

Czas Innowacji 2

Time for Innovation

Przegląd produktów wybranych projektów innowacyjnych
i projektów współpracy ponadnarodowej PO KL

Review of the products of the HC OP selected innovative
and transnational cooperation projects



Czas Innowacji

Time for Innovation

**Przegląd produktów wybranych projektów innowacyjnych
i projektów współpracy ponadnarodowej PO KL**

Review of the products of the HC OP selected innovative
and transnational cooperation projects

Projekty, których produkty zostały opisane w publikacji są współfinansowane przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

Projekty, których produkty zostały opisane w publikacji zostały zgłoszone przez Instytucje Pośredniczące / Instytucje Pośredniczące II stopnia. Opisy produktów zostały przygotowane na podstawie informacji nadesłanych do Krajowej Instytucji Wspomagającej – Centrum Projektów Europejskich przez beneficjentów. Materiały ilustracyjne wykorzystane w niniejszej publikacji, w tym zdjęcia i logotypy, zostały przekazane Wydawcy przez beneficjentów.

Autor / Written by:

Tomasz Mrożek

Zespół redakcyjny / Editorial Team:

Ewa Wosik, Dorota Bartosiewicz-Bryll, Joanna Janiszewska, Tomasz Mrożek, Łukasz Nowak, Marta Rudnik

Tłumaczenie / Translation:

Lingua Lab S.C.

Opracowanie graficzne, skład i łamanie / Layout and project:

FIJN Natalia Kootstra

Druk / Print:

Pracownia C&C Sp. z o.o.



KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI



CENTRUM PROJEKTÓW
EUROPEJSKICH

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY



Publikacja współfinansowana przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego i rozprowadzana bezpłatnie
Publication co-financed by the European Union as part of the European Social Fund and distributed free of charge



**Krajowa Instytucja Wspomagająca
Centrum Projektów Europejskich**

ul. Domaniewska 39 A
02-672 Warszawa
tel. +48 22 378 31 00, faks +48 22 201 97 25
e-mail: kiw@cpe.gov.pl
www.kiw-pokl.org.pl

**National Supporting Institution
Center of European Projects**

Domaniewska St. 39A
02-672 Warsaw, Poland
phone: +48 22 378 31 00, fax: +48 22 201 97 25
e-mail: kiw@cpe.gov.pl
www.kiw-pokl.org.pl

ISBN: 978-83-932924-6-2

Nakład: 6000 egz.

Spis treści / Table of Contents

Wstęp / Introduction	5
----------------------	---

ADAPTACYJNOŚĆ ADAPTABILITY

01 50+ Doświadczenie	8
01 50+ Experience	9
02 Nowoczesne komputerowe metody kształcenia dla regionalnych kadr innowacyjnej gospodarki: iCSE	10
02 Modern computer-based education methods for regional personnel of the innovative economy: iCSE	11
03 Spółki pracownicze – przepis na sukces	12
03 Employee-owned companies – a recipe for success	13
04 Wirtualny System Nauczania 50+	14
04 Virtual Teaching System 50+	15
05 Wpływ poprawy psychospołecznych warunków pracy na ograniczenie kosztów ekonomicznych w firmach przechodzących procesy modernizacyjne i adaptacyjne – projekt badawczy	16
05 Influence of the improvement of psychosocial work conditions on reduction of economic costs in companies going through modernization and adaptation – research project	17
06 Współpraca międzysektorowa – projekt na rzecz odpowiedzialnego biznesu	18
06 Inter-sector cooperation – corporate responsibility project	19

DOBRE RZĄDZENIE GOOD GOVERNANCE

07 Benchmarking – narzędzie efektywnej kontroli zarządczej w urzędach miast na prawach powiatu, urzędach gmin i starostwach powiatowych	22
07 Benchmarking – a tool for effective management control in poviat municipal offices, commune offices and poviat starosties	23
08 iSWORD – Innowacyjny System Wspierania Oceny Regulacji i Decyzji Inwestycyjnych	24
08 iSWORD – Innovative System of Supporting the Assessment of Investment Regulations and Decisions	25
09 Program Aktywności Samorządowej PAS – innowacyjne narzędzie uspołecznionego procesu monitorowania usług publicznych	26
09 PAS Self-government Activity Programme – innovative tool for a socially-oriented process of monitoring public services	27
10 Wzorcowy system regionalny monitoringu jakości usług publicznych i jakości życia	28
10 Model regional system of monitoring the quality of public services and quality of life	29

EDUKACJA I SZKOLNICTWO WYŻSZE EDUCATION AND HIGHER EDUCATION

11 DiAMeNT – Dostrzec i Aktywizować Możliwości, Energię, Talenty	32
11 DiAMeNT – to see and activate abilities, energy and talents	33
12 Edu-Nawigator – aplikacja analityczno-prognostyczna dla edukacji w województwie mazowieckim	34
12 Edu-Nawigator – analytical-forecast application for education in the Mazowieckie voivodship	33
13 Innowacje Edukacyjne – program testowania i wdrażania nowych metod modernizacji oferty kształcenia zawodowego w województwie podlaskim	34
13 Educational Innovations – programme for testing and implementation of new methods of modernization of the vocational training offer in the Podlaskie voivodship	35
14 INTERBLOK	40
14 INTERBLOK	41
15 Jestem przedsiębiorczy – kształtowanie postaw przedsiębiorczych wśród młodzieży z wykorzystaniem innowacyjnych metod i narzędzi	42
15 I am entrepreneurial – formation of entrepreneurial attitudes among the youth, using innovative methods and tools	43
16 Krok w przedsiębiorczość	44
16 Step towards entrepreneurship	45
17 Portal „Koordynacja 3.0” – stabilny mechanizm powiązania kształcenia zawodowego z potrzebami mazowieckiego rynku pracy	46
17 “Koordynacja 3.0” Portal – stable mechanism for combining vocational training with the needs of the Mazowieckie labour market	47
18 Przedsiębiorcze szkoły	48
18 Entrepreneurial schools	49
19 Sztuki plastyczne drogą do utrwalania dziedzictwa kulturowego narodów	50
19 Plastic arts as the path to preserve the cultural heritage of nations	51
20 Wirtualna firma dobrą praktyką kształcenia zawodowego	52
20 Virtual firm as a good practice of vocational training	53
21 Wirtualna Fizyka – Wiedza Prawdziwa	54
21 Virtual Physics – Real Knowledge	55

22	Adaptacja modelu WellBox jako narzędzia wydłużania wieku aktywności zawodowej na mazowieckim regionalnym rynku pracy	56
22	Adaptation of the WellBox model as a tool for extending the age of professional activity on the Mazowieckie regional labour market	57
23	Budowanie kultury współdziałania instytucji z obszaru zatrudnienia i integracji społecznej poprzez wspólne tworzenie „map problemów i zasobów śródo-wiska lokalnego” na przykładzie miasta Bielska-Białej	58
23	Building a culture of collaboration of labour institutions and social integration institutions through co-creation of “maps of problems and resources in the local community” based on the example of Bielsko-Biała city	59
24	Case Simulator	60
24	Case Simulator	61
25	Elastyczne rozwiązania na rynku pracy	62
25	Flexible solutions on the labour market	63
26	Fundusz pożyczkowy ES	64
26	ES Loan Fund	65
27	Holownik – nowa usługa aktywizacji zawodowej	66
27	The Tug – new professional activation service	67
28	Indywidualne ścieżki zatrudnienia	68
28	Individual career paths	69
29	Innowacyjne programy nauczania szansą na awans edukacyjny	70
29	Innovative education plans as a chance for educational promotion	71
30	Model działań systemowych	72
30	System-based action model	73
31	Model współpracy instytucji rynku pracy i instytucji pomocy społecznej narzędziem efektywnej aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych	74
31	Model of cooperation of labour market institutions and social assistance institutions as a tool for effective vocational activation of unemployed persons	75
32	Nowe możliwości we wspieraniu przedsiębiorczości osób pozostających bez zatrudnienia, będących w trakcie ostatniego roku nauki	76
32	New possibilities in supporting entrepreneurship of unemployed last-year students	77
33	Obudź jutro – galeria alternatywna	78
33	Awake tomorrow – alternative gallery	79
34	Od modelu do rozwiązań w pracy socjalnej z młodzieżą	80
34	From the model to solutions in social work with young people	81
35	PI-PWP TRANSADAPT	82
35	PI-PWP TRANSADAPT	83
36	Progressus – innowacyjny model klastrów NGO działających z pracodawcami na rzecz aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych	84
36	Progressus – an innovative model of clusters associating NGOs that collaborate with employers in favor of professional activation of disabled persons	85
37	Świat dobrej przyszłości	86
37	The world of good future	87
38	Terapia w piaskownicy – rozwój innowacyjnych form wsparcia	88
38	Sandpit therapy – development of innovative forms of support	89
39	TORO – w poszukiwaniu skutecznych metod wsparcia instytucji ekonomii społecznej	90
39	TORO – search for effective methods of supporting social economy institutions	91
40	Wsparcie instytucji ekonomii społecznej na podstawie doświadczeń polsko-szkockich	92
40	Support for social economy institutions based on Polish-Scottish experiences	93
41	Wybierz przyszłość – innowacyjne narzędzia wspierające interwencję socjalną	94
41	Choose your future – innovative tool for supporting social intervention	95
42	Zintegrowany model kulturoterapii w pedagogice młodzieży zagrożonej wykluczeniem społecznym	96
42	Integrated model of cultural therapy applied in pedagogy in regard to youth threatened with social exclusion	97
	Indeks beneficjentów / Index of Beneficiaries	98



Wstęp

Po raz kolejny mamy przyjemność przekazać Państwu publikację prezentującą projekty innowacyjne oraz projekty współpracy ponadnarodowej realizowane w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007–2013. Projekty zostały wskazane przez Instytucje Pośredniczące odpowiedzialne za ich wdrażanie.

Skupiamy się na przedstawieniu produktów opracowanych w ramach projektów innowacyjnych realizowanych we wszystkich czterech obszarach wsparcia Europejskiego Funduszu Społecznego: adaptacyjności, edukacji i szkolnictwa wyższego, dobrego rządzenia oraz zatrudnienia i integracji społecznej. Ponadto zamieściliśmy opisy ciekawych przedsięwzięć, które były realizowane we współpracy z partnerami zagranicznymi.

Celem naszej publikacji jest spełnienie jednego z głównych założeń projektów innowacyjnych, jakim jest upowszechnianie projektów oraz włączanie ich produktów do praktyki i/lub polityki. Projekty innowacyjne i projekty współpracy ponadnarodowej osiągają bowiem sukces nie tylko dzięki wypracowaniu skutecznego narzędzia, ale przede wszystkim poprzez zapewnienie, że będzie ono stosowane przez szerszy krąg użytkowników po zakończeniu realizacji projektu.

Mamy nadzieję, że zaprezentowane projekty okażą się ciekawe i zachęcą Państwa do stosowania ich produktów w praktyce.

Introduction

Once again we have the pleasure to provide you with publication presenting innovative projects and transnational cooperation projects executed within the scope of the Human Capital Operational Programme 2007–2013. Projects were presented by Intermediate Bodies responsible for their implementation.

In this publication, we focus mainly on presentation of products created within the scope of innovative projects executed in all four support areas of the European Social Fund: adaptability, education and higher education, good governance and employment and social integration. In addition, we include information on interesting undertakings executed in cooperation with foreign partners.

The purpose of our publication is to fulfil one of the principal assumptions of innovative projects, namely promoting projects and including created products in practical use and/or policy. Innovative projects and transnational cooperation projects are successful not only thanks to creating an effective tool, but mainly due to ensuring that the tool will be used by a wider group of users after the project is completed.

We hope that you will find presented projects interesting and they will encourage to apply them in practice.

ADAPTACYJNOŚĆ
ADAPTABILITY

01

50+ Doświadczenie

➔ DLA KOGO?

Użytkownikami strategii zarządzania wiekiem mogą być wszyscy pracodawcy, a więc małe, średnie i duże przedsiębiorstwa, przedstawiciele kadry zarządzającej, środowiska naukowo-edukacyjne, instytucje i partnerzy rynku pracy, organizacje pozarządowe oraz instytucje szkoleniowe, a także specjaliści z zakresu zarządzania zasobami ludzkimi. Użytkownikami „Modelu tworzenia partnerstwa lokalnego...” są małe i średnie przedsiębiorstwa wraz z ich pracownikami, powiatowe urzędy pracy, instytucje szkoleniowe, agencje pracy, związki zawodowe, zrzeszenia pracodawców, gminy, instytucje otoczenia biznesu, organizacje pozarządowe zainteresowane rozwojem regionalnym. Odbiorcami tych rozwiązań są pracownicy w wieku 50+.

➔ CEL

Najważniejszym celem wprowadzenia innowacyjnego rozwiązania, w kontekście zachodzących obecnie zjawisk demograficznych (starzenie się społeczeństwa, niski przyrost naturalny), jest pokazanie, w jaki sposób można wykorzystać potencjał dojrzałych pracowników, a także uświadomienie pracodawcom znaczenia pracowników w wieku 50+ dla ich przedsiębiorstw.

Dezaktywizacja zawodowa osób powyżej 50. roku życia stanowi duże wyzwanie dla polskiej gospodarki i polityki. W związku ze zmianami demograficznymi konieczne stało się wydłużenie aktywności zawodowej tej grupy osób. Projekt „50+ Doświadczenie” promuje ideę „zarządzania wiekiem”, podkreślając pozytywne elementy związane z wiekiem. Dwa produkty wypracowane w ramach projektu (publikacja *Zarządzanie zróżnicowanym wiekowo zespołem* oraz „Model tworzenia partnerstwa lokalnego na rzecz wsparcia osób 50+ na rynku pracy”) pokazują m.in., w jaki sposób wykorzystać potencjał doświadczonych pracowników, jak zarządzać pracownikami zróżnicowanymi pod względem wieku, a także tworzyć efektywny zespół międzypokoleniowy.

■ Innowacyjny produkt / produkt finalny

W ramach projektu zostały opracowane 2 produkty finalne. Pierwszym z nich jest podręcznik na temat wdrażania zarządzania wiekiem (*Zarządzanie zróżnicowanym wiekowo zespołem*), przeznaczony dla pracodawców. W podręczniku poruszone są następujące kwestie: tworzenie efektywnych, zróżnicowanych wiekowo zespołów, motywowanie, zwłaszcza pracowników doświadczonych, budowanie autorytetu poprzez wprowadzenie zasad, tworzenie relacji i dzielenie się wiedzą, zlecanie zadań i delegowanie odpowiedzialności oraz specyficzne narzędzia związane z zarządzaniem wiekiem. Podręcznik przedstawia praktyczne modele gotowe do zastosowania w każdej firmie i jest napisany bardzo przystępnym językiem, co przyczynia się do jego wysokiej skuteczności. Skuteczność ta została potwierdzona w trakcie testowania w pracy z przedsiębiorcami.

Drugim produktem przygotowanym w projekcie jest „Model tworzenia partnerstwa lokalnego na rzecz wsparcia osób 50+ na rynku pracy”. Na model składa się podręcznik zawierający opis sposobu tworzenia i prowadzenia partnerstwa lokalnej skupionej wokół tej tematyki. W publikacji szczegółowo opisane są etapy tworzenia partnerstwa, z odniesieniem do doświadczeń Partnerstwa na rzecz rynku pracy powiatu starogardzkiego. Przedstawione zostały także możliwe obszary jego działania nakierowane na wsparcie osób 50+ na rynku pracy.

■ Współpraca ponadnarodowa

Współpraca ponadnarodowa z włoską instytucją badawczą – Ismeri Europa – opiera się na wymianie doświadczeń oraz wspólnym tworzeniu produktów.

Priorytet VIII – *Regionalne kadry gospodarki*

Województwo pomorskie

■ Kontakt

Caritas Polska
Skwer Kardynała Stefana Wyszyńskiego 9
01-015 Warszawa
tel. 22 334 85 00
e-mail: caritaspolska@caritas.pl
www.caritas.pl

■ Partnerzy krajowi

– Agrotec Polska sp. z o.o.
– Caritas Diecezji Pelplińskiej

■ Strona internetowa projektu

www.piecdziesiatplus.com

50+ Experience

Withdrawal from the labour market of persons aged 50 and over has become a challenge for the Polish economy and politics. Due to demographical changes, it became essential to extend the period of professional activity of this group. The project “50+ Experience” promotes the idea of “age management”, underlining the positive elements connected with age. Two products prepared within the project (a publication *Managing a diversified-age team* and a “Model of creating local partnership to support people aged 50+ on the labour market”) present, amongst others, how to take advantage of the potential of experienced employees, how to manage staff diversified in terms of age, and how to build an effective intergenerational team.

■ Innovative product / final product

Two final products were prepared within the project. The first one is a guide on the implementation of age management (*Managing a diversified-age team*), addressed to employers. The publication discusses such issues as: creating effective diversified-age teams, motivating the experienced employees, building the authority by implementing rules, building relationships and sharing knowledge, giving tasks and delegating responsibility as well as special tools connected with age management. The guide presents practical models ready to use in every company and the guide’s language is easy to understand, which increases its effectiveness. The effectiveness has been proved during the testing phase with entrepreneurs.

The second product prepared within the project is the “Model of creating local partnership to support people aged 50+ on the labour market”. The model consists of a guide with a description on how to create and maintain a local partnership dealing with support for people aged 50+. The publication discusses in a detailed way the stages of building the partnership, referring to experience of Partnership for Starogard poviat labour market. It also presents the potential areas for partnership’s activity aimed at people 50+ support on the labour market.

■ Transnational cooperation

Transnational cooperation with an Italian research institution – Ismeri Europa – is based on sharing experiences and joint development of products.

➔ FOR WHOM?

Users of the age management strategy can be all employers, including small, medium and large enterprises, representatives of the management, scientific and educational environment, labour market institutions and partners, NGOs and training institutions, as well as HR management specialists. Users of the „Model of creating local partnership...” are small and medium enterprises and their employees, poviat labour offices, training institutions, job agencies, trade unions, associations of employers, communes, NGOs interested in regional development.

Recipients of solutions are employees aged 50+.

➔ PURPOSE

The most important goal of the implementation of the innovative solution in the context of the current demographic situation (ageing of the society, low birth rate) will be presenting how to use the potential of mature employees, and making employers aware of the importance of employees aged 50+ for their enterprises.

Priority VIII – *Regional human resources for the economy*

Pomorskie voivodship

■ Contact

Caritas Polska
Skwer Kardynała Stefana Wyszyńskiego 9
01-015 Warsaw
ph. +48 22 334 85 00
e-mail: caritaspolska@caritas.pl
www.caritas.pl

■ National partners

– Agrotec Polska sp. z o.o.
– Caritas in Pelpin Diocese

■ Project website

www.piecdziesiatplus.com

02

Nowoczesne komputerowe metody kształcenia dla regionalnych kadr innowacyjnej gospodarki: iCSE

➔ DLA KOGO?

Odbiorcami produktu finalnego są przedsiębiorstwa oraz studenci, a użytkownikami – nauczyciele akademicy i władze uczelni.

➔ CEL

Najważniejsze cele wprowadzenia produktu finalnego do praktyki to: powiązanie programów nauczania na kierunkach matematyczno-przyrodniczych z realnymi potrzebami współczesnej gospodarki, zwiększenie szans absolwentów szkół wyższych na rynku pracy, a także wzrost innowacyjności polskich uczelni, dzięki zastosowaniu nowoczesnych technologii w procesie dydaktycznym.

W związku z błyskawicznymi zmianami technologicznymi zachodzącymi we wszystkich dziedzinach życia – w tym w nauce, przemyśle czy usługach – konieczne stało się dostosowanie programów kształcenia uniwersyteckiego do potrzeb współczesnego rynku pracy. W istniejącym systemie kształcenia studenci nabywają wiedzę teoretyczną, uczą się, jak rozwiązywać problemy typowe, modelowe, tymczasem nowoczesna gospodarka wymaga przeniesienia zdobytej wiedzy na grunt realnych problemów. Stąd właśnie pomysł na rozwiązanie umożliwiające połączenie metod komputerowych (wizualizacja, numeryka, analiza danych) z kierunkowymi przedmiotami wybranych nauk ścisłych, umożliwiające wykształcenie w studentach kreatywności i samodzielności podczas rozwiązywania niestandardowych problemów.

■ Innowacyjny produkt / produkt finalny

Produkt finalny opiera się na zastosowaniu metod komputerowych w przedmiotach kierunkowych studiów na przykładzie chemii, fizyki medycznej, fizyki technicznej, ekonofizyki i biofizyki. W skład proponowanego rozwiązania wchodzi materiały dydaktyczne, narzędzia IT oraz sposoby pracy z tymi narzędziami. Narzędziem IT przygotowanym w ramach projektu jest oprogramowanie Open Source dostosowujące przenośne komputery (np. tablety) do dydaktyki i zdalnego użycia pracowni komputerowych.

Przygotowano następujące narzędzia dydaktyczne:

- skrypt zawierający opracowanie danego zagadnienia z wykorzystaniem metod komputerowych (skrypt ma formę aktywnego podręcznika);
- zestaw zadań przeznaczony dla studentów (zadania będą rozwiązywane z wykorzystaniem metod komputerowych, na uruchomionej w tym celu platformie Sage, i będą dotyczyły realnych problemów oraz zagadnień występujących w innowacyjnym przemyśle; rozwiązania zadań będą opatrzone szczegółowymi komentarzami, tworząc kompletny zestaw materiałów, na podstawie których każdy wykładowca, bez wcześniejszego specjalistycznego przygotowania, będzie mógł przeprowadzić zajęcia);
- materiały wizualizacyjne (wykresy, grafika, grafika 3D, animacje, filmy lub programy demonstracyjne) do wykorzystania podczas wykładu jako pomoc dydaktyczna; materiały, w których wykorzystano istniejące otwarte standardy i narzędzia, są przystosowane do modyfikacji w zależności od przyszłych potrzeb, będą one dostępne na różnego rodzaju urządzeniach (np. netbookach czy tabletach).

■ Współpraca ponadnarodowa

Współpraca z Uniwersytetem w Oslo jest kluczowa przy opracowywaniu produktu finalnego (materiałów dydaktycznych i sposobu pracy z nimi). Wymiana doświadczeń i doradztwo w zakresie adaptowania rozwiązań funkcjonujących w Norwegii przyspieszyły opracowywanie testowej wersji produktu finalnego.

Priorytet VII – Promocja integracji społecznej

Województwo śląskie

■ Kontakt

Uniwersytet Śląski w Katowicach
ul. Bankowa 12
40-007 Katowice
tel. 32 459 13 00
e-mail: info@us.edu.pl
www.us.edu.pl

■ Strona internetowa projektu

<http://icse.us.edu.pl>



Modern computer-based education methods for regional personnel of the innovative economy: iCSE

Due to instant technological changes in all areas of life – including science, industry or services – it has become essential to adjust university education programmes to the needs of the contemporary labour market. In the existing education system, students gain theoretical knowledge, learn how to solve typical and model problems, meanwhile modern economy requires shifting obtained knowledge to the ground of real problems. Hence the idea for a solution that enables combining computer methods (visualization, numerics, data analysis) with faculty subjects of the selected exact sciences, enabling students to develop creativity and autonomy in solving non-standard problems.

■ Innovative product / final product

The final product is based on the application of computer methods in teaching faculty subjects, based on the example of chemistry, medical physics, technical physics, econophysics and biophysics. The proposed solution includes educational materials, IT tools and methods of applying those tools. The IT tool prepared within the project is the Open Source software, which adjusts mobile computers (e.g. tablets) to didactics and mobile use of computer labs.

The following educational tools were prepared:

- script with elaboration of the given issue, using computer methods (the script has the form of an active guide);
- set of exercises for students (tasks will be solved using computer methods, on a dedicated Sage platform, and will concern real problems and issues occurring in the innovative industry; the solutions of exercises will be accompanied by detailed comments, forming a complete set of materials, on the basis of which every lecturer, without special preparation, will be able to run the class);
- visualisation materials (diagrams, graphics, 3D graphics, animations, films or demonstration programmes) to be used during a lecture as educational help; materials, which use open standards and tools adjusted to modification depending on future needs, they will be available in various types of devices (e.g. netbooks or tablets).

■ Transnational cooperation

Cooperation with the University of Oslo is of key significance upon the preparation of the final product (educational materials and manner of working with those materials). Exchange of experiences and advisory services in the scope of adaptation of solutions functioning in Norway will accelerate the preparation of the test version of the final product.

➔ FOR WHOM?

Recipients of the final product are enterprises and students, and users are teachers and universities.

➔ PURPOSE

Principal goals of the implementation of the final product include: combining teaching programmes in mathematics and natural science faculties with the real needs of contemporary economy, increasing the chances of university students on the labour market, as well as increasing innovation in Polish universities thanks to application of modern technologies in the educational process.

Priority VII – Promoting of social integration

Śląskie voivodship

■ Contact

Uniwersytet Śląski
(University of Silesia)
ul. Bankowa 12
40-007 Katowice
ph. +48 32 459 13 00
e-mail: info@us.edu.pl
www.us.edu.pl

■ Project website

<http://icse.us.edu.pl/>

03

Spółki pracownicze – przepis na sukces

➔ DLA KOGO?

Odbiorcami produktu są zarządy i rady nadzorcze spółek pracowniczych, grupy inicjatywne przygotowujące powstanie spółek pracowniczych, liderzy organizacji związkowych pięciu branż (chemicznej, elektroenergetycznej, górniczej, pocztowej i kolejowej), a także przedstawiciele Forum Związków Zawodowych, pracodawców oraz jednostek samorządu terytorialnego, a użytkownikami – potencjalne grupy inicjatywne powstające w zakładach.

➔ CEL

Głównym celem opracowania innowacyjnego rozwiązania jest zainteresowanie środowisk pracowniczych interesami i wartościami wspólnotowymi w kontekście funkcjonowania przedsiębiorstwa, zwłaszcza tworzeniem w firmach spółek pracowniczych. Powstanie spółki z udziałem pracowników powinno się przełożyć zarówno na wyniki ekonomiczne, jak i – w szerszym wymiarze – na zwiększoną aktywność pracowników w sferze publicznej. Kolejnym celem jest zatem zaangażowanie pracowników i pracodawców w procesy zmian w firmach, promowanie roli spółek pracowniczych w restrukturyzacji oraz szeroka popularyzacja idei zakładania tego typu spółek.

Restrukturyzacja to zawsze moment trudny zarówno dla firm, jak i dla ich pracowników. Moment ten można jednak wykorzystać do uruchomienia kapitału ludzkiego w przedsiębiorstwie. Sukces spółek pracowniczych – czyli firm, w których pracownicy są współwłaścicielami i odpowiadają za ich funkcjonowanie – opiera się na połączeniu wiedzy i praktycznych umiejętności liderów związkowych z kapitałem społecznym pracowników. Poradnik przygotowany w ramach projektu pokazuje, jak z powodzeniem prowadzić tego rodzaju przedsięwzięcia.

■ Innowacyjny produkt / produkt finalny

Produktem finalnym jest modelowe rozwiązanie w zakresie prywatyzacji pracowniczej, opisane w praktycznym poradniku dotyczącym zasad, mechanizmów i narzędzi umożliwiających tworzenie spółek pracowniczych. Zawarto w nim informacje niezbędne dla osób chcących zawiązać spółkę pracowniczą, m.in. wzory dokumentów, objaśnienia podstawowych terminów, wyjaśnienia szczególnie trudnych problemów, instrukcje dotyczące postępowania w sytuacjach pojawiania się trudności oraz przykłady dobrych praktyk krajowych i zagranicznych. Poradnik jest swoistą instrukcją, prowadzącą użytkownika „krok po kroku”: od powstania grupy inicjatywnej do utworzenia spółki pracowniczej.

Proponowane modelowe rozwiązanie będzie wdrażane dzięki zaangażowaniu centrali związku zawodowego (Forum Związków Zawodowych). Utworzone zostaną stanowiska wojewódzkich pełnomocników do spraw prywatyzacji pracowniczej, a ponadto przeprowadzona będzie akcja zbierania podpisów pod obywatelskim projektem ustawy o spółkach pracowniczych (w którą zostaną zaangażowane struktury związkowe). Realizatorzy projektu uruchomią również portal internetowy poświęcony tematyce związanej z akcjonariatem pracowniczym.

Priorytet II – *Rozwój zasobów ludzkich i potencjału adaptacyjnego przedsiębiorstw oraz poprawa stanu zdrowia osób pracujących*

Komponent centralny

■ Kontakt

Forum Związków Zawodowych
Plac Teatralny 4
85-069 Bydgoszcz
tel. 52 349 30 22
e-mail: biuro@fzz.org.pl
www.fzz.org.pl

■ Partner krajowy

Stowarzyszenie Prointegracyjne Europa

■ Strona internetowa projektu

<http://fzzl.home.pl>



Employee-owned companies – a recipe for success

03

Restructuring is always a tough moment for firms, and for their employees. This moment, however, can be taken advantage of to activate the human capital in an enterprise. The success of employee-owned companies – namely firms, where employees are co-owners and are liable for operation of the firm – is based on a combination of knowledge and practical skills of trade union leaders with the social capital of employees. The guide prepared within the project shows how to successfully run such undertakings.

■ Innovative product / final product

The final product is a model solution in the scope of employee privatization, described in detail in the practical guide concerning the rules, mechanisms and tools enabling the establishment of employee-owned companies. It includes information essential for persons who want to establish an employee-owned company, amongst others forms of documents, description of principal expressions, explanation of particularly difficult issues, instructions on proceeding in case of any difficulties, and examples of national and foreign good practices. The guide constitutes an instruction, which leads the user “step by step”: from the establishment of the initiative group, through to the creation of an employee-owned company.

The proposed model solution will be implemented thanks to the engagement of the head office of the trade unions (Trade Unions Forum). It is planned to establish voivodship representatives for employee privatization, and launching a campaign of collecting signatures under the citizenship draft act on employee-owned companies (in which trade unions will participate). The project executors will also launch an internet portal devoted to employee shareholdings.

➔ FOR WHOM?

Recipients of the product are management boards and supervisory boards of employee-owned companies, initiative groups that prepare the establishment of employee-owned companies, leaders of trade unions of five sectors (chemical, power, mining, post, and railway), and representatives of the Trade Unions Forum, employers and units of the territorial self-government, and the users are potential initiative groups in enterprises.

➔ PURPOSE

The main purpose of this innovative solution is to raise the interest of employees in the community values in the context of the operation of the enterprise, especially in creating employee-owned companies in enterprises. Establishment of a company with the participation of employees should translate to both economic results, and – to a larger scale – increased activity of employees. Another goal is therefore to engage employees and employers in change processes in firms, to promote the role of employee-owned companies within restructuring, and wide promotion of the concept of establishing such companies.



Priority II – Development of human resources and adaptation potential of enterprises and improvement in the health condition of working people

Central component

■ Contact

Forum Związków Zawodowych
(Trade Unions Forum)
Plac Teatralny 4
85-069 Bydgoszcz
ph. +48 52 349 30 22
e-mail: biuro@fzz.org.pl
www.fzz.org.pl

■ National Partner

Pro-integration Association “Europa”

■ Project website

<http://fzz1.home.pl/>

04

Wirtualny System Nauczania 50+

➔ DLA KOGO?

Odbiorcami są osoby z grupy 50+ (pracownicy i bezrobotni), a użytkownikami – instytucje szkoleniowe, trenerzy, centra kształcenia ustawicznego, uniwersytety trzeciego wieku.

➔ CEL

Głównymi celami wdrożenia innowacyjnego rozwiązania są zwiększenie aktywności zawodowej pracowników 50+ oraz wzrost motywacji do pozostania na rynku pracy i udziału w procesie kształcenia ustawicznego.

Osoby w wieku 50+, które zdobyły doświadczenie wiele lat temu, a większość swojego życia przepracowały w jednym zakładzie, w przypadku pojawiających się trudności z zatrudnieniem często przejawiają postawę wyuczzonej bezradności. Ze względu na brak umiejętności (np. związanych z obsługą komputera czy znajomością języków obcych), niezbędnych na współczesnym rynku pracy, są przez pracodawców niechętnie zatrudniane. „Wirtualny System...” to rozwiązanie, które ma się przyczynić do zmiany tej sytuacji, sprawiając, że rynek pracy zasilią doświadczeni, kompetentni, stabilni życiowo i dyspozycyjni pracownicy z grupy 50+.

■ Innowacyjny produkt / produkt finalny

Najważniejszym elementem produktu finalnego jest platforma e-learningowa „Wirtualny System Nauczania 50+”. Na platformie tej będą zamieszczone językowe kursy e-learningowe, dostosowane do potrzeb i możliwości osób z tej grupy wiekowej. Platforma umożliwia samodzielną pracę, a także powtarzanie oraz wracanie do tematów, które nie zostały w pełni przyswojone. Ważnym elementem szkolenia jest też kontakt uczestników kursu z lektorami języka obcego (za pomocą platformy).

Istotnym elementem produktu jest też „Ścieżka rozwoju kompetencji”, czyli szkolenie przeznaczone dla starszych pracowników, którzy chcą zostać mentorami (tzn. osobami, które swoją wiedzę i doświadczenie przekazują młodszym pracownikom), a także dla pracodawców, którzy chcą poznać korzyści, jakie niesie ze sobą wyszkolenie mentora. Innym rozwiązaniem dostępnym na platformie będą kursy „Planowanie kariery w wieku przedemerytalnym”, przygotowujące osoby w wieku 50+ do zmian, jakie wiążą się z wiekiem. Celem kursów będzie wykształcenie w tych osobach zestawu kompetencji mających pomóc w pozostaniu na rynku pracy w ostatnich latach przed emeryturą (np. umiejętność radzenia sobie z finansami, dbałość o dobrą formę fizyczną czy rozwój intelektualny).

Ponadto w ramach produktu finalnego dostępne będą: podręcznik obsługi platformy dla uczestników kursów, podręcznik metodyczny dla trenerów, opis systemu informatycznego WSN 50+ oraz opis jego instalacji, a także strona internetowa (www.wsn-50plus.eu).

■ Współpraca ponadnarodowa

Polska „Ścieżka rozwoju kompetencji” została przygotowana na podstawie rozwiązań innowacyjnych przeniesionych z instytucji szkoleniowej ERIFO z Włoch, natomiast kursy „Planowanie kariery w wieku przedemerytalnym” są produktem transferowanym z brytyjskiej firmy Life Academy.

Priorytet VIII – Regionalne kadry gospodarki

Województwo wielkopolskie

■ Kontakt

Profutura s.c. Monika Nowakowska-Twaróg,
Mikołaj Nowakowski
ul. Fredry 2/3
61-701 Poznań
tel. 61 852 53 09
e-mail: info@profutura.poznan.pl
www.profutura.poznan.pl

■ Strona internetowa projektu

www.wsn50plus.eu

Wirtualny
System
Nauczania 50+


profutura

Virtual Teaching System 50+

Persons aged 50+, who gained experience many years ago, and spent most of their lives working in one work place, in case of any problems with employment express learned helplessness. Due to the lack of skills (for example in the area of computers or foreign languages), essential on the contemporary labour market, employers are reluctant to engage such people. "Virtual Teaching System..." is a solution, which is to contribute to changing this situation and resulting in supply on the labour market of experienced, competent, flexible 50+ employees with a stable life situation.

■ Innovative product / final product

The most important element of the final product is the e-learning platform "Virtual Teaching System 50+". For the needs of the platform, e-learning courses were prepared, adjusted to the needs and capabilities of persons from this age group. The platform enables individual work, as well as revision of materials which had not been fully mastered yet. An important element of the training also includes contact of course participants with foreign language teachers (via the platform).

An important element of the product is also the "Competence development path", that is a training for older employees who would like to become mentors (i.e. persons who share their knowledge and experience with younger employees), and for employers who will learn the benefits of training a mentor. Another solution available on the platform will include courses on "Planning the pre-retirement career", which prepare persons aged 50+ to the changes associated with their age. The purpose of the courses will be to provide such people with competencies, which will help them remain on the labour market during the last years before retirement (for example, ability to handle financial issues, caring for good physical form, or intellectual development).

Moreover, the final product will provide: a platform user guide for course participants, a methodical guide for trainers, a description of the WSN 50+ IT system and its installation, as well as a website (www.wsn50plus.eu).

■ Transnational cooperation

The Polish "Competence development path" was prepared on the basis of innovative solutions copied from the ERIFO training institution in Italy, whereas the courses on "Pre-retirement career planning" constitute a product copied from the British Life Academy.

➔ FOR WHOM?

Recipients are persons aged 50+ (employed and unemployed), and users are training institutions, trainers, lifelong learning centers, and third age universities.

➔ PURPOSE

The most important goals of implementation of the innovative solution include: increasing professional activity of 50+ employees, and increase of motivation to remain on the labour market and to participate in the lifelong learning process.

Priority VIII – *Regional human resources for the economy*

Wielkopolskie voivodship

■ Contact

Profutura s.c. Monika Nowakowska-Twaróg,
Mikołaj Nowakowski
ul. Fredry 2/3
61-701 Poznań
ph. +48 61 852 53 09
e-mail: info@profutura.poznan.pl
www.profutura.poznan.pl

■ Project website

www.wsn50plus.eu

05

Wpływ poprawy psychospołecznych warunków pracy na ograniczenie kosztów ekonomicznych w firmach przechodzących procesy modernizacyjne i adaptacyjne – projekt badawczy

➔ DLA KOGO?

Odbiorcami produktu finalnego są wszyscy pracownicy i pracodawcy gotowi ocenić zagrożenie psychospołeczne w swoich firmach.

➔ CEL

Głównym celem wprowadzenia produktu finalnego do praktyki jest zmniejszenie ryzyka psychospołecznego w środowisku pracy oraz upowszechnienie idei zarządzania ryzykiem psychospołecznym jako strategii obniżania kosztów pracy i promocji zdrowia zatrudnionych.

Zagrożenia psychospołeczne w miejscu pracy mogą dotknąć nie tylko pojedynczych pracowników, ale także negatywnie oddziaływać na funkcjonowanie całego przedsiębiorstwa. W związku z tym podejmowanie działań zmierzających do poprawy psychospołecznych warunków pracy może być skutecznym sposobem na zwiększenie konkurencyjności przedsiębiorstw poprzez ograniczanie kosztów absencji i fluktuacji kadr, a także podniesienie efektywności i jakości pracy. Innowacyjne narzędzie – Skala Ryzyka Psychospołecznego – pozwoli na oszacowanie ryzyka psychospołecznego w przedsiębiorstwie, a następnie jego zmniejszenie bądź wyeliminowanie.

■ Innowacyjny produkt / produkt finalny

Produktem finalnym wypracowanym w ramach projektu jest Skala Ryzyka Psychospołecznego. W skład proponowanego rozwiązania wchodzi:

- Ogólnodostępne i proste narzędzie do szybkiego diagnozowania ryzyka psychospołecznego w firmach przechodzących procesy modernizacyjne, w postaci ogólnej ankiety i 15 aneksów dla 15 sektorów gospodarki (górnictwo, energetyka, przemysł metalowy, chemiczny, spożywczy, turystyczny, nauka i oświata, budownictwo, łączność, transport, służby komunikacji miejskiej i pożarnictwa, kultura i środki przekazu, handel, banki, ochrona zdrowia). Dzięki temu narzędziu możliwe będzie diagnozowanie zagrożeń psychospołecznych występujących w przedsiębiorstwach z wymienionych sektorów, a także szacowanie kosztów tych zagrożeń oraz ich wpływu na jakość firmy i stan zdrowia pracowników.
- Raport główny (wraz z 15 aneksami branżowymi) diagnozujący przyczyny powstawania ryzyka psychospołecznego w firmach, dostarczający wiedzy na temat psychospołecznych czynników zagrożeń specyficznych dla konkretnych branż oraz czynników organizacyjnych stwarzających tego rodzaju ryzyko w firmie.
- Moduł szkoleniowy dla użytkowników na temat korzystania z produktu, zawierający ankiety badawcze oraz link do Centralnego Rejestru Zagrożeń Psychospołecznych (CRZP), w którym pracodawca może elektronicznie wypełnić ankiety i natychmiast uzyskać wyniki dotyczące skali ryzyka psychospołecznego oraz otrzymać informacje na temat możliwych sposobów jego zmniejszenia. Wyniki te będą opracowane w formie raportów.

Priorytet II – *Rozwój zasobów ludzkich i potencjału adaptacyjnego przedsiębiorstw oraz poprawa stanu zdrowia osób pracujących*

Komponent centralny

■ Kontakt

NSZZ „Solidarność”, Komisja Krajowa
ul. Wały Piastowskie 24
80-855 Gdańsk
tel. 58 308 44 03; 58 308 44 70
e-mail: innowacyjny@solidarnosc.org.pl
www.solidarnosc.org.pl

■ Partner krajowy

Instytut Medycyny Pracy im. prof. Jerzego
Nofera w Łodzi

■ Strona internetowa projektu

www.psychostreswpracy.pl




INSTYTUT MEDYCYNY PRACY IM. PROF. J. NOFERA

Influence of the improvement of psychosocial work conditions on reduction of economic costs in companies going through modernization and adaptation – research project

Psychosocial threats at the work place may affect not only single employees, but may also adversely affect the functioning of the entire enterprise. Therefore, undertaking activities aiming at the improvement of psychosocial work conditions may be an effective manner to increase the competitiveness of enterprises through reducing the costs of absence and staff fluctuations, as well as raising work effectiveness and quality. Innovative tool – Psychosocial Risk Scale – will allow estimation of psychosocial risk in the enterprise, and then its reduction or elimination.

■ Innovative product / final product

The final product created within the project is the Psychosocial Risk Scale. The proposed solution includes:

- Generally accessible and simple tool for quick diagnosis of psychosocial risk in companies going through modernization, in the form of a general questionnaire and 15 annexes for 15 economic sectors (mining, power engineering, metal industry, chemical industry, food, tourism, education, construction, communications, transport, city communications and fire fighting, culture and media, commerce, banks, health protection). Thanks to this tool, it will be possible to diagnose any psychosocial threats occurring in enterprises from those sectors, as well as to estimate the costs of such threats and their influence on the quality of the company and the state of health of workers.
- The general report (along with 15 industry annexes), which diagnoses the reasons of psychosocial risk in companies, providing knowledge on psychosocial factors of threats specific for the given sector, and organizational factors creating such type of risk in a company.
- Training module for users, regarding the use of product, with research questionnaires and a link to the Central Register of Psychosocial Threats (CRZP), where employers can electronically complete questionnaires and immediately receive results on the scale of psychosocial risk, and receive information on possible methods of reducing the risk. The results will be prepared in the form of reports.

➔ FOR WHOM?

Recipients of the final product are all employees and employers ready to assess the psychosocial threat in their companies.

➔ PURPOSE

The main purpose of implementing the final product is the decrease of the psychosocial risk in the work environment, and promoting the idea of managing psychosocial risk as a strategy of reducing the costs of work and promoting the health of employees.

Priority II – Development of human resources and adaptation potential of enterprises and improvement in the health condition of working people

Central component

■ Contact

NSZZ „Solidarność”, Komisja Krajowa
(NSZZ „Solidarność”, National Commission)
ul. Wały Piastowskie 24
80-855 Gdańsk
ph. +48 58 308 44 03; 58 308 44 70
e-mail: innowacyjny@solidarnosc.org.pl
www.solidarnosc.org.pl

■ National partner

Instytut Medycyny Pracy im. prof. Jerzego
Nofera w Łodzi
(Nofer Institute of Occupational Medicine in Łódź)

■ Project website

www.psychostrswpracy.pl

06

Współpraca międzysektorowa – projekt na rzecz odpowiedzialnego biznesu

➔ DLA KOGO?

Najważniejsze grupy docelowe, do których kierowany jest produkt, to przedstawiciele sektora małych i średnich przedsiębiorstw, organizacji pozarządowych oraz pracownicy samorządów lokalnych odpowiedzialni za współpracę z przedsiębiorcami i sektorem pozarządowym. Produkt będzie również prezentowany organizacjom z otoczenia biznesu – związkom pracodawców i izbom gospodarczym.

➔ CEL

Celem projektu jest zachęcenie małych i średnich firm do prowadzenia działalności gospodarczej z uwzględnieniem społecznej odpowiedzialności biznesu oraz potrzeb społeczności, w której działają. Wypracowane narzędzie ma stymulować partnerską współpracę wszystkich trzech sektorów – publicznego, pozarządowego i biznesowego – w kontekście realizacji zasad CSR.

Odpowiedzialny Biznes

Priorytet VIII – Regionalne kadry gospodarki

Województwo dolnośląskie

■ Kontakt

Dolnośląska Federacja Organizacji
Pozarządowych
Plac Solidarności 1/3/5, pok. 515
53-661 Wrocław
tel. 71 793 23 24
e-mail: dfop@dfop.org.pl
www.dfop.org.pl

■ Partnerzy krajowi

- Fundacja „Krzyżowa” dla Porozumienia Europejskiego (www.krzyzowa.org.pl)
- heapmail Internet Solutions Sp. z o.o. (www.hm.pl)

■ Strona internetowa projektu

www.odpowiedzialnybiznes.eu

Społeczna odpowiedzialność biznesu (Corporate Social Responsibility – CSR) to koncepcja, zgodnie z którą przedsiębiorstwa działają nie tylko po to, aby osiągać zyski, ale także uwzględniają w swojej działalności kwestie społeczne, zagadnienia związane z ochroną środowiska czy relacje z grupami interesów działającymi w danym regionie. Opracowywane w ramach projektu kompleksowe narzędzie edukacyjne – Regionalny Program Wsparcia CSR dla małych i średnich firm – pozwoli na zaszczepienie idei społecznej odpowiedzialności w firmach z sektora małych i średnich przedsiębiorstw, w tym idee elastyczności i bezpieczeństwa rynku pracy. Program był testowany w województwie dolnośląskim.

■ Innowacyjny produkt / produkt finalny

Produktem finalnym projektu jest Regionalny Program Wsparcia CSR dla małych i średnich przedsiębiorstw oraz organizacji pozarządowych z Dolnego Śląska. W skład programu wchodzi następujące elementy:

- Cykl edukacyjny „Dolnośląska Akademia Menedżerów CSR” dla przedstawicieli małych i średnich przedsiębiorstw oraz organizacji pozarządowych z Dolnego Śląska. Cykl składa się z trzech modułów warsztatowych, podczas których jego uczestnicy poznają zarówno teoretyczne, jak i praktyczne zagadnienia z dziedziny społecznej odpowiedzialności biznesu, a także kontekst lokalny i krajowy związany z tego typu praktykami.
- Powołana w ramach projektu Dolnośląska Federacja Przedsiębiorstw Społecznie Odpowiedzialnych, będąca platformą wymiany doświadczeń, wiedzy i łączenia dolnośląskich firm chcących prowadzić działania w obszarze społecznej odpowiedzialności biznesu. Do powstającej struktury zaproszenie otrzymają również organizacje pozarządowe oraz przedstawiciele sektora publicznego w celu budowania przestrzeni dialogu międzysektorowego.
- Program Małych Grantów – działający w trybie konkursów, wprowadzony w celu wspierania oraz zachęcania sektorów pozarządowego i prywatnego do partnerskiej współpracy na poziomie lokalnym w zakresie społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw.

■ Współpraca ponadnarodowa

W trakcie trwania projektu została nawiązana współpraca z włoskim partnerem – organizacją Istituto Formazione Operatori Aziendali (IFOA, www.ifoait). Głównym celem tej współpracy jest przetestowanie przygotowanego produktu w szerszym, europejskim wymiarze. Partner wnosi również do projektu wiedzę i doświadczenie w zakresie, m.in. wspierania przedsiębiorstw z sektora MŚP, nowoczesnych metod zarządzania i profesjonalizacji kadry pracowniczej czy stymulacji partnerskiej współpracy międzysektorowej w społecznościach lokalnych.



Inter-sector cooperation – corporate responsibility project

Corporate Social Responsibility (CSR) is a concept, pursuant to which enterprises operate not only to generate profits, but in their operations take account also of the social interests, issues connected with environmental protection, or relations with interest groups operating in the given region. A comprehensive educational tool prepared within the project, the Regional CSR Support Programme for small and medium enterprises, will allow inculcating the idea of social responsibility in the SME sector, including the concepts of flexibility and safety of the labour market. To date, the programme was tested in the Dolnośląskie Voivodship.

■ Innovative product / final product

The final product is the Regional CSR Support Programme for small and medium enterprises and NGOs from the Dolny Śląsk region. The programme will include the following elements:

- Educational cycle “CSR Managers Academy of Dolny Śląsk” for representatives of small and medium enterprises and NGOs from the Dolny Śląsk region. The cycle consists of three workshop modules, during which the participants will learn about both theoretical and practical issues within the CSR area, as well as the local and national context of those practices.
- The Federation of Socially Responsible Enterprises in Dolny Śląsk (Dolnośląska Federacja Przedsiębiorstw Społecznie Odpowiedzialnych) established for the project, being a platform for exchange of experiences and knowledge, and connecting companies from Dolny Śląsk which want to conduct activities in the CSR area. In addition, NGOs and representatives of the public sector will be invited to participate in the created structure, to build an inter-sector dialogue.
- Small Grants Programme – operating in the form of contests, implemented to support and encourage non-government and private sectors to cooperate at the local level in the CSR area.

■ Transnational cooperation

During the project cooperation with the Italian partner Istituto Formazione Operatori Aziendali (IFOA, www.ifo.it) – was established. The main objective of this cooperation is to test the prepared product in a wider European dimension. Partner also provides wisdom and experience in the area of supporting small and medium enterprises, modern methods of management & workforce professionalisation and stimulate intersector partnership in local communities.

➔ FOR WHOM?

The most important target groups are representatives of the SME sector and NGOs, as well as employees of local self-governments responsible for cooperation with enterprises and the non-government sector. The product will also be presented to organizations from the business environment – associations of employers and chambers of commerce.

➔ PURPOSE

The purpose of the project is to encourage small and medium enterprises to conduct business activity in account of corporate social responsibility and needs of the communities, in which they operate. The prepared tool is to stimulate partnership cooperation of all three sectors – public sector, non-government sector and business sector, in the context of observing the CSR principles.

Priority VIII – Regional human resources for the economy

Dolnośląskie voivodship

■ Contact

Dolnośląska Federacja Organizacji Pozarządowych
(The Federation of NGOs in Dolny Śląsk)
Plac Solidarności 1/3/5, room 515
53-661 Wrocław
ph. +48 71 793 23 24
e-mail: dfop@dfop.org.pl
www.dfop.org.pl

■ National partners

- Fundacja „Krzyżowa” dla Porozumienia Europejskiego (www.krzyzowa.org.pl) („Krzyżowa” Foundation for Mutual Understanding in Europe)
- heapmail Internet Solutions Sp. z o.o. (www.hm.pl)

■ Project website

www.odpowiedzialnybiznes.eu

DOBRE RZĄDZENIE
GOOD GOVERNANCE

07

Benchmarking – narzędzie efektywnej kontroli zarządczej w urzędach miast na prawach powiatu, urzędach gmin i starostwach powiatowych

➔ DLA KOGO?

Produkt jest przeznaczony dla kadry zarządzającej w urzędach miast na prawach powiatu, urzędach gmin i starostwach powiatowych. Z rozwiązania skorzystają pośrednio także mieszkańcy oraz przedsiębiorcy gmin i powiatów, w których wdrożony zostanie benchmarking, dzięki poprawie jakości usług w urzędach.

➔ CEL

Celem wdrożenia innowacyjnego rozwiązania jest wzrost efektywności systemów zarządzania funkcjonujących w urzędach gmin i starostwach powiatowych dzięki wykorzystaniu elementów benchmarkingu, a tym samym podniesienie jakości i zwiększenie efektywności świadczenia usług publicznych przez te urzędy.

Benchmarking polega na porównywaniu funkcjonowania własnej organizacji ze sposobem działania organizacji uważanych za najlepsze w danej dziedzinie w celu udoskonalenia stosowanych metod działania i procedur. Mówiąc krócej – benchmarking to uczenie się i twórcze adaptowanie najlepszych praktyk. Dzięki zastosowaniu innowacji, czyli systemowego benchmarkingu w urzędach, udoskonalone zostaną nie tylko systemy zarządzania, ale także ogólna jakość świadczonych usług publicznych.

■ Innowacyjny produkt / produkt finalny

Produktem finalnym jest nowoczesne narzędzie zarządzania, pozwalające na skuteczne wdrażanie systemowego benchmarkingu w urzędach, umożliwiającego usprawnienie pracy jednostek administracji i podniesienie jakości oferowanych przez nie usług. Dzięki zastosowaniu innowacji kierownicy urzędów uzyskają szybki dostęp do aktualnych informacji na temat samooceny funkcjonowania zarządzanej jednostki (poprzez porównanie z wynikami osiąganymi w podobnych placówkach) oraz możliwości wprowadzenia usprawnień na podstawie doświadczeń innych urzędów.

Na system składają się następujące elementy:

- modelowy zestaw wskaźników monitorowania efektywności realizacji kluczowych procesów;
- metodologia prowadzenia benchmarkingu;
- schemat kompetencyjny zapewniający wdrożenie wypracowanego modelu w jednostkach;
- narzędzie informatyczne służące do gromadzenia i przetwarzania danych;
- baza dobrych praktyk, ilustrująca działanie procedur urzędach osiągających najlepsze rezultaty.

W ramach projektu opracowana została również publikacja zawierająca opis innowacji i uruchomiono portal internetowy, na którym można znaleźć wszystkie informacje oraz narzędzia przydatne do wdrożenia rezultatu, w tym uśrednione wyniki badań porównawczych, pozwalające kierownikowi każdej jednostki na dokonanie samooceny urzędu w odniesieniu do procesu objętego benchmarkingiem.

Priorytet V – Dobre rządzenie

Komponent centralny

■ Kontakt

Śląski Związek Gmin i Powiatów
ul. Stalmacha 17
40-058 Katowice
tel. 32 776 01 60

Biurowisko Projektu
Budynek Infosystem, pokój 502
ul. Kopernika 26
40-058 Katowice
e-mail: benchmarking@silesia.org.pl
www.silesia.org.pl

- Strona internetowa projektu
www.benchmarking.silesia.org.pl



Benchmarking – a tool for effective management control in poviats municipal offices, commune offices and poviats starosties

Benchmarking consists in comparing the operation of own organization against the functioning of organizations recognized as the best in the given area, in order to improve the applied methods of operation and procedures. In short – benchmarking means learning and creative adaptation of best practices. Thanks to the applied innovation, i.e. system benchmarking in offices, improvement will cover not only the management systems but also the general quality of provided public services.

■ Innovative product / final product

The final product is a modern management tool, which allows effective implementation of system benchmarking in the offices, enabling improvement of the work of administration and raising the quality of services offered thereby. Thanks to the applied innovation, managers of the offices will gain quick access to current information on self-assessment of the operation of the managed entity (through comparison against results achieved in similar institutions) and a possibility to introduce improvements based on experiences of other offices.

The system comprises the following elements:

- model set of indicators for monitoring the effectiveness of execution of key processes;
- methodology of benchmarking;
- competencies scheme, ensuring implementation of the prepared model in relevant units;
- IT tool for data collection and processing;
- good practices data base, which illustrates the operation of various procedures in institutions achieving best results.

Within the project, a publication was prepared with a description of innovations, and an Internet portal was activated with all information and tools useful for result implementation, including average results of comparison tests, which allow the manager of each unit to self-assess the office in regard to the benchmarked process.

➔ FOR WHOM?

The product is addressed to the management of poviats municipal offices, commune offices and poviats starosties. The tool will also indirectly benefit the residents and entrepreneurs in the communes and poviats, which implement benchmarking, thanks to the improvement of the quality of services provided by the offices.

➔ PURPOSE

The purpose of implementing the innovative tool is the increase of the effectiveness of management systems in place in commune offices and poviats starosties thanks to using benchmarking elements, thus raising the quality and increasing the effectiveness of the provision of public services by those offices.

Priority V – Good governance

Central component

■ Contact

Śląski Związek Gmin i Powiatów
(Silesian Union of Municipalities and Districts)
ul. Stalmacha 17
40-058 Katowice
ph. +48 32 776 01 60

Project Office

Infosystem Building, room 502
ul. Kopernika 26
40-058 Katowice
e-mail: benchmarking@silesia.org.pl
www.silesia.org.pl

■ Project website

www.benchmarking.silesia.org.pl

08

iSWORD – Innowacyjny System Wspierania Oceny Regulacji i Decyzji Inwestycyjnych

➔ DLA KOGO?

Nowe narzędzia są przeznaczone dla przedstawicieli administracji szczebla centralnego oraz samorządowego.

➔ CEL

Celem narzędzi iSWORD jest umożliwienie ekonomicznej oceny skutków podejmowanych interwencji publicznych, a tym samym poprawienie jakości życia mieszkańców na terenie, którego te decyzje dotyczą.

iSWORD to zestaw pięciu bezpłatnych narzędzi przeznaczonych dla urzędników, którzy zajmują się takimi obszarami polityk publicznych jak inwestycje infrastrukturalne (iSWORD Infrastruktura), ochrona zdrowia (iSWORD Zdrowie), ochrona środowiska naturalnego (iSWORD Środowisko, iSWORD Bioróżnorodność) i system emerytalny (iSWORD Emerytura). Dzięki oparciu na szacunkach ekonomicznych, przygotowywane przez urzędników inwestycje i podejmowane przez nich decyzje będą lepiej odpowiadały rzeczywistym potrzebom danej społeczności.

■ Innowacyjny produkt / produkt finalny

W skład produktu finalnego wchodzi pięć narzędzi:

- Narzędzie iSWORD Infrastruktura – pozwala na sprawne obliczenie kosztów i korzyści finansowych wynikających z budowy lub modernizacji drogi (czyli wspomaga wycenę długofalowych skutków inwestycji w infrastrukturę drogową) zwłaszcza na szczeblu gminnym, powiatowym i wojewódzkim. Uwzględnia następujące kategorie kosztów i korzyści: (a) czas użytkowników danej drogi, (b) utrzymanie bieżące i remonty, (c) emisja spalin, (d) koszty wypadków, (e) eksploatacja pojazdów. W aplikacji wykorzystano dane opracowane przez Instytut Badawczy Dróg i Mostów.
- Narzędzie iSWORD Środowisko – dotyczy emisji gazów cieplarnianych. Jego wykorzystanie umożliwia całościową ocenę kosztów i korzyści wynikających np. z wdrażania programów oszczędności energii w gospodarstwach domowych, realizacji różnych polityk transportowych czy też inwestycji w alternatywne sposoby wytwarzania energii.
- Narzędzie iSWORD Bioróżnorodność – przeznaczone jest do oceny skutków tworzenia prawa, zmian administracyjnych oraz projektów inwestycyjnych, których konsekwencją są zmiany w ekosystemach. Pozwala oceniać zróżnicowanie przyrodnicze regionów Polski na tle innych krajów europejskich oraz wskazać materialną wartość występowania bioróżnorodności.
- Narzędzie iSWORD Zdrowie – pozwala na ekonomiczne oszacowanie wpływu planowanych lub realizowanych wojewódzkich polityk zdrowotnych (np. programu wykrywania wczesnych zmian nowotworowych górnych dróg oddechowych) na umieralność (liczba unikniętych zgonów), a także na liczbę utraconych lat życia. Przeznaczone jest dla pracowników administracji publicznej (na poziomie województw i urzędów centralnych) zajmujących się przygotowaniem oraz ewaluacją wojewódzkich i krajowych polityk i programów zdrowotnych.
- Narzędzie iSWORD Emerytura – umożliwi oszacowanie realnych i nominalnych wysokości świadczeń emerytalnych dla osób urodzonych po 1949 roku, stóp zastąpienia, a także udziału poszczególnych filarów systemu emerytalnego w tworzeniu kapitału emerytalnego tych osób, w podziale na wykształcenie, wiek i płeć.

Narzędzia oraz towarzyszące im podręczniki (z przykładami zastosowania) są dostępne na stronie internetowej projektu (www.isword.pl).

■ Współpraca ponadnarodowa

Projekt był realizowany we współpracy z partnerem zagranicznym – instytutem badawczym Environmental Policy Research Centre Freie Universität Berlin. Dzięki tej współpracy powstały zaawansowane narzędzia iSWORD Środowisko i iSWORD Bioróżnorodność.

Priorytet V – Dobre rządzenie

Komponent centralny

■ Kontakt

Fundacja Naukowa Instytut Badań Strukturalnych
ul. Rejtana 15, lok. 28
02-516 Warszawa
tel. 22 629 33 82
e-mail: ibs@ibs.org.pl
www.ibs.org.pl

■ Strona internetowa projektu

www.isword.pl

iSWORD – Innovative System of Supporting the Assessment of Investment Regulations and Decisions

iSWORD is a set of five gratuitous tools addressed to officers dealing with such areas of public policy as infrastructural investments (iSWORD Infrastructure), health protection (iSWORD Health), protection of natural environment (iSWORD Environment, iSWORD Biodiversity) and the pension system (iSWORD Pensions). Thanks to being based on economic estimates, investments prepared by officers and their decisions will be better adjusted to the actual needs of the given community.

■ Innovative product / final product

The final product includes five tools:

- iSWORD Infrastructure – allows efficient calculation of costs and financial benefits of road construction or modernization (i.e. supports evaluation of long-term results of investments in road infrastructure), particularly on commune, poviát and voivodship level. Takes account of the following categories of costs and benefits: (a) time of the users of the given road, (b) ongoing maintenance and repairs, (c) emission of exhaust fumes, (d) costs of accidents, (e) exploitation of vehicles. The application uses data prepared by the Road and Bridge Research Institute.
- iSWORD Environment – concerns the emission of greenhouse gases. Application of the tool enables complex assessment of the costs and benefits of, for example, energy saving programmes in households, execution of various transport policies, or investments in alternative energy generation methods
- iSWORD Biodiversity is assigned for assessments of the effects of creation of law, administrative changes, and investment projects, which result in changes in ecosystems. It allows assessing the environmental diversity of regions in Poland in the light of other European countries, and indicates the material value of biodiversity.
- iSWORD Health allows economic evaluation of the effect of planned or executed voivodship health policies, for example a programme of early detection of cancerous changes of the upper respiratory track vs. death rate (number of prevented deaths) and lost years of life. It is addressed to public administration employees (at the level of voivodships and central offices), dealing with preparation and evaluation of voivodship and national health policies and programmes.
- iSWORD Pensions – allows assessing actual and nominal amounts of pensions for persons born post 1949, replacement rates, and the share of individual pillars of the pensions system in creating the pension capital of such persons, according to education, age and gender.

Tools and manuals (with application examples) are available on the project website (www.isword.pl).

■ Transnational cooperation

The project was executed in cooperation with a foreign partner – Environmental Policy Research Centre Freie Universitaet Berlin. This cooperation resulted in the creation of advanced tools iSWORD Environment and iSWORD Biodiversity.

➔ FOR WHOM?

Tools can be used by representatives of administration at the central and self-government level.

➔ PURPOSE

The purpose of iSWORD tools is enabling economic assessment of the effects of undertaken public interventions, thus improvement of the quality of life of the residents in the area affected by the decisions.

Priority V – Good governance

Central component

■ Contact

Fundacja Naukowa Instytut Badań Strukturalnych
(Scientific Foundation Institute for Structural Research)
ul. Rejtana 15, suite 28
02-516 Warsaw
ph. +48 22 629 33 82
e-mail: ibs@ibs.org.pl
www.ibs.org.pl

■ Project website

www.isword.pl

09

Program Aktywności Samorządowej PAS – innowacyjne narzędzie uspołecznionego procesu monitorowania usług publicznych

➔ DLA KOGO?

Odbiorcami produktu finalnego są klienci urzędów (osoby korzystające z usług publicznych), a użytkownikami – decydenci i pracownicy samorządów trzech szczebli z całej Polski.

➔ CEL

Najważniejszym celem wprowadzenia innowacji jest poprawa jakości usług publicznych, a dodatkowym zakładanym rezultatem – wzrost aktywności obywatelskiej (dzięki współuczestnictwu w podejmowaniu decyzji mających bezpośredni wpływ na poziom jakości życia mieszkańców).



Usprawnienie działania administracji publicznej i zwiększenie jakości oferowanych przez nią usług musi się opierać na współpracy z klientami urzędów. Program Aktywności Samorządowej PAS umożliwia monitorowanie usług publicznych przy udziale obywateli.

■ Innowacyjny produkt / produkt finalny

Produktem finalnym jest nowatorski wielopłaszczyznowy system monitorowania jakości usług publicznych. System opiera się na badaniu opinii reprezentatywnych środowisk społecznych i zawodowych na terenie działania danej jednostki samorządu terytorialnego (m.in. mieszkańców, przedsiębiorców, przedstawiciele organizacji obywatelskich, liderów społeczności lokalnych, a także samych urzędników). Wypracowane rozwiązania mają charakter cyklicznego i trwałego mechanizmu, pozwalającego na bieżące reagowanie na pojawiające się zmiany i potrzeby społeczne. System umożliwi również stworzenie całościowej analizy kosztów usług publicznych i określenie głównych obszarów ryzyka. System składa się z metodyki Programu Aktywności Samorządowej (Podręcznik PAS) oraz narzędzia informatycznego (portal PAS).

Podstawą metodyki Programu Aktywności Samorządowej jest opracowana przez zespół ekspertów matryca PAS umożliwiająca porównanie jakości życia mieszkańców na danym terenie i katalogu dostępnych usług publicznych. Posłuży ona użytkownikom do wskazania grup usług wymagających interwencji i zmian. Sposób zbierania informacji od obywateli (ankiety społeczne, warsztaty RADAR z udziałem reprezentatywnych przedstawicieli grup społecznych), sposób weryfikacji zgłaszanych propozycji czy wreszcie procedura wdrażania postulowanych zmian opisane są szczegółowo w Podręczniku PAS.

Platforma informatyczna – portal PAS – jest jednym z narzędzi koordynowania działań w ramach systemu monitorowania jakości usług publicznych, a także podstawowym narzędziem komunikacji zarówno w obrębie jednostki samorządu terytorialnego, jak i w ramach całej społeczności PAS. Platforma będzie podzielona na część wspólną dla wszystkich użytkowników, zawierającą informacje na temat programu PAS (w tym m.in. dokumenty, artykuły, wskaźniki itp.), oraz przestrzeń przeznaczoną dla konkretnych samorządów, które przystąpiły do programu, zawierającą informacje na temat obszarów ich działań.

■ Współpraca ponadnarodowa

Głównym rezultatem współpracy ponadnarodowej z instytucją Innovazione e Sistemi per il Mercato ed il Lavoro (ISLM) jest powstanie systemu monitorowania usług publicznych PAS dostosowanego do polskich realiów, opartego na włoskich doświadczeniach.

Priorytet V – Dobre rządzenie

Komponent centralny

■ Kontakt

Fundacja Inicjatyw Menedżerskich
ul. I Armii Wojska Polskiego 5/7
20-078 Lublin
tel. 81 441 33 44
e-mail: biuro@fim.org.pl
www.fim.org.pl

■ Partnerzy krajowi

- Urząd Miasta Lublina
- Urząd Miasta Świdnika
- Urząd Miejski w Poniatowej
- Urząd Gminy Konopnica
- Starostwo Powiatowe w Leżajsku
- Urząd Gminy Leżajsk
- Urząd Gminy Grodzisko Dolne

■ Strona internetowa projektu

www.pas.org.pl
www.fim.org.pl/projekt/pas



PAS Self-government Activity Programme – innovative tool for a socially-oriented process of monitoring public services

The improvement of the operation of public administration and the increase of the quality of services offered thereby must be based on cooperation with clients of offices. The PAS Self-government Activity Programme enables monitoring public services with participation of citizens.

■ Innovative product / final product

The final product is an innovative multi-section system of monitoring the quality of public services. The system is based on the assessment of opinions of representative social and professional communities in the area of operation of the given self-government unit (amongst others, residents, entrepreneurs, representatives of organizations of citizens, local community leaders, as well as officers themselves). Preparation of a solution being a cyclical and permanent mechanism, allowing ongoing reactions to occurring changes and social needs. The system will also enable creating a complex analysis of the costs of public services and determination of the main risk areas. The system comprises the methods of the Self-government Activity Programme (*PAS Manual*) and an IT tool (the PAS portal).

The base of the methods applied in the Self-government Activity Programme is the PAS matrix prepared by a team of experts, which enables the comparison of the quality of life of residents in the given area and a catalogue of available public services. It will facilitate users to determine groups of services, which require intervention and changes. The manner of collecting information from citizens (social questionnaires, RADAR workshops with participation of representatives of social groups), manner of verification of submitted proposals, or procedure of implementation of proposed changes are described in detail in the *PAS Manual*.

The IT platform – the PAS portal – constitutes one of the tools for coordination of tasks within the system of monitoring the quality of public services, and the basic communication tool both within the self-government unit and within the entire PAS community. The platform will be divided into parts common for all users, presenting information on the PAS programme (including, amongst others, documents, articles, indicators etc.) and space for particular self-governments which participate in the programme, presenting information concerning their area of operation.

■ Transnational cooperation

The main result of transnational cooperation with *Innovazione e Sistemi per il Mercato ed il Lavoro (ISLM)* is the creation of the PAS system for monitoring the quality of public services, adjusted to the Polish reality and based on Italian experiences.

➔ FOR WHOM?

Recipients of the final product are the clients of offices (users of public services), and users are decision-makers and workers of the three levels of self-government in Poland.

➔ PURPOSE

The most important purpose of the innovation is the improvement of the quality of public services, and the additional assumed result is the increase of citizen activity (thanks to participation in making decisions, which directly affect the level of the quality of the residents' life).



Priority V – Good governance

Central component

■ Contact

Fundacja Inicjatyw Menedżerskich
{Managerial Initiatives Foundation}
ul. I Armii Wojska Polskiego 5/7
20-078 Lublin
ph. +48 81 441 33 44
e-mail: biuro@fim.org.pl
www.fim.org.pl

■ National partners

- Urząd Miasta Lublina (Lublin Municipal Office)
- Urząd Miasta Świdnika (Świdnik Municipal Office)
- Urząd Miejski w Poniatowej (Poniatowa Municipal Office)
- Urząd Gminy Konopnica (Konopnica Commune Office)
- Starostwo Powiatowe w Leżajsku (Leżajsk Powiat Starosty)
- Urząd Gminy Leżajsk (Leżajsk Commune Office)
- Urząd Gminy Grodzisko (Dolne Grodzisko Dolne Commune Office)

■ Project website

www.pas.org.pl
www.fim.org.pl/projekt/pas

10

Wzorcowy system regionalny monitoringu jakości usług publicznych i jakości życia

➔ DLA KOGO?

Z innowacyjnego rozwiązania będą mogły skorzystać administracje samorządów terytorialnych wszystkich szczebli, zarówno z województwa pomorskiego, jak i z innych regionów. System pomiaru jakości usług publicznych będzie skierowany bezpośrednio do samorządów gminnych oraz powiatowych (w tym także miast na prawach powiatu), a system pomiaru jakości życia – do samorządów wojewódzkich.

➔ CEL

Celem projektowanego systemu jest usprawnienie procesu programowania rozwoju na wszystkich szczeblach administracji samorządowej, dzięki jego oparciu na faktach, zobiektywizowaniu i uspołecznieniu.

Proponowane rozwiązanie, pozwalające na zintegrowanie pomiaru poziomu jakości życia w danym regionie z pomiarem poziomu oferowanych usług publicznych, jest krokiem w kierunku nowoczesnych urzędów – jednostek zarządzanych nowymi metodami, przejrzystych i działających w oparciu o opinie społeczności lokalnej.

■ Innowacyjny produkt / produkt finalny

Najważniejszym aspektem innowacyjności przedsięwzięcia jest funkcjonalne zintegrowanie pomiaru jakości życia i usług publicznych. Jego istotą nie jest samo gromadzenie danych, obliczanie i publikowanie wartości wybranych mierników jakości usług publicznych i jakości życia, lecz włączenie analizy uzyskanych wartości do elementów zarządzania jednostką samorządową. Dzięki nowemu systemowi jednostki administracji i władzy samorządowej zyskają możliwość oceny i kontroli wykonywania najważniejszych zadań publicznych, a także planowania i wdrażania budżetów zadaniowych oraz podniesienia jakości zarządzania.

Niezwykle istotnym efektem wdrożenia tego innowacyjnego rozwiązania będzie wzmocnienie świadomych i obywatelskich postaw wśród mieszkańców, a także nadanie dyskusji politycznej w gminach i powiatach bardziej konkretnego wymiaru, odnoszącego się do mierzalnych wielkości.

Główne elementy innowacji:

- system pomiaru jakości usług publicznych;
- system pomiaru jakości życia;
- powiązanie efektywności usług publicznych z oceną jakości życia;
- stworzenie stałych procedur monitorowania jakości usług publicznych i jakości życia;
- dyskusja publiczna nad wynikami pomiaru.

Produkt finalny, w tym wszystkie jego elementy, zostanie opisany i wyposażony w instrukcję działania dla potencjalnych użytkowników w *Podręczniku wdrażania wzorcowego systemu regionalnego monitoringu jakości usług publicznych i jakości życia*.

Priorytet V – Dobre rządzenie

Komponent centralny

■ Kontakt

Instytut Badań nad Gospodarką Rynkową
ul. Do Studzienki 63
80-227 Gdańsk
tel. 58 524 49 00
www.ibngr.pl



WZORCOWY SYSTEM
REGIONALNY MONITORINGU
JAKOŚCI USŁUG PUBLICZNYCH
I JAKOŚCI ŻYCIA

Model regional system of monitoring the quality of public services and quality of life

The proposed solution, which allows measuring the level of the quality of life in the given region against the level of offered public services, is a step towards modern offices - units managed using new methods, transparent and based on opinions of the local community.

■ Innovative product / final product

The most important aspect of the innovation of the undertaking is the functional integration of the measurement of the quality of life and public services. Its essence is not the mere collection of data, calculation and publication of values of the selected measures of the quality of public services and the quality of life, but including the analysis of obtained values in elements of the management of the self-government unit. Thanks to the new system, administration and self-government authorities will obtain the possibility to assess and control the performance of the most important public tasks, as well as planning and implementing task budgets and raising the quality of management. A very significant effect of implementing this innovative tool will be the strengthening of the conscious and civil attitudes amongst residents, and making the political discussion in municipalities and poviats more specific, referred to measurable values.

Main elements of innovation:

- system for measuring the quality of public services;
- system for measuring the quality of life;
- combination of effectiveness of public services with the assessment of the quality of life;
- establishing fixed procedures of monitoring the quality of public services and the quality of life;
- public discussion on the results of the measurement.

The final product, including all its elements, will be described and equipped with an instruction manual for potential users in the *Manual of implementation of the model regional system of monitoring the quality of public services and quality of life*.

➔ FOR WHOM?

This innovative solution may be used by administrations of territorial self-governments at all levels both from the Pomorskie voivodship and other regions. The system of measuring the quality of public services will be addressed directly to the municipal and powiat self-governments (including powiat towns), and the system of measuring the quality of life - to voivodship self-governments.

➔ PURPOSE

The purpose of the designed system is to improve the process of programming growth at all levels of self-government administration, thanks to basing it on facts, objectivization and socialization.

Priority V – Good governance

Central component

■ Contact

Instytut Badań nad Gospodarką Rynkową
(The Gdańsk Institute for Market Economics)
ul. Do Studzienki 63
80-227 Gdańsk
ph. +48 58 524 49 00
www.ibngr.pl

EDUKACJA
I SZKOLNICTWO
WYŻSZE
EDUCATION
AND HIGHER
EDUCATION

11

DiAMeNT – Dostrzec i Aktywizować Możliwości, Energię, Talenty

➔ DLA KOGO?

Odbiorcami nowego rozwiązania są małopolscy uczniowie wszystkich etapów kształcenia, którzy otrzymają wsparcie dla rozwoju swoich uzdolnień, a użytkownikami – kadra pedagogiczna i kadra zarządzająca oświatą w województwie, która otrzyma nowe rozwiązania programowe i organizacyjne służące wspieraniu dzieci zdolnych.

➔ CEL

Uczniowie zdolni są grupą, która ma specjalne potrzeby edukacyjne i w związku z tym wymaga szczególnego wsparcia. W odniesieniu do tej grupy brakuje kompleksowych, efektywnych i powszechnie stosowanych rozwiązań. Wprowadzenie do praktyki systemu opracowanego w ramach projektu DiAMeNT pozwoli na zmianę tego stanu rzeczy, przyczyniając się do zmiany jakościowej pracy z uczniami zdolnymi i zwiększając ich szanse na znalezienie odpowiedniej dla nich ścieżki edukacyjnej oraz szanse na rynku pracy.

Celem projektu DiAMeNT jest opracowanie, przetestowanie i zaprezentowanie w ostatecznej wersji innowacyjnego systemu pracy z uczniami zdolnymi. System, opracowany w ramach projektu, jest pierwszym w Polsce rozwiązaniem umożliwiającym skuteczne rozpoznawanie oraz efektywne rozwijanie talentów najzdolniejszych uczniów. System zawiera nowe, dotychczas niestosowane rozwiązania merytoryczne i organizacyjne, w tym m.in. program wspierania twórczego myślenia uczniów na etapie edukacji wczesnoszkolnej, narzędzia do diagnozy uzdolnień kierunkowych w zakresie kilku dziedzin, programy zajęć pozaszkolnych dla uczniów zdolnych wyłonionych drogą diagnozy, dzięki którym nauczyciele będą mieli szansę na pełne wykorzystanie potencjału najbardziej utalentowanych dzieci i uzdolnionej młodzieży.

■ Innowacyjny produkt / produkt finalny

W skład systemu pracy z uczniami zdolnymi w województwie małopolskim wchodzi następujące elementy:

1. „Regionalny program wspierania uzdolnień dzieci i młodzieży”, czyli całościowe rozwiązanie umożliwiające skuteczną pracę z uczniami zdolnymi, zawierające m.in.:
 - koncepcję wspierania uzdolnień uczniów w województwie małopolskim (uwzględniającą m.in. najnowsze badania naukowe nad zdolnościami i ich wspieraniem), a także założenia organizacyjne i szczegółowe zasady wdrożenia programu, w tym nowatorskie rozwiązania organizacyjne – tzw. Powiatowe Ośrodki Wspierania Uczniów Zdolnych;
 - testy do diagnozy uzdolnień uczniów z zakresu czterech kompetencji kluczowych (w zakresie matematyki, języka angielskiego, przedsiębiorczości i technologii informacyjno-komunikacyjnych) dla trzech etapów kształcenia;
 - programy zajęć pozaszkolnych (12 programów);
 - materiały pomocnicze do realizacji programów (12 poradników metodycznych);
 - program uzupełniający z zakresu rozwijania twórczego myślenia dla klas 1-3 szkół podstawowych;
 - programy e-learningowych kół naukowych dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych z zakresu czterech kompetencji kluczowych;
 - programy Letniej Szkoły Młodych Talentów dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych (2 programy).
2. Kompleksowy program przygotowania kadry pedagogicznej do realizacji programów oraz program przygotowania dyrektorów szkół, pracowników jednostek samorządu terytorialnego i wizytatorów.
3. Narzędzia do ewaluacji pracy z uczniami zdolnymi.

■ Współpraca ponadnarodowa

Produkt finalny powstał we współpracy z partnerem zagranicznym – National-Louis University w Chicago, który wspierał działania projektowe w zakresie opracowania programów pracy z uczniami zdolnymi, przygotowania kadry edukatorów do prowadzenia zajęć dla nauczycieli oraz prowadził monitoring testowego wdrożenia programów.

Priorytet IX – Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach

Województwo małopolskie

■ Kontakt

Małopolskie Centrum Doskonalenia Nauczycieli
ul. Lubelska 23
30-003 Kraków
tel. 12 623 77 53
e-mail: kdynowska@diament.edu.pl

■ Partner krajowy

Wyższa Szkoła Biznesu – National-Louis
University w Nowym Sączu

■ Strona internetowa projektu

www.diament.edu.pl



DiAMEnT – to see and activate abilities, energy and talents

The purpose of the DiAMEnT project is to prepare, test and present the final version of an innovative system of working with talented students. The system prepared within the project is the first solution in Poland which facilitates effective recognition and effective development of skills of the most talented students. The system includes new content-related and organizational solutions, which have not been applied to date, including amongst others a programme supporting creative thinking of students at early school stages, tools for diagnosing directional talents in several areas, programmes of after-school activities for talented students selected through a diagnosis, thanks to which teachers will have the opportunity to take advantage of the potential of most talented children and youth.

■ Innovative product / final product

The system of working with talented students in the Małopolskie voivodship includes the following elements:

1. "Regional programme for supporting talented children and youth", i.e. a complex solution enabling effective work with talented students, which comprises, amongst others:
 - concept of supporting talents of students in the Małopolskie voivodship (in account of the newest scientific research on talents and their support), as well as organizational assumptions and detailed principles for programme implementation, including innovative organizational solutions – so called Poviats Support Centres for Talented Students;
 - tests for diagnosis of talents of students in the area of four key competencies (mathematics, English, entrepreneurship and IT & communications technologies) for the three educational stages;
 - programmes of after-school activities (12 programmes);
 - supportive materials for execution of programmes (12 methodical guides);
 - supplementary programme in the area of developing creative thinking for grades 1-3 of primary schools;
 - e-learning programmes for post-intermediate students associations in the area of the four key competencies;
 - programme of the Young Talents Summer School for post-intermediate students (2 programmes).
2. Complex programme of preparation of teachers to execute the programmes, and programme of preparation of school directors, workers of self-government units and inspectors.
3. Tools for evaluating work with talented students.

■ Transnational cooperation

The final product was created in cooperation with a foreign partner – National-Louis University in Chicago, which supported project tasks in the area of preparing programmes for working with talented students, preparing the educators to conduct lectures for teachers and monitoring of test implementation of programmes.

➔ FOR WHOM?

Recipients of the new solution are students from Małopolska at all educational levels, who will receive support to develop their skills, and users are the teachers and educational managers in the voivodship, who will receive new programme and organizational tools to support talented children.

➔ PURPOSE

Talented students constitute a group with special educational needs, thus requires special support. In regard to that group, there is a shortage of complex, effective and generally applied solutions. Implementing the system prepared within the DiAMEnT project will allow changing this state of affairs, contributing to a change in the quality of work with talented students and increasing their chances to select the appropriate educational path and the opportunities on the labour market.



Priority IX – Development of education and competencies in the regions

Małopolskie voivodship

■ Contact

Małopolskie Centrum Doskonalenia Nauczycieli
(Teachers Development Centre in Małopolska)
ul. Lubelska 23
30-003 Kraków
ph. +48 12 623 77 53
e-mail: kdynowska@diament.edu.pl

■ National partner

Wyższa Szkoła Biznesu – National-Louis University
in Nowy Sącz

■ Project website

www.diament.edu.pl

12

Edu-Nawigator – aplikacja analityczno-prognostyczna dla edukacji w województwie mazowieckim

➔ DLA KOGO?

Wypracowane innowacyjne rozwiązanie adresowane jest do kadry pedagogicznej (pedagogów i psychologów szkolni, doradcy zawodowi, nauczyciele) oraz dyrektorów placówek oświatowych prowadzących kształcenie zawodowe (z wyłączeniem szkół dla dorosłych), a także do instytucji zajmujących się nadzorowaniem i badaniem instytucji edukacyjnych. Jest ono przydatne również decydom na poziomie regionalnym (województwa), ale także centralnym. Narzędzie to może być użyteczne również dla samych uczniów planujących ścieżkę rozwoju edukacyjnego oraz zawodowego.

➔ CEL

Produkt ma na celu usprawnienie procesu dostosowywania programów nauczania oraz procesu doradztwa zawodowego w szkołach i placówkach kształcenia zawodowego do potrzeb rynku pracy.

Kształcenie zawodowe na kierunkach zgodnych z oczekiwaniami pracodawców jest kwestią kluczową dla rynku pracy. Wprowadzanie na rynek pracy absolwentów przygotowanych do podjęcia zatrudnienia jest korzystne zarówno dla nich samych, jak i dla pracodawców. Niezbędne jest zatem profilowanie procesu edukacyjnego oraz doradztwa zawodowego kierowanego do uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego pod kątem pojawiających się potrzeb rynku pracy. Innowacyjnym i jedynym dostępnym narzędziem pomocnym w tym procesie jest Aplikacja Analityczno-Prognostyczna (AAP) – rozwiązanie opracowane w projekcie „Edu-Nawigator”.

■ Innowacyjny produkt / produkt finalny

Produktem wypracowanym w ramach projektu, wspomagającym dostosowywanie programów nauczania w szkołach zawodowych do wymagań rynku pracy jest Aplikacja Analityczno-Prognostyczna. Dzięki temu narzędziu osoby odpowiedzialne za tworzenie programów nauczania i prowadzenie szkół zawodowych będą mogły korzystać z pogłębionych i rozszerzonych informacji o aktualnych oraz prognozowanych tendencjach zmian na lokalnym i regionalnym rynku pracy. Tworzone na tej podstawie strategie edukacyjne będą się wpisywały w aktualne i przyszłe zapotrzebowanie gospodarki.

Na produkt finalny składają się następujące elementy:

- metodologia funkcjonowania Aplikacji Analityczno-Prognostycznej wraz z oprogramowaniem AAP oraz dokumentacją techniczną dotyczącą innowacyjnego produktu; AAP będzie zawierała szczegółowe dane zbierane z rynku pracy z podziałem na zawody;
- program szkolenia w zakresie AAP oraz materiały szkoleniowe zawierające zasady korzystania z AAP.

■ Współpraca ponadnarodowa

Współpraca z firmą CENTERKONTURA d.o.o. (Słowenia) przyczyniła się do podniesienia wartości merytorycznej wypracowanych rozwiązań, przede wszystkim narzędzi monitorowania tendencji na rynku pracy na potrzeby systemu edukacji zawodowej.

Priorytet IX – *Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach*

Województwo mazowieckie

■ Kontakt

ASM – Centrum Badań i Analiz Rynku sp. z o.o.
ul. Grunwaldzka 5
99-301 Kutno
tel. 24 355 77 00
e-mail: sekretariat@asm-poland.com.pl
www.asm-poland.com.pl

Biuro w Warszawie
ul. Wąchocka 1f
03-934 Warszawa
tel. kom. +48 783 717 022



APLIKACJA ANALITYCZNO-PROGNOSTYCZNA
DLA EDUKACJI W WOJ. MAZOWIECKIM
EDU-NAWIGATOR

Edu-Nawigator – analytical-forecast application for education in the Mazowieckie voivodship

Vocational training in specializations consistent with expectations of employers is of key significance on the labour market. Introducing on the labour market graduates prepared to commence employment is beneficial both for graduates themselves and for employers. Therefore, it is essential to profile the education process as well as the vocational counselling for students and vocational training centres in terms of appearing needs of the labour market. An innovative and the only available tool helpful in this process is the Analytical-Forecast Application (AAP) – a solution prepared within the “Edu-Nawigator” project.

■ Innovative product / final product

The product, created within the project and supporting the adjustment of educational programmes in vocational schools to the requirements of the labour market, is the Analytical-Forecast Application. Thanks to this tool, persons responsible for establishing teaching programmes and managing vocational schools will be able to take advantage of more detailed and extensive information about the current and forecasted change tendencies on local and regional labour markets. Educational strategies created on this basis will be embedded in current and future needs of the economy.

The final product will include the following elements:

- methodology of operation of the Analytical-Forecast Application along with AAP software and technical documentation concerning the innovative product; AAP will include detailed data collected on the labour market, with division into individual professions;
- training programme in the scope of AAP, and training materials including principles of using the AAP.

■ Transnational cooperation

Cooperation with CENTERKONTURA d.o.o. (Slovenia) contributed to raising the content-related value of created solutions, mainly the tools for monitoring labour market trends for the needs of the vocational education system.

➔ FOR WHOM?

The created innovative solution is addressed to the teaching staff (school counsellors and psychologists, professional advisors, teachers) and headmasters in educational institutions, which provide vocational training (excluding students of schools for adults), as well as to the institutions that supervise and analyse educational institutions. The tool may be also useful for the decision makers at the regional and central level and for the students planning their educational and professional development path.

➔ PURPOSE

The product aims at improving the process of adjusting teaching programmes and the process of vocational counselling in schools and vocational training centers to the needs of the labour market.

Priority IX – Development of education and competencies in the regions

Mazowieckie voivodship

■ Contact

ASM – Centrum Badań i Analiz Rynku sp. z o.o.
(ASM – Market Research and Analysis Ltd.)
ul. Grunwaldzka 5
99-301 Kutno
ph. +48 24 355 77 00
e-mail: sekretariat@asm-poland.com.pl
www.asm-poland.com.pl

Project office in Warsaw
ul. Wąchocka 1f
03-934 Warszawa
cell ph. +48 783 717 022

13

Innowacje Edukacyjne – program testowania i wdrażania nowych metod modernizacji oferty kształcenia zawodowego w województwie podlaskim

➔ DLA KOGO?

Odbiorcami wypracowanych produktów są uczniowie i słuchacze szkół zawodowych, a także kadry dydaktyczne i administracyjne tego typu szkół, a użytkownikami – kadry i organy zarządzające szkołami.

➔ CEL

Celem wprowadzenia produktów do praktyki jest modernizacja szkół zawodowych w zakresie dostosowania oferty edukacyjnej do potrzeb lokalnego rynku pracy.



Priorytet IX – Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach

Województwo podlaskie

■ Kontakt

Forum Inicjatyw Rozwojowych
ul. Brukowa 28, lok. 4
15-889 Białystok
tel. 85 675 00 17
e-mail: marta@innowacjeedukacyjne.pl

■ Partner krajowy

Narodowe Forum Doradztwa Kariery (NFDK)

■ Strona internetowa projektu

www.innowacjeedukacyjne.pl

Funkcjonujący w Polsce system kształcenia zawodowego nie zawsze nadąża za potrzebami rynku pracy. Proponowane rozwiązanie przyczyni się do modernizacji oferty edukacyjnej pod tym względem, m.in. dzięki ofercie nowych programów i metod nauczania, rozwojowi systemu potwierdzania kwalifikacji zawodowych czy podniesieniu kwalifikacji kadry dydaktycznej i administracyjnej szkół zawodowych.

■ Innowacyjny produkt / produkt finalny

W skład produktu finalnego wchodzi trzy modele:

- model modernizacji szkoły zawodowej z zastosowaniem rozwiązań dualnego systemu kształcenia (DSK);
- model modernizacji szkoły zawodowej z zastosowaniem rozwiązań modułowego systemu kształcenia (MES);
- model modernizacji szkoły zawodowej z zastosowaniem rozwiązań doradztwa i orientacji zawodowej (DOZ).

Na każdy model składają się trzy schematy interwencji modernizacyjnej w zakresie:

- modernizacji programów i metod nauczania poprzez zastosowanie rozwiązań DSK, MES i DOZ;
- metod zarządzania szkołą oraz kompetencjami kadry dydaktyczno-administracyjnej na potrzeby zastosowania rozwiązań DSK, MES i DOZ;
- metod współpracy szkoły z jej otoczeniem (pracodawcy, instytucje rynku pracy) poprzez zastosowanie rozwiązań kooperacyjnych związanych z DSK, MES i DOZ.

W każdym schemacie interwencji testowano po trzy narzędzia modernizacyjne o charakterze: badawczym (diagnoza luk i potrzeb poprzez ankiety, audyt, karty potrzeb); edukacyjnym (uzupełnianie, podnoszenie kompetencji i wiedzy w zakresie zdiagnozowanych luk i potrzeb poprzez szkolenia, programy, scenariusze warsztatów); strategicznym (planowanie i wdrażanie długoterminowych działań poprzez rekomendacje do programów nauczania, plany szkoleniowe dla kadr dydaktyczno-administracyjnych oraz strategię działania lokalnych koalicji).

■ Współpraca ponadnarodowa

Partnerami w projekcie były instytucje z trzech krajów: Francji (Copilot Partners), Hiszpanii (Instituto Universitario de Educación a Distancia – IUED) oraz Niemiec (Volkshochschule im Landkreis Cham e.V. – VHS). Po uwzględnieniu różnic występujących w systemach prawnych poszczególnych państw zostały przygotowane narzędzia, które można zastosować w każdym z czterech krajów biorących udział w partnerstwie.



Educational Innovations – programme for testing and implementation of new methods of modernization of the vocational training offer in the Podlaskie voivodship

The vocational education system operating in Poland does not always keep up with the needs of the labour market. The proposed solution will contribute to the modernization of the educational offer in this context, amongst others thanks to the offer of new programmes and teaching methods, development of the system of acknowledging vocational qualifications, or raising the competencies of teaching and administration staff of vocational schools.

■ Innovative product / final product

The final product consists of three models:

- model of modernization of a vocational school with the application of a dual education system (DSK);
- model of modernization of a vocational school with the application of a modular education system (MES);
- model of modernization of a vocational school with the application of solutions in the area of advisory services and professional orientation (DOZ);

Every model comprises three modernization intervention schemes in the scope of:

- modernization of teaching programmes and methods through the application of DSK, MES and DOZ solutions;
- methods of managing the school and competencies of the teaching and administration staff for the purpose of applying DSK, MES and DOZ solutions;
- methods of cooperation of the school and its environment (employers, labour market institutions) through application of solutions related with DSK, MES and DOZ.

Within each intervention scheme, three modernization tools were tested with the following attributes: research (diagnosis of gaps and needs using questionnaires, audits, cards of needs); education (supplementing and raising competencies and knowledge in the area of diagnosed gaps and needs, through training, programmes, workshop scenarios); strategic (planning and implementation of long-term activities through teaching programme recommendations, training plans for teaching and administration staff, and action strategies for local coalitions).

■ Transnational cooperation

Partners in the project were institutions from three countries: France (Copilot Partners), Spain (Instituto Universitario de Educación a Distancia (IUED) and Germany (Volkshochschule im Landkreis Cham e.V. (VHS). In account of the differences in the legal systems of individual countries, tools were prepared, which may be applied in each of the four countries participating in the partnership.

➔ FOR WHOM?

Recipients of prepared products are students of vocational schools, teaching and administration staff of vocational schools, and users include the management staff in schools and bodies managing schools.

➔ PURPOSE

The purpose of implementing products is the modernization of vocational schools in the scope of adjusting the educational offer to the needs of the local labour market.



Priority IX – Development of education and competencies in the regions

Podlaskie voivodship

■ Contact

Forum Inicjatyw Rozwojowych
(Development Initiatives Forum)
ul. Brukowa 28, suite 4
15-889 Białystok
ph. +48 85 675 00 17
e-mail: marta@innowacjeedukacyjne.pl
www.innowacjeedukacyjne.pl

■ National partner

Narodowe Forum Doradztwa Kariery (NFDK)
(National Forum for Lifelong Guidance Policy (NFDK))

■ Project website

www.innowacjeedukacyjne.pl

14

INTERBLOK

➔ DLA KOGO?

Odbiorcami produktu finalnego są uczniowie gimnazjów, a użytkownikami – nauczyciele w tego typu szkołach.

➔ CEL

Celem wprowadzenia produktu jest zainteresowanie uczniów szkół gimnazjalnych kontynuowaniem nauki na kierunkach techniczno-przyrodniczych poprzez rozwój umiejętności praktycznych i twórczego myślenia.



Priorytet III – Wysoka jakość systemu oświaty

Komponent centralny

■ Kontakt

Samodzielne Koło Terenowe nr 64 Społecznego
Towarzystwa Oświatowego
ul. Stradomska 10
31-058 Kraków
tel. 12 422 26 08
e-mail: sekret@sto64.krakow.pl
www.sto64.krakow.pl

■ Strona internetowa projektu

www.interblok.pl

Program INTERBLOK (INTERdyscyplinarny program nauczania BLOKowego przedmiotów matematyczno-przyrodniczych i informatyki w gimnazjach) umożliwia uczniom samodzielne przeprowadzanie eksperymentów, a także rozwiązywanie problemów badawczych i budowanie prototypów urządzeń. Daje szansę nauczania pracy metodą projektów, wspiera współpracę uczniów w grupie, rozwija twórcze myślenie i umiejętności techniczne. Dzięki wykorzystaniu platformy internetowej możliwe jest również nawiązywanie kontaktów z innymi szkołami. Ponadto – co istotne – wprowadzenie programu nie wymaga od szkół ponoszenia kosztownych nakładów finansowych.

■ Innowacyjny produkt / produkt finalny

Program INTERBLOK jest przeznaczony dla uczniów gimnazjów, a jego realizacja obejmuje okres trzyletni. W ramach programu uczniowie zaraz po obowiązkowych lekcjach odbywają 90-minutowe zajęcia badawcze z zakresu przedmiotów matematyczno-przyrodniczych (tzw. bloki). Zajęcia w ramach bloków mają charakter interdyscyplinarny – uczniowie równocześnie nabywają wiedzę i umiejętności przypisane przedmiotom matematyczno-przyrodniczym (matematyka, fizyka, biologia, chemia, geografia, informatyka).

W trakcie realizacji programu uczniowie stopniowo poznają metodologię pracy naukowej i doświadczalnej, zgodnie z następującym cyklem: w I klasie wykonują eksperymenty według instrukcji, w II klasie otrzymują do rozwiązania problemy badawcze, sami dobierają metodologię badań, proponują eksperyment i rozwiązują problem, a w III klasie prowadzą twórcze prace nad konstruowaniem prototypów urządzeń technicznych.

Nowatorstwo programu polega na stopniowym zwiększaniu umiejętności uczniów, a także na wprowadzeniu do nauczania przedmiotów matematyczno-przyrodniczych elementów przedsiębiorczości, poprzez umożliwienie uczniom tworzenia kosztorysu eksperymentu i analizowanie go w kontekście otrzymanego rezultatu. Nauczyciel prowadzący zajęcia może różnicować podejście do pracy, część jego podopiecznych może pracować samodzielnie, część – z wykorzystaniem podpowiedzi rozwiązań, a słabsza grupa może w pracach uwzględnić rozpisany tryb rozwiązania.

W ramach programu dostępna jest gra ekonomiczna, a także platforma internetowa oraz forum, na którym uczniowie mogą wymieniać się doświadczeniami i wiedzą z kolegami z innych szkół.

Program INTERBLOK składa się z:

- instrukcji pracy nauczyciela i dyrektora szkoły;
- scenariuszy zajęć interdyscyplinarnych;
- propozycji problemów badawczych do samodzielnego rozwiązania przez ucznia;
- propozycji prototypów urządzeń;
- regulaminu gry ekonomicznej;
- edukacyjnego portalu internetowego;
- instrukcji dla uczniów.

INTERBLOK

14

The INTERBLOK programme enables students to individually conduct experiments, and to solve scientific problems as well as build prototypes of various devices. It gives students an opportunity to work in a project-based manner; it supports cooperation of students within a group, and develops creative thinking and technical skills. Thanks to using the Internet platform, it is possible to establish contact with other schools. Moreover – what's important – implementation of the programme does not require incurring costly expenditures by the schools.

■ Innovative product / final product

The INTERBLOK programme is assigned for students of intermediate schools, and its execution lasts for three years. Within the programme, immediately after daily lessons, the students participate in 90-minute research classes on mathematics and natural science (the so called blocks). Classes within blocks are interdisciplinary – students simultaneously gain knowledge and skills assigned to mathematics and natural sciences (mathematics, physics, biology, chemistry, geography, IT).

During the execution of the programme, students successively become acquainted with the methodology of scientific and experimental work, in line with the following cycle: in grade I, they perform experiments as per instructions; in grade II, they solve research problems, individually select research methodology, propose an experiment and solve the problem; in grade III, they execute creative work on constructing prototypes of technical devices.

The programme's innovation consists in successively increasing the skills of students, and introducing into mathematics and natural sciences teaching programmes of elements of entrepreneurship, through enabling students to create the cost estimation of the experiment and analyse it in the context of obtained results. Teachers who run the classes may diversify the approach to work; some students may work alone, and some using tips for solutions; the weaker group may have the solution prescribed.

The programme provides an economical game, as well as an internet platform and a forum, on which students may exchange experiences and knowledge with colleagues from other schools.

The INTERBLOK consists of:

- teacher and school director work instructions;
- scenarios of interdisciplinary lessons;
- proposals of research problems for individual resolution by students
- proposals of prototypes of devices;
- economic game rules;
- educational internet portal;
- instruction for students.

➔ FOR WHOM?

The recipients of the final product are students of intermediate schools, and the users are teachers in such schools.

➔ PURPOSE

The purpose of implementing the product is to raise interest of students of intermediate schools in continuing education in technical and natural science specializations, through developing practical skills and creative thinking.



Priority III – *High quality of the education system*

Central component

■ Contact

Samodzielne Koło Terenowe nr 64 Społecznego
Towarzystwa Oświatowego
(Independent Board no. 64 of the Civil Educati-
onal Society)
ul. Stradomska 10
31-058 Kraków
ph. +48 12 422 26 08
e-mail: sekreta@sto64.krakow.pl
www.sto64.krakow.pl

■ Project website

www.interblok.pl

15

Jestem przedsiębiorczy – kształtowanie postaw przedsiębiorczych wśród młodzieży z wykorzystaniem innowacyjnych metod i narzędzi

➔ DLA KOGO?

Głównymi odbiorcami produktu finalnego są uczniowie wielkopolskich szkół ponadgimnazjalnych, a użytkownikami – nauczyciele przedmiotów „podstawy przedsiębiorczości” i „ekonomia w praktyce”, a także doradcy zawodowi, psychologowie, pedagodzy szkolni oraz dyrektorzy szkół.

➔ CEL

Podstawowym celem wprowadzenia innowacji jest zwiększenie wiedzy uczniów na temat swoich słabych i mocnych stron w dziedzinie kompetencji i postaw przedsiębiorczych, a także ich rozwój w tej dziedzinie.



Priorytet IX – Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach

Województwo wielkopolskie

■ Kontakt

Centrum Kompetencji Grupa
Szkoleniowo-Doradczą A. Gawrońska Sp.j.
ul. Nowosolska 21/3a
60-171 Poznań
tel. 61 862 64 85
e-mail: biuro@centrum-kompetencji.pl

■ Partner krajowy

AG Doradztwo Adam Górski

■ Strona internetowa projektu

www.jestempredsiębiorczy.pl

Opracowane narzędzia dydaktyczne wspomagają proces nauczania przedmiotów podstawy przedsiębiorczości i ekonomia w praktyce, a także pomagają rozwijać postawy przedsiębiorcze u uczniów. Proponowane rozwiązanie zawiera narzędzia zarówno diagnozujące kompetencje uczniów w zakresie przedsiębiorczości, jak i stymulujące ich rozwój oraz zwiększające ich motywacje w tej dziedzinie. Wpływie to znacząco na proces kształtowania postaw przedsiębiorczych uczniów i rozwój ich kompetencji.

■ Innowacyjny produkt / produkt finalny

Produktem finalnym jest zestaw innowacyjnych narzędzi dydaktycznych rozwijających kompetencje i postawy przedsiębiorcze młodzieży wielkopolskich szkół ponadgimnazjalnych oraz efektywnie wspomagających proces dydaktyczny nauczania przedmiotów „podstawy przedsiębiorczości” i „ekonomia w praktyce”.

W skład opracowanego rozwiązania wchodzi następujące elementy:

- funkcjonalne elektroniczne narzędzie pomiaru wytypowanych kompetencji przedsiębiorczych, zawierające automatyczny system generowania indywidualnych potrzeb szkoleniowych uczniów;
- dwie gry dydaktyczne wspomagające proces edukacyjny: „Headmaster” (w jej trakcie uczniowie mogą praktycznie sprawdzić swoje umiejętności menedżerskie, rozwiązując problemy stojące przed wirtualną firmą) oraz „Innowacyjny producent komputerów” (założeniem gry jest przekazanie podstaw wiedzy o prowadzeniu działalności gospodarczej, a także zapoznanie z podstawowymi mechanizmami rynkowymi);
- modułowy system szkoleń dla nauczycieli, dzięki któremu będą oni mogli skorzystać z programów szkoleń i materiałów szkoleniowych w ramach wytypowanych jednostek kompetencji przedsiębiorczych, istotnych z punktu widzenia przyszłej aktywności zawodowej uczniów (komunikacja, współpraca, przedsiębiorczość, elastyczność, analiza potrzeb klientów, efektywność, niezależność, rozwiązywanie problemów, planowanie i organizowanie własnej pracy, kształcenie ustawiczne, panowanie nad stresem);
- portal edukacyjny, zawierający m.in. zestaw narzędzi dydaktycznych kształtujących postawy przedsiębiorcze uczniów, a także forum wymiany wiedzy oraz doświadczeń dla uczniów i nauczycieli.

■ Współpraca ponadnarodowa

Na podstawie narzędzi do badania kluczowych kompetencji w zakresie działań zawodowych i społecznych – stworzonych i przetestowanych przez partnera belgijskiego, firmę SYNTRA WEST – przygotowano narzędzie dostosowane do warunków polskich.



I am entrepreneurial – formation of entrepreneurial attitudes among the youth, using innovative methods and tools

Prepared didactic tools support the process of teaching basic entrepreneurship and economy in practice, and help develop students' entrepreneurial attitudes. The proposed solution includes both tools, which diagnose the competencies of students in the area of entrepreneurship, as well as such that stimulate their development and increase motivation in this scope. This will significantly affect the process of shaping entrepreneurial attitudes of students, and development of their competencies.

■ Innovative product / final product

The final product is a set of innovative didactic tools, which develop entrepreneurial competencies and attitudes of the youth from post-intermediate schools in the Wielkopolska region, and effectively support the didactic process of teaching basic entrepreneurship and economy in practice.

The prepared solution includes the following elements:

- functional electronic tools for measuring selected entrepreneurial competencies, including an automated system of generating individual training needs of students;
- two didactic games, which support the educational process: "Headmaster" (in this game, students can practically test their management skills, solving problems faced by a virtual firm), and "Innovative producer of computers" (the assumption of the game is to provide knowledge on running business activity, and becoming acquainted with basic market mechanisms);
- modular system of trainings for teachers, thanks to which they may take advantage of training programmes and materials within the selected eleven entrepreneurial competencies, which are significant from the point of view of future professional activity of students (communication, cooperation, entrepreneurship, flexibility, analysis of clients' needs, effectiveness, independence, problem solving, planning and organization of own work, continuous learning, overcoming stress);
- educational portal, which includes, amongst others, a set of didactic tools forming the students' entrepreneurial attitudes, and a forum for exchange of knowledge and experiences for students and teachers.

■ Transnational cooperation

The tool adjusted to Polish conditions was prepared on the basis of tools for testing key competencies in the area of professional and social activities – created and tested by the Belgian Partner, the SYNTRA WEST company.

➔ FOR WHOM?

The main recipients of the final product are students of post-intermediate schools in the Wielkopolska region, and users are teachers of subjects on basic entrepreneurship and economy in practice, as well as professional advisors, psychologist, school guidance counsellors and schools directors.

➔ PURPOSE

The basic purpose of the innovation is to increase the students' knowledge on their weaknesses and strengths in the area of entrepreneurial competencies and attitudes, as well as their development in this area.

Priority IX – Development of education and competencies in the regions

Wielkopolskie voivodship

■ Contact

Centrum Kompetencji Grupa
Szkoleniowo-Doradcza A. Gawrońska Sp.j.
ul. Nowosolska 21/3a
60-171 Poznań
ph. +48 61 862 64 85
e-mail: biuro@centrum-kompetencji.pl

■ National partner

AG Doradztwo Adam Górski

■ Project website

www.jestempredsibiorczy.pl

16

Krok w przedsiębiorczość

➔ DLA KOGO?

Odbiorcami produktu są uczniowie szkół ponadgimnazjalnych z całej Polski, a użytkownikami – zarówno sami uczniowie, jak i nauczyciele specjalizujący się w kształceniu w zakresie przedsiębiorczości, matematyki oraz informatyki, a także dyrektorzy szkół, przedstawiciele wojewódzkich kuratoriów oświaty, jednostek samorządu terytorialnego, ośrodków doradztwa metodycznego i ośrodków doskonalenia nauczycieli.

➔ CEL

Najważniejszym celem wprowadzenia innowacji jest zaszczepienie postaw przedsiębiorczych wśród młodzieży ponadgimnazjalnej oraz zrozumienie przez nią zależności występujących w rzeczywistości społeczno-gospodarczej.

Innowacyjna Strategia Kształcenia „Krok w przedsiębiorczość” umożliwia rozwijanie kompetencji kluczowych uczniów szkół ponadgimnazjalnych. Skupiając się na takich kwestiach jak kształtowanie postaw przedsiębiorczych czy rozwijanie umiejętności informatycznych i matematycznych, zapewnia uczniom wszechstronny rozwój osobowości, przygotowując ich do twórczego, samodzielnego życia.

■ Innowacyjny produkt / produkt finalny

Produktem finalnym jest Innowacyjna Strategia Kształcenia w zakresie przedsiębiorczości oraz kształtowania kompetencji informatycznych i matematycznych, z wykorzystaniem wirtualnej Otwartej Platformy Edukacyjnej (OPE). Opracowany program kształcenia będzie oparty na koncepcji tworzenia przez uczniów wirtualnej firmy (zlokalizowanej na platformie edukacyjnej) i konkurowania na wirtualnym rynku. Program ten może być wykorzystany powszechnie w szkołach ponadgimnazjalnych jako metoda kształcenia w realizacji zajęć pozalekcyjnych, w ramach przedmiotu „podstawy przedsiębiorczości” lub w ramach nowego fakultatywnego przedmiotu „ekonomia w praktyce” (wprowadzonego od roku szkolnego 2012/2013).

W skład tego rozwiązania wchodzi następujące elementy:

- Innowacyjna Strategia Kształcenia w zakresie przedsiębiorczości oraz kształtowania kompetencji informatycznych i matematycznych wraz z pięćdziesięcioma scenariuszami zajęć;
- Otwarta Platforma Edukacyjna, czyli wirtualne narzędzie umożliwiające zakładanie i prowadzenie wirtualnej firmy;
- podręcznik dla uczniów *Biznesplan krok po kroku*, oparty na założeniach Innowacyjnej Strategii Kształcenia;
- podręcznik dla nauczyciela, zawierający zestawienie instrukcji i wskazówek pomocnych w prowadzeniu zajęć z przedsiębiorczości opartych na Innowacyjnej Strategii Kształcenia.

Innowacyjna Strategia Kształcenia zostanie także opisana w raporcie końcowym z projektu, zawierającym praktyczne uwagi wynikające z fazy testowej.

Priorytet III – Wysoka jakość systemu oświaty

Komponent centralny

■ Kontakt

Nowa Era Sp. z o.o.
Aleje Jerozolimskie 146D
02-305 Warszawa
tel. 600 46 40 41
e-mail: biuro@krokwprzebieiorczosc.pl
www.nowaera.pl

■ Partnerzy krajowi

– Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie
– Podkarpackie Centrum Edukacji Nauczycieli w Rzeszowie

■ Strona internetowa projektu

www.krokwprzebieiorczosc.pl

Step towards entrepreneurship

The Innovative Education Strategy “Step towards entrepreneurship” enables developing key competencies of post-intermediate school students. Concentrating on issues such as shaping entrepreneurial attitudes or developing IT and maths skills ensures students with comprehensive development of personality, preparing them to lead a creative and independent life.

■ Innovative product / final product

The final product is the Innovative Education Strategy in the area of entrepreneurship and developing IT and maths skills, using the virtual Open Education Platform (OPE). The prepared education programme will be based on the concept of creation of a virtual company by students (located on the educational platform) and compete on a virtual market. The programme may be generally used in post-intermediate schools as a method of education during after-school classes within the scope of “basic entrepreneurship” or a new optional subject “economy in practice” (introduced in the school year 2012/2013).

This solution will include the following elements:

- Innovative Education Strategy in the scope of entrepreneurship and developing IT and maths skills along with fifty lesson scenarios;
- Open Educational Platform, i.e. a virtual tool, which enables establishing and running a virtual company;
- guide for students *Business plan step by step*, based on the assumptions of the Innovative Education Strategy;
- guide for teachers with a set of instructions and guidelines helpful in running lessons on entrepreneurship based on the Innovative Education Strategy.

The Innovative Education Strategy will also be described in the final project report, being simultaneously a guide to implementation of this method in all schools in Poland, with practical comments from the test stage.

➔ FOR WHOM?

Recipients of the product are students of post-intermediate schools throughout Poland, and users are both students and teachers specializing in education in the area of entrepreneurship, maths, and IT, as well as directors of schools, representatives of voivodship educational institutions, self-government units, medical advisory centres and teacher education centres.

➔ PURPOSE

The most important purpose of introducing innovation is to inculcate entrepreneurial attitudes among post-intermediate school students, and understanding the dependencies appearing in the social and economic reality.

Priority III – High quality of the education system

Central component

■ Contact

Nowa Era Sp. z o.o.
Aleje Jerozolimskie 146D
02-305 Warsaw
ph. +48 600 46 40 41
e-mail: biuro@krokwprzedsiębiorczosc.pl
www.nowaera.pl

■ National partners

- Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie (The Pedagogical University of Cracow)
- Podkarpackie Centrum Edukacji Nauczycieli w Rzeszowie (Podkarpackie Voivodship Teacher Education Centre in Rzeszów)

■ Project website

www.krokwprzedsiębiorczosc.pl

17

Portal „Koordynacja 3.0” – stabilny mechanizm powiązania kształcenia zawodowego z potrzebami mazowieckiego rynku pracy

➔ DLA KOGO?

Odbiorcami produktu finalnego są uczniowie szkół zawodowych, a użytkownikami – nauczyciele szkół zawodowych, współpracujący z nimi pracodawcy oraz inne podmioty zainteresowane powiązaniem kształcenia zawodowego z potrzebami rynku pracy.

➔ CEL

Celem wdrożenia produktu finalnego jest stworzenie stabilnej bazy mechanizmów wymiany informacji i współpracy szkół zawodowych, pracodawców oraz innych podmiotów zainteresowanych powiązaniem kształcenia zawodowego z potrzebami rynku pracy.

Portal „Koordynacja 3.0” to inteligentna, internetowa baza wiedzy, zbierająca w jednym miejscu informacje niezbędne do dostosowania oferty szkół zawodowych do potrzeb rynku pracy. Wszystkie zainteresowane grupy – organy prowadzące i dyrektorzy szkół zawodowych, nauczyciele i uczniowie, rodzice, a także inwestorzy, pracodawcy czy instytucje rynku pracy – będą mogły skorzystać z zestawu informacji dostosowanego specjalnie do ich potrzeb.

■ Innowacyjny produkt / produkt finalny

Produkt finalny składa się z następujących elementów:

- Portal „Koordynacja 3.0”, czyli strona internetowa pełniąca rolę bazy wiedzy, oparta na koncepcji Web 3.0, dająca dostęp do informacji związanych z kształceniem zawodowym, umiejętnościami zawodowymi oraz potrzebami rynku pracy, umożliwiająca komunikację między wszystkimi uczestnikami projektu. Portal z jednej strony będzie umożliwiał wprowadzanie danych dotyczących rynku pracy, z drugiej zaś ich przetworzenie i wizualizację na potrzeby użytkowników (nauczycieli, uczniów, pracodawców, instytucji rynku pracy itd.).
- Modułowe programy staży oraz kursów specjalistycznych oparte na katalogu zinventoryzowanych umiejętności zawodowych (dla wybranych branż) oraz pakiet edukacyjny wspierający wprowadzenie programów kursów i staży do praktyki szkół zawodowych.
- Innowacyjny Pakiet Indywidualnego Planera Kariery – narzędzie służące uczniom do gromadzenia informacji na temat swojej edukacji zawodowej. Narzędzie pozwala nauczyć się, jak podejmować decyzje, a także jak wybierać i kształtować swój potencjał oraz umiejętności zawodowe.
- Publikacje: poradnik metodyczny dla nauczycieli, przewodnik dla ucznia oraz poradnik *Jak wdrażać metodę projektów w szkołach zawodowych*.

■ Współpraca ponadnarodowa

Dzięki współpracy ponadnarodowej możliwa była adaptacja dobrych praktyk partnera zagranicznego (firmy ECORYS United Kingdom Ltd.) oraz wspólne wypracowanie rozwiązań w zakresie wdrażania programów rozwojowych dla uczniów szkół zawodowych (opracowana została m.in. publikacja zawierająca przykłady dobrych praktyk stosowanych u partnera zagranicznego).

Priorytet IX – Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach

Województwo mazowieckie

■ Kontakt

ECORYS Polska Sp. z o.o.
ul. Łucka 2/4/6,
00-845 Warszawa
tel. 22 339 36 40
e-mail: ecorys@ecorys.pl
www.ecorys.pl

■ Partner krajowy

Stowarzyszenie Doradców Szkolnych i Zawodowych RP

■ Strona internetowa projektu

www.koordynacja3.ecorys.pl



“Koordynacja 3.0” Portal – stable mechanism for combining vocational training with the needs of the Mazowieckie labour market

The “Koordynacja 3.0” portal is an intelligent internet database, which collects in one place information essential to adjust the offer of vocational schools to the needs of the labour market. All interested groups – managing authorities and headmasters of vocational schools, teachers and students, parents, as well as investors, employers or labour market institutions – will be able to take advantage of the set of information adjusted to their needs.

■ Innovative product / final product

The final product consists of the following elements:

- The “Koordynacja 3.0” portal, that is the website acting as the database, is based on the Web 3.0 concept and provides access to information connected with vocational training, professional skills and labour market needs, which enables communication between all project participants. On the one hand, the portal will enable entering data concerning the labour market, and on the other hand – their processing and visualization for needs of the users (teachers, students, employers, labour market institutions etc.).
- Module programmes of trainings and specialist courses based on the directory of catalogued professional skills (for selected sectors) and an educational package supporting implementation of course and training programmes into the practice of vocational schools.
- Innovative Individual Career Planning Package – a tool for students to collect information on their vocational education. The tool allows to learn how to make decisions and how to choose and form own potential and professional skills.
- Publications: methodical guide for teachers, guide for students, and a guide titled *How to implement the projects method in vocational schools*.

■ Transnational cooperation

Thanks to transnational cooperation it was possible to adapt good practices of the foreign partner (ECORYS United Kingdom Ltd.) and common establishment of solutions in the scope of implementation of development programmes for vocational school students (amongst others, a publication with examples of good practices applied by the foreign partner was prepared).

➔ FOR WHOM?

Recipients of the final product are students of vocational schools, and users are teachers in vocational schools, employers cooperating with them and other entities interested in combining vocational education with the needs of the labour market.

➔ PURPOSE

The purpose of implementation of the final product is creating a stable database of mechanisms for information exchange and cooperation of vocational schools, employers and other entities interested in combining vocational training with labour market needs.

Priority IX – Development of education and competencies in the regions

Mazowieckie voivodship

■ Contact

ECORYS Polska Sp. z o.o.
ul. Łucka 2/4/6,
00-845 Warsaw,
ph. +48 22 339 36 40
e-mail: ecorys@ecorys.pl
www.ecorys.pl

■ National partner

Stowarzyszenie Doradców Szkolnych i Zawodowych RP (Polish Association of School and Professional Advisors)

■ Project website

www.koordynacja3.ecorys.pl

18

Przedsiębiorcze szkoły

➔ DLA KOGO?

Odbiorcami produktu są uczniowie szkół ponadgimnazjalnych, a użytkownikami – nauczyciele realizujący w tych szkołach zajęcia z przedmiotu podstawy przedsiębiorczości oraz ekonomia w praktyce.

➔ CEL

Głównym celem wprowadzenia produktu do praktyki jest zwiększenie zainteresowania uczniów szkół ponadgimnazjalnych kontynuowaniem kształcenia na kierunkach z obszaru szeroko rozumianej ekonomii i przedsiębiorczości, o kluczowym znaczeniu dla gospodarki opartej na wiedzy.



PRZEDSIĘBIORCZE SZKOŁY



WYŻSZA SZKOŁA
INFORMATYKI I ZARZĄDZANIA
z siedzibą w Rzeszowie

Priorytet III – Wysoka jakość systemu oświaty

Komponent centralny

■ Kontakt

Wyższa Szkoła Informatyki i Zarządzania
z siedzibą w Rzeszowie
ul. Sucharskiego 2
35-225 Rzeszów
tel. 17 866 11 11
tel. do Biura Projektu: 17 866 11 21
e-mail: wsiz@wsiz.rzeszow.pl
www.wsiz.rzeszow.pl

■ Strona internetowa projektu

www.przedsiębiorczeszkoly.pl
www.facebook.com/przedsiębiorczeszkoly

Dzięki wykorzystaniu zestawu innowacyjnych narzędzi dydaktycznych, przeznaczonych do stosowania podczas zajęć z przedmiotów podstawy przedsiębiorczości oraz ekonomia w praktyce szkoły będą mogły sprostać wyzwaniom nowoczesnej edukacji, a uczniowie nabywać wiedzę poprzez praktykę.

■ Innowacyjny produkt / produkt finalny

Produktem finalnym projektu jest kompleksowy zestaw narzędzi dydaktycznych. Innowacyjność produktu polega na wykorzystaniu – oprócz tradycyjnych form kształcenia – nowoczesnych narzędzi informacyjnych (np. gier symulacyjnych czy kursów e-learningowych) do realizacji przedmiotów podstawy przedsiębiorczości oraz ekonomia w praktyce. Zarówno kursy, jak i gry symulacyjne oraz scenariusze lekcji zawierają komplet materiałów wystarczający do przeprowadzenia całego cyklu zajęć z tych przedmiotów, bez konieczności poszukiwania dodatkowych źródeł.

Na kompleksowy zestaw narzędzi dydaktycznych składają się:

- programy nauczania do przedmiotów podstawy przedsiębiorczości i ekonomia w praktyce dostosowane do nowej podstawy programowej;
- gra symulacyjna „Wirtualny doradca”, do wykorzystania podczas zajęć z przedmiotu podstawy przedsiębiorczości, zawierająca 100 problemów (zadań praktycznych) obejmujących materiał wynikający z nowej podstawy programowej;
- gra symulacyjna „Innowacyjne przedsiębiorstwo produkcyjne” do wykorzystania w procesie dydaktycznym w ramach fakultatywnego przedmiotu ekonomia w praktyce;
- zestaw 10 kursów e-learningowych zawierających materiały dydaktyczne dostosowane do nowej podstawy programowej przedmiotu podstawy przedsiębiorczości, rozszerzone o zagadnienia związane z Unią Europejską oraz społeczną odpowiedzialnością biznesu;
- scenariusze lekcji obejmujące zajęcia teoretyczne oraz zajęcia z wykorzystaniem gier symulacyjnych dla nauczycieli, wraz z ćwiczeniami i prezentacjami multimedialnymi (łącznie 150 scenariuszy);
- scenariusze lekcji odnoszące się do krajowych uwarunkowań ekonomicznych i prawnych prowadzenia działalności gospodarczej, do wykorzystania samodzielnego lub jako uzupełnienie kursu „Zakładanie własnej firmy” Lokalnego Instytutu Przedsiębiorczości Cisco;
- instrukcje obsługi dla użytkowników wszystkich produktów: gry „Wirtualny doradca”, gry „Innowacyjne przedsiębiorstwo produkcyjne” (w obu przypadkach zarówno dla nauczycieli, jak i dla uczniów) oraz platformy e-learningowej, a także poradnik dla koordynatorów i trenerów Lokalnego Instytutu Przedsiębiorczości Cisco.

Prowadzący zajęcia z zakresu przedsiębiorczości oraz ekonomii mogą uzyskać dostęp do wskazanych produktów nieodpłatnie, poprzez kontakt z biurem projektu „Przedsiębiorcze szkoły”.

■ Współpraca ponadnarodowa

Istotną rolę w realizacji projektu i stworzeniu produktów odegrała współpraca ponadnarodowa – z firmą Profat (Litwa) oraz instytutem Iprase Trentino (Włochy) – dzięki której opracowano materiały metodyczne i dydaktyczne, tj. wytyczne dla kursów e-learningowych, a także raport dotyczący najlepszych światowych praktyk użycia symulacji biznesowych oraz scenariuszy lekcji i studiów przypadku do wykorzystania w szkołach ponadgimnazjalnych. Przygotowane materiały zostały przetłumaczone na język polski i służyły jako pomoc przy weryfikacji produktów stworzonych w ramach projektu.

Entrepreneurial schools

18

Thanks to using a set of innovative didactic tools, assigned for application during lessons concerning the basic entrepreneurship and practical economy, schools will be able to face the challenges of modern education, and students will obtain knowledge through practice.

■ Innovative product / final product

The final product of the project is a complex set of didactic tools. The innovation of the product consists in the application – apart from traditional educational forms – of modern information tools (for example, simulation games or e-learning courses) to study basic entrepreneurship and economy in practice. Both courses and simulation games as well as lesson scenarios come with a set of materials sufficient to conduct an entire cycle of lectures from those subjects, without the need to seek additional sources.

The complex set of didactic tools comprises:

- teaching programmes for basic entrepreneurship and economy in practice, adjusted to the new programme basis;
- simulation game “Virtual Advisor”, to be used during the lessons of basic entrepreneurship, which covers 100 issues (practical tasks) covering material resulting from the new programme basis;
- simulation game “Innovative production enterprise” to be used in the didactic process within the optional subject: economy in practice;
- set of 10 e-learning courses with didactic materials adjusted to the new programme basis for the subject: basic entrepreneurship, expanded by issues connected with the European Union, and social business responsibility;
- lesson scenarios, covering theoretical lessons and lessons using simulation games for teachers, along with exercises and multimedia presentations (150 scenarios in total);
- lesson scenarios referring to national economic and legal conditionings of running business activity, to be used individually or as a supplement of the course “Establishing an own firm” by the Cicso Local Entrepreneurship Institute;
- guides for users of all products: the game “Virtual Advisor”, the game “Innovative Production Enterprise” (in both case, for teachers and for students) and the e-learning platform, as well as a guide for coordinators and trainers from the Cicso Entrepreneur Institute.

Instructors in classes on entrepreneurship and economy may obtain access to the above products free of charge, through contact with the project office of “Entrepreneurial Schools”.

■ Transnational cooperation

A significant role in project execution and creation of products was played by transnational cooperation – with the Profat company (Latvia), and with the Iprase Trentino institute (Italy) – thanks to which methodical and didactic materials were prepared, namely guidelines for e-learning courses, as well as a report on best world practices on using business simulations and lesson & case study scenarios to be used in post-intermediate schools. Prepared materials were translated to Polish, and served as supportive documents upon the verification of products created within the project.

➔ FOR WHOM?

The recipients of the product are students of post-intermediate schools, and the users are teachers, who run classes on basic entrepreneurship and practical economy in those schools.

➔ PURPOSE

The main purpose of implementing the product is to increase the interest of students of post-intermediate schools in continuation of education in the generally understood economic and entrepreneurship areas of key significance for the knowledge-based economy.

Priority III – *High quality of the education system*

Central component

■ Contact

Wyższa Szkoła Informatyki i Zarządzania
z siedzibą w Rzeszowie (University of Information,
Technology and Management in Rzeszów)
ul. Sucharskiego 2
35-225 Rzeszów
ph. +48 17 866 11 11
ph. to Project Office: +48 17 866 11 21
e-mail: wsiz@wsiz.rzeszow.pl
www.wsiz.rzeszow.pl

■ Project website

www.przedsiębiorczeszkoły.pl
www.facebook.com/przedsiębiorczeszkoły

19

Sztuki plastyczne drogą do utrwalania dziedzictwa kulturowego narodów



Aby kształcenie zawodowe młodych ludzi w szkołach artystycznych mogło się pozytywnie przełożyć na kreowanie życia kulturalnego w regionie, w którym działają, konieczne jest dostosowanie programów edukacyjnych do wymagań i potrzeb dzisiejszego świata. Wychodząc z takiego założenia, Wojewódzki Dom Kultury w Kielcach, we współpracy z kieleckim Zespołem Państwowych Szkół Plastycznych, realizuje projekt, który pozwoli na modernizację programów edukacyjnych dzięki wykorzystaniu doświadczeń partnera zagranicznego – Academia Córdoba z Hiszpanii.

■ Informacja o projekcie

W 2009 roku uczniowie kieleckiego Zespołu Państwowych Szkół Plastycznych (ZPSP) uczestniczyli w wymianie młodzieży z jedną ze szkół w Kordobie (Escuela Taller La Merced), w ramach której, oprócz poznania kultury tego hiszpańskiego regionu, mieli okazję zetknięcia się z innym od polskiego systemem kształcenia plastycznego. Doświadczenia te były bezpośrednią inspiracją do realizacji projektu „Sztuki plastyczne drogą do utrwalania dziedzictwa kulturowego narodów”, którego najważniejszym celem jest zwiększenie atrakcyjności oferty edukacyjnej oraz podniesienie jakości kształcenia zawodowego w zakresie sztuk plastycznych w ZPSP. Zakłada on modernizację programów nauczania stosowanych w szkole przy wykorzystaniu doświadczeń partnera hiszpańskiego (który od lat stosuje bardzo efektywne i stojące na wysokim poziomie rozwiązania w zakresie edukacji artystycznej) oraz wspólne wypracowanie nowych rozwiązań edukacyjnych. Dzięki wykorzystaniu doświadczenia partnera zagranicznego uczniowie wzbogacą swoje umiejętności artystyczne w zakresie metod i technik w specjalnościach: snycerstwo, rzeźbiarstwo, meblarstwo, techniki malarskie i pozłotnicze.

■ Współpraca ponadnarodowa

Zakres współpracy z partnerem hiszpańskim – Academia Córdoba – obejmuje m.in. następujące działania: szkolenie polskich nauczycieli przez specjalistów z Kordoby, przygotowywanie wspólnych przedsięwzięć edukacyjnych dla uczniów polskich i hiszpańskich (m.in. warsztatów plastycznych, lekcji języka hiszpańskiego) czy organizowanie wizyt studyjnych. Planowane jest przygotowanie nowych rozwiązań w nauczaniu przedmiotów plastycznych: trzech zmodernizowanych programów nauczania wraz z przewodnikami metodycznymi do wdrożenia doświadczeń hiszpańskich w ZPSP w Kielcach oraz programu nauczania (z przewodnikiem technologicznym) w zakresie kształcenia umiejętności interdyscyplinarnych, w specjalnościach: meblarstwo stylowe, snycerstwo i techniki malarskie.

Działania te przyczynią się z jednej strony do zwiększenia konkurencyjności absolwentów kieleckiej szkoły artystycznej na rynku pracy i podniesienia jakości kształcenia w tego rodzaju placówce, a z drugiej – w szerszym zakresie – do promocji regionu świętokrzyskiego za granicą.

Priorytet IX – Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach

Województwo świętokrzyskie

■ Kontakt

Wojewódzki Dom Kultury im. Józefa Piłsudskiego
w Kielcach
ul. Ks. Piotra Ściegiennego 2
25-033 Kielce
tel. 41 341 27 37
e-mail: projekt.cordoba@op.pl
www.wdk-kielce.pl

■ Partner krajowy

Zespół Państwowych Szkół Plastycznych
im. Józefa Szermentowskiego w Kielcach

■ Strona internetowa projektu

www.plastyk.kielce.pl/projekt-cordoba



Plastic arts as the path to preserve the cultural heritage of nations

For vocational training of young people in art schools to be positively transferred to creating the cultural life in the given region, it is essential to adjust educational programmes to the requirements and needs of today's world. On this assumption, the Voivodship Cultural Centre in Kielce, in cooperation with the Complex of State Art Schools, conducts a project which will allow modernizing the educational programmes thanks to taking advantage of the experiences of the foreign partner – Academia Cordoba from Spain.

■ Information about the project

In 2009, students of the Complex of State Art Schools in Kielce (ZPSP) participated in student exchange with one of the schools in Cordoba (Escuela Taller La Merced), within the scope of which, apart from learning about the culture of this Spanish region, they had the opportunity to encounter other plastic arts education than in Poland. Those experiences constituted a direct inspiration to execute the project "Plastic arts as the path to preserve the cultural heritage of nations", the most important goal of which is increasing the attractiveness of the educational offer and raising the quality of vocational training in the area of plastic arts in ZPSP. The project assumes modernization of educational programmes used in schools taking advantage of the experience of the Spanish partner (which has been applying very effective high-end solutions in the area of artistic education for many years) and joint preparation of new educational solutions. Thanks to the experience of the foreign partner, students enrich their artistic skills in the scope of methods and techniques in the following specializations: wood-carving, sculpture, furniture production, as well as painting and gilding techniques.

■ Transnational cooperation

The scope of cooperation with the Spanish partner – Academia Cordoba – covers, amongst others: training for Polish teachers by specialists from Cordoba, preparation of joint educational undertakings for Polish and Spanish students (amongst others, plastic arts workshops, Spanish lessons) and organization of studio visits. It is planned to prepare new solutions in teaching plastic art subjects: three modernized teaching programmes along with methodical guides to implement Spanish experiences in ZPSP in Kielce, and a teaching programme (with technological guide) in the area of teaching interdisciplinary skills in specializations: stylish furniture production, wood-carving, and painting techniques.

These activities will contribute, on the one hand, to increasing the competitiveness of the graduates of the art school on the labour market and raising the quality of education in such type of school and, on the other hand, to promote the Świętokrzyskie region abroad.



Priority IX – *Development of education and competencies in the regions*

Świętokrzyskie voivodship

■ Contact

Wojewódzki Dom Kultury im. Józefa Piłsudskiego
w Kielcach (Józef Piłsudski Voivodship Cultural
Centre in Kielce)
ul. Ks. Piotra Ściegiennego 2
25-033 Kielce
ph. +48 41 341 27 37
e-mail: projekt.cordoba@op.pl
www.wdk-kielce.pl

■ National partner

Zespół Państwowych Szkół Plastycznych
im. Józefa Szermentowskiego w Kielcach
(Józef Szermentowski Complex of State Plastic
Arts Schools in Kielce)

■ Project website

www.plastyk.kielce.pl/projekt-cordoba

20

Wirtualna firma dobrą praktyką kształcenia zawodowego

➔ DLA KOGO?

Odbiorcami produktu finalnego są uczniowie szkół zawodowych województwa opolskiego kształtujący się w zawodach technika ekonomisty i technika handlowca, a użytkownikami – nauczyciele z tych szkół.

➔ CEL

Oferta została przygotowana przede wszystkim z myślą o zwiększeniu odsetka zdawalności egzaminów zawodowych przez uczniów szkół o profilu ekonomicznym.

Dzięki proponowanemu rozwiązaniu – „wirtualnej firmie” – uczniowie będą mieli możliwość uzyskania zarówno biznesowej wiedzy teoretycznej, jak i zetknięcia się z praktyką gospodarczą. Takie innowacyjne podejście do kwestii kształcenia ekonomicznego przyczyni się do podniesienia poziomu procesu edukacyjnego oraz przygotowuje uczniów do funkcjonowania w warunkach współczesnej gospodarki.

■ Innowacyjny produkt / produkt finalny

Opracowanym w ramach projektu produktem finalnym jest aplikacja „Wirtualna firma” wraz z instrukcją obsługi, która może być w prosty sposób wdrażana do systemów edukacyjnych szkół. Dzięki niej uczniowie będą mogli prowadzić działania handlowe z innymi wirtualnymi firmami, przestrzegając przy tym wszystkich rzeczywistych procedur biznesowych. Korzystanie z aplikacji będzie możliwe zarówno podczas lekcji i zajęć pozalekcyjnych, jak i w domu. Produkt finalny jest rozwiązaniem na tyle uniwersalnym, że mogą z niego korzystać nie tylko uczniowie kształtujący się w dziedzinie ekonomii czy handlu, ale wszystkie osoby zainteresowane poznaniem zasad funkcjonowania firm.

Aplikacja „Wirtualna firma” składa się z następujących modułów:

- „Centrala” – obejmuje ćwiczenia umożliwiające odgrywanie sytuacji, jakie mogą się pojawić w pracy zawodowej, m.in. w kontaktach z instytucjami zewnętrznymi (np. kancelaria notarialna, sąd rejonowy, urząd statystyczny, bank, Zakład Ubezpieczeń Społecznych, urząd skarbowy, giełda). W aplikacji pojawią się zadania wymagające np. wykorzystania okienka podawczego, złożenia wniosku, uiszczenia opłaty w kasie.
- „Firma” – pozwala uczniom na prowadzenie wirtualnej firmy, o strukturze organizacyjnej przypominającej strukturę rzeczywistych przedsiębiorstw (prezes/dyrektor, sekretariat, dział finansowo-księgowy, dział kadr i płac, dział sprzedaży, dział zakupów, magazyn, dział marketingu i promocji). Uczniowie korzystający z tego modułu mają możliwość wykonywania wszystkich czynności, które są związane z funkcjonowaniem firmy.

W ramach produktu finalnego zostały również przygotowane dwa poradniki (jeden dla nauczycieli, drugi dla uczniów) ułatwiające korzystanie z aplikacji.

Priorytet IX – *Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach*

Województwo opolskie

■ Kontakt

Firma Handlowo-Uslugowa „Jar-Mar”,
Centrum Kształcenia „Wiedza dla Wszystkich”
ul. Broniewskiego 16
74-300 Myślibórz
tel. 95 747 39 05
e-mail: cksowa@gmail.com
www.cksowa.edu.pl

■ Strona internetowa projektu

www.wf-centrala.edu.pl

Virtual firm as a good practice of vocational training

Thanks to the solution proposed – “virtual firm” – students will be able to obtain both theoretical business knowledge and become acquainted with business practices. Such innovative approach to the issue of economic education will contribute to raising the level of the educational process, and will prepare students to function in conditions of contemporary economy.

■ Innovative product / final product

The final product prepared within the scope of the project is the “Virtual Firm” application along with instruction manual, which can be easily implemented into educational systems in schools. Thanks to this, students will be able to conduct commercial activities with other virtual firms, while maintaining all real business procedures. Use of the application will be possible both during lessons and additional after-school classes, as well as at home. The final product is a solution universal enough to be used not only by students studying economy or trade, but also all persons interested in becoming acquainted with the rules of operation of enterprises.

The “Virtual Firm” application consists of the following modules:

- “The Head office” – includes exercises enabling acting out scenarios that may occur in an actual job, amongst others in contacts with external institutions (for example: notarial office, district court, statistical office, bank, Social Insurance Agency, tax office, the Stock Exchange). Application will provide for tasks that require, for example, dealing with mail registry office, filing an application, paying a fee in the cash register.
- “The Firm” – allows students to run a virtual firm, with organizational structure similar to structures of actual enterprises (chairman/director, secretariat, financial & accounting department, human resources and payroll, sales, procurement, warehouse, marketing and promotion). Students using that module have the opportunity to perform all activities connected with operation of an enterprise.

Two guides will also be prepared as a part of the final product (one for teachers, and one for students) to facilitate using the application.

➔ FOR WHOM?

The recipients of the final product are students of vocational schools in the Opolskie voivodship, who are educated in the professions of economic technician and sales technician, and the users are the teachers from such schools.

➔ PURPOSE

The offer was prepared mainly with the idea of increasing the percentage of the pass rate of vocational exams by students of economic schools.

Priority IX – Development of education and competencies in the regions

Opolskie voivodship

■ Contact

Firma Handlowo-Usługowa „Jar-Mar”,
Centrum Kształcenia „Wiedza dla Wszystkich”
(Trade and service firm „Jar-Mar”, Education
Centre „Knowledge for All”)
ul. Broniewskiego 16
74-300 Myślibórz
ph. +48 95 747 39 05
e-mail: cksowa@gmail.com
www.cksowa.edu.pl

■ Project website

www.wf-centrala.edu.pl

21

Wirtualna Fizyka – Wiedza Prawdziwa

➔ DLA KOGO?

Odbiorcami produktu są uczniowie szkół ponadgimnazjalnych w całej Polsce, a użytkownikami – nauczyciele tego typu szkół.

➔ CEL

Celem wdrożenia innowacyjnych narzędzi dydaktycznych jest zmiana podejścia do nauczania fizyki w szkołach średnich, aktywizowanie uczniów do pracy i rozwijanie ich pasji naukowych, co w efekcie ma spowodować zwiększenie liczby studentów na kierunkach o kluczowym znaczeniu dla gospodarki.

„Fizyka nie musi być nudna!” – to hasło przewodnie projektu „Wirtualna Fizyka – Wiedza Prawdziwa”. Dzięki przygotowanym w jego ramach nowoczesnym narzędziom dydaktycznym – grom komputerowym czy filmom interaktywnym – uczniowie dostają szansę poznania ciekawszej, praktycznej strony zagadnień z dziedziny fizyki.

■ Innowacyjny produkt / produkt finalny

Produktem finalnym jest zestaw innowacyjnych narzędzi edukacyjnych – gier i materiałów filmowych – przybliżających uczniom praktyczną stronę zagadnień fizycznych omawianych na lekcjach. Narzędzia te stanowią multimedialne rozwinięcie omawianych tematów, a tym samym uzupełniają system nauczania fizyki w klasach I–III (I–IV w przypadku techników) szkół ponadgimnazjalnych. Za pomocą gier wideo nauczyciele mogą w sposób obrazowy przedstawić trudne pojęcia z dziedziny fizyki oraz zastosowanie zjawisk fizycznych, a tym samym zwiększyć aktywność uczniów podczas zajęć, pobudzić ich ciekawość i zmotywować do pracy na lekcji. Ponadto uczniowie mają możliwość zweryfikowania swojej wiedzy oraz powtórzenia zagadnień poznanych na lekcjach podczas grania w gry *flash*, do których mają dostęp za pośrednictwem portalu edukacyjnego (Portal Ekspertów).

W skład innowacyjnego produktu wchodzi 118 gier wideo, 100 gier w technologii *flash*, 10 filmów zrealizowanych w konwencji ciekawostek oraz dodatkowe materiały filmowe (m.in. zjawiska fizyczne nagrane w technice *slow motion*).

Oprócz tego opracowany został *Poradnik użytkownika dla nauczyciela* (zawierający m.in. opis zasad korzystania z produktu wraz przykładowymi scenariuszami lekcji, a także instrukcja użytkowania Portalu Ekspertów); *Poradnik użytkownika dla ucznia* (zawierający informacje o sposobach wykorzystania interaktywnych filmów czy gier *flash*, zarówno na lekcjach fizyki, jak i w domu, a także karty pracy ucznia biorącego udział w projekcie) oraz *Innowacyjny program nauczania*, umożliwiający dostosowanie interaktywnych filmów edukacyjnych i gier *flash* do odpowiedniego materiału realizowanego na lekcjach fizyki. Produkt jest dostosowany do nowej podstawy programowej.

Priorytet III – Wysoka jakość systemu oświaty

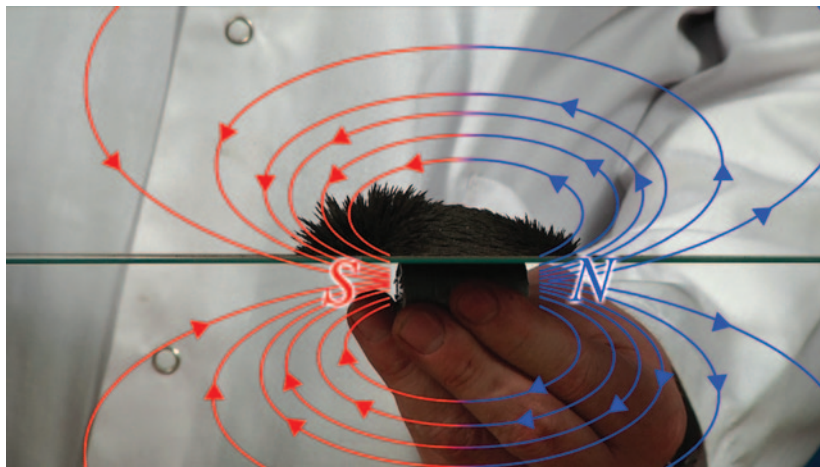
Komponent centralny

■ Kontakt

Biurowo Projektu „Wirtualna Fizyka – Wiedza Prawdziwa” Politechnika Koszalińska
ul. Śniadeckich 2
75-453 Koszalin
tel. 94 348 66 65
e-mail: uckno@tu.koszalin.pl

■ Strona internetowa projektu

www.StudiaNET.pl



Virtual Physics – Real Knowledge

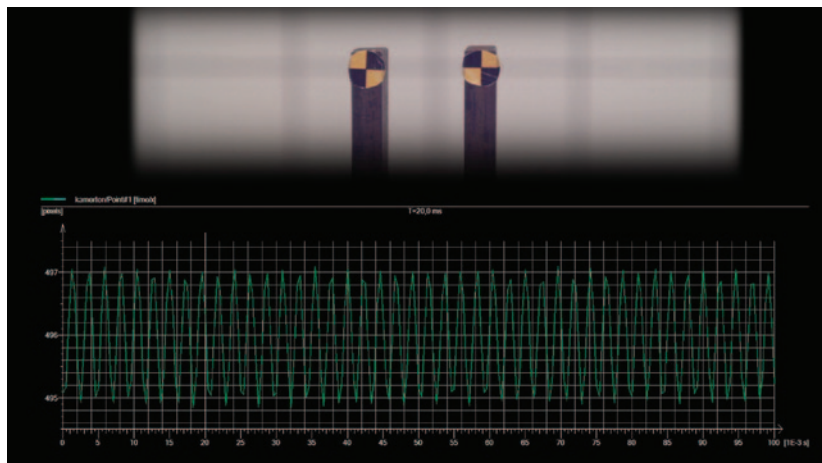
“Physics does not have to be boring!” – this is the slogan of the “Virtual Physics – Real Knowledge” project. Thanks to the modern educational tools – computer games or interactive films – students have the opportunity to learn the more interesting, practical side of issues in the physics area.

■ Innovative product / final product

The final product is a set of innovative educational tools, games and film materials, which bring students closer to the practical side of physics issues discussed during lessons. These tools constitute a multimedia extension of discussed themes and, the same, update the system of teaching physics in grades I–III (I–IV in case of technical high schools) in post-intermediate schools. Using video games, teachers can picture difficult concepts of physics and application of physical phenomena, and in this way increase students’ activity during lessons, raise their interest and motivate to work. Moreover, students will be able to verify their knowledge and to revise the material learnt at school during playing flash games, to which they will have access via the educational portal (Experts’ Portal).

The innovative product includes 118 video games, 100 *flash* games, and additional film materials (amongst others, physical phenomena taped in slow motion).

The other elements of the product are: *User guide for a teacher* (which includes, amongst others, a description of the principles of using the product, along with exemplary lesson scenarios, as well as an instruction for using the Experts’ Portal); *User guide for a student* (with information on methods of using interactive films or *flash* games, both during physics lessons and at home) as well as an *Innovative teaching programme*, which enables adjusting interactive educational films and *flash* games to the relevant material covered during physics lessons. The product is adjusted to the programme basis.



➔ FOR WHOM?

Recipients of the product are post-intermediate school students throughout Poland, and users are teachers in such schools.

➔ PURPOSE

The purpose of implementing innovative educational tools is changing the approach to teaching physics in high schools, stimulating students to work and develop their scientific passions, which is to result in increasing the number of students in specializations, which are of key importance for the economy.

Priority III – High quality of the education system

Central component

■ Contact

Biuro Projektu „Wirtualna Fizyka – Wiedza Prawdziwa” Politechnika Koszalińska
(Virtual Physics – Real Knowledge Project Office
Koszalin University of Technology)
ul. Śniadeckich 2
75-453 Koszalin
ph. +48 94 348 66 65
e-mail: uckno@tu.koszalin.pl
www.tu.koszalin.pl

■ Project website

www.StudiaNET.pl

ZATRUDNIENIE
I INTEGRACJA
SPOŁECZNA
EMPLOYMENT
AND SOCIAL
INTEGRATION

22

Adaptacja modelu WellBox jako narzędzia wydłużania wieku aktywności zawodowej na mazowieckim regionalnym rynku pracy

➔ DLA KOGO?

Odbiorcami projektu są osoby bezrobotne w wieku 45+, zarejestrowane w powiatowych urzędach pracy, wykluczone z lokalnego rynku pracy na skutek utraty kompetencji do ponownego zatrudnienia, a użytkownikami – powiatowe urzędy pracy, systemowo zajmujące się aktywizacją osób bezrobotnych.

➔ CEL

Celem wprowadzenia modelu WellBox.PL do praktyki jest skrócenie okresów bezrobocia osób w wieku 45+, a docelowo także innych grup, oraz zwiększenie efektywności działań aktywizacyjnych kierowanych do osób bezrobotnych. Rozwiązanie to ma także prowadzić do wydłużenia wieku aktywności zawodowej.



System edukacji zawodowej i szkolnictwa wyższego, służby zatrudnienia, a przede wszystkim przedsiębiorcy poszukują metod i narzędzi, które pozwoliłyby na lepsze dostosowanie kwalifikacji pracowników do potrzeb rynku pracy. Model WellBox.PL stanowi odpowiedź na trudności związane z przewidywaniem zapotrzebowania na kwalifikacje oraz z ustalaniem poziomu umiejętności osób bezrobotnych zarejestrowanych w urzędach pracy.

■ Innowacyjny produkt / produkt finalny

Model WellBox.PL został opisany w *Podręczniku wdrażania modelu WellBox.PL*. Ponadto opracowano *Rekomendacje w zakresie zmian dotyczących polityki rynku pracy koniecznych do wdrożenia modelu WellBox.PL*.

Model zakłada, że na poziomie urzędu pracy – zamiast nieustannej opieki i prowadzenia osób bezrobotnych „za rękę” – dokonuje się jedynie wprowadzenia ich do środowiska pracy: pobudzenia aktywności i kreatywności, wyuczenia zachowań koniecznych do harmonijnej pracy w zespole, wyrobienia dobrych nawyków itp. Szkolenie na tym etapie ogranicza się zatem do wykształcenia w osobach bezrobotnych umiejętności podstawowych, uniwersalnych, czyli takich, które mogą się okazać przydatne w wielu miejscach pracy. Natomiast nauka konkretnego zawodu, w ramach modelu, jest realizowana na poziomie firmy zatrudniającej osobę bezrobotną. WellBox.PL polega zatem na zmianie kierunku i koncepcji przygotowania do podjęcia pracy w zawodzie, a jego specyfiką jest szkolenie po uzyskaniu zatrudnienia, a nie przed. Zakłada on wytworzenie zharmonizowanego układu współpracy pomiędzy przedsiębiorcą, pośrednikiem a osobą poszukującą pracy.

Model WellBox.PL łączy i pozwala realizować interesy państwa, samorządu lokalnego oraz przedsiębiorców. Wprowadzenie programu nie powoduje konieczności rewolucyjnych zmian w strukturach urzędów pracy.

■ Współpraca ponadnarodowa

W procesie tworzenia polskiej wersji rozwiązania, ze względu na przekazywane know-how, bardzo istotną była współpraca z duńskim partnerem i autorem programu Well-Box – Jobcenter Århus. Współpraca z drugim partnerem, ISS Facility Services A/S z siedzibą w Århus, umożliwiła skorzystanie z wiedzy i doświadczenia w dziedzinie współpracy operacyjnej ze służbami zatrudnienia oraz przygotowania procesu szkolenia zawodowego kandydatów do pracy wewnątrz firmy.

Priorytet VI – Rynek pracy otwarty dla wszystkich

Województwo mazowieckie

■ Kontakt

Biuro Projektu
Uniwersytet Warszawski
Wydział Zarządzania
ul. Szturmowa 1/3
02-678 Warszawa
tel. 22 553 41 14
e-mail: pdubel@wz.uw.edu.pl

■ Strona internetowa projektu

www.modelwellbox.pl



Adaptation of the WellBox model as a tool for extending the age of professional activity on the Mazowieckie regional labour market

The system of vocational education and higher education, the employers, and, in principal, entrepreneurs, are seeking methods and tools, which would allow better adjustment of employees' qualifications to the needs of the labour market. The WellBox.PL model is the answer to all difficulties connected with the foreseen demand for qualifications, and with setting the level of skills for unemployed persons registered in labour offices.

■ Innovative product / final product

The WellBox.PL model was described in the *Manual of implementation of the WellBox.PL model*. In addition, there were prepared *Recommendations in the scope of changes concerning the labour market policy, essential to implement the WellBox.PL model*.

The Model assumes that at the labour office level, instead of continuing care and leading the unemployed "by hand", they would only be introduced the work environment: stimulating activity and creativity, teaching behaviours essential for harmonious team work, establishing good habits etc. Training at this stage is therefore limited to shaping basic and universal skills, namely those that may become useful in work places. Whereas, learning a given profession, within the model, is executed at the level of the firm, which employs such unemployed person. Therefore, "WellBox.PL" is about changing the direction and the concept of preparation to undertake a job within the profession – and its specificity is training after, not before, obtaining employment. It assumes creating a harmonized cooperation system between the entrepreneur, agent and the job seeker.

The WellBox.PL model combines, and allows the execution of, the interests of the state, of the local self-government, and of the entrepreneurs. Implementation of the programme will not result in a need for revolutionary changes in the structures of labour offices.

■ Transnational cooperation

During the process of creating the Polish version of the solution, due to the forwarded know-how, the cooperation with the Danish partner and author of the WellBox programme – Jobcenter Århus, was very important. Cooperation with the second partner, ISS Facility Services A/S based in Århus, enabled taking advantage of the knowledge and experience in the scope of operational collaboration with labour services, and preparing the process of professional training of candidates to work in the company.

➔ FOR WHOM?

The recipients of the project are unemployed persons aged 45+, registered in poviat labour offices, excluded from the local labour market due to a loss of competencies for re-employment, and the users are the poviat labour offices dealing with activation of unemployed persons.

➔ PURPOSE

The purpose of implementation of the WellBox.PL model is to shorten the unemployment period of persons aged 45+, and ultimately also other groups, and to increase the effectiveness of activation tasks addressed at persons without jobs. This solution is also supposed to lead to extending the age of professional activity.

Priority VI – *The labour market open for all*

Mazowieckie voivodeship

■ Contact

Biuro Projektu
Uniwersytet Warszawski
Wydział Zarządzania
(Project Office
Warsaw University
Faculty of Management)
ul. Szturmowa 1/3
02-678 Warsaw
ph. +48 22 553 41 14
e-mail: pdubel@wz.uw.edu.pl

■ Project website

www.modelwellbox.pl

23

Budowanie kultury współdziałania instytucji z obszaru zatrudnienia i integracji społecznej poprzez wspólne tworzenie „map problemów i zasobów środowiska lokalnego” na przykładzie miasta Bielska-Białej

➔ DLA KOGO?

Odbiorcami produktu finalnego są osoby zagrożone wykluczeniem społecznym, a użytkownikami – publiczne i niepubliczne instytucje rynku pracy, publiczne instytucje pomocy społecznej oraz organizacje niepubliczne działające w obszarze pomocy społecznej z całego kraju.

➔ CEL

Celem wdrożenia produktu innowacyjnego jest zwiększenie zakresu i poprawa jakości mechanizmów współpracy pracowników instytucji publicznych i niepublicznych działających w obszarze pomocy i integracji społecznej oraz rynku pracy.



Skuteczne działania na rzecz aktywizacji społeczno-zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym wymagają podjęcia współpracy między instytucjami pomocy społecznej i instytucjami rynku pracy. Tylko bowiem dzięki współdziałaniu możliwe jest stworzenie kompleksowego, a więc obejmującego zarówno obszar zatrudnienia, jak i obszar socjalny, pakietu usług dla osób korzystających z ich wsparcia. Tego rodzaju współpracę ułatwia rozwiązanie przygotowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bielsku-Białej.

■ Innowacyjny produkt / produkt finalny

Produktem wypracowanym w projekcie jest „model współpracy instytucji z obszaru pomocy społecznej i rynku pracy”, który umożliwi tworzenie przez te instytucje diagnoz społecznych dla danego terenu. Najważniejszym elementem produktu są „mapy problemów społecznych i zasobów środowiska lokalnego” (tzn. instytucji, stowarzyszeń, wspólnot czy organizacji działających w danej miejscowości) umożliwiające diagnozowanie oraz monitorowanie zjawisk i problemów społecznych. Dzięki programowi komputerowemu, udostępnionemu za darmo na stronie internetowej, ułatwione będzie zbieranie i porządkowanie danych statystycznych, które następnie zostaną automatycznie przeniesione na mapy i diagramy, tworząc graficzny obraz skali problemów występujących w danej miejscowości lub na wybranym terenie.

Przygotowane zostaną mapy ścienne, a także ich wersje elektroniczne dostępne na utworzonej specjalnie do tego celu stronie internetowej (www.kooperacjaplus.eu). Zamieszczone na stronie mapy umożliwią wybór miasta, gminy, osiedla/dzielnicy, a także wybór mapy określonych problemów na danym terenie (np. alkoholizm i inne uzależnienia, bezrobocie, przestępczość). Mapy problemów społecznych umożliwią też przeprowadzenie analizy porównawczej map poszczególnych zjawisk i problemów społecznych oraz wytypowanie najbardziej zagrożonych obszarów gminy, miejscowości czy ulicy. Na tej podstawie można będzie tworzyć skuteczne, „szyte na miarę” programy oraz działania profilaktyczne.

Mapy będą wykorzystywane przez – organizowane w ramach modelu – komitety sterujące ds. diagnoz. Zadaniem tych zespołów, złożonych z członków instytucji pomocy społecznej i instytucji rynku pracy, będzie dokładna inwentaryzacja zjawisk i problemów społecznych oraz ich diagnoza w skali gminy, miejscowości, dzielnicy czy nawet ulicy. Opracowane na podstawie diagnoz strategie rozwiązywania problemów społecznych przyczynią się do tworzenia skutecznych programów rozwiązywania problemów lokalnych. W ramach modelu zostanie również stworzony program szkoleniowy dla kandydatów na członków komitetów.

Priorytet I – Zatrudnienie i integracja społeczna

Komponent centralny

■ Kontakt

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
w Bielsku-Białej
ul. Karola Miarki 11
43-300 Bielsko-Biała
tel. 33 499 56 50
e-mail: sekretariat@mops.bip.wizja.net
www.mops.bip.wizja.net

■ Partnerzy krajowi

– Powiatowy Urząd Pracy w Bielsku-Białej
– Wyższa Szkoła Administracji w Bielsku-Białej

■ Strona internetowa projektu

www.kooperacjaplus.eu



Building a culture of collaboration of labour institutions and social integration institutions through co-creation of “maps of problems and resources in the local community” based on the example of Bielsko-Biała city

Effective actions towards social and professional activation of persons threatened with social exclusion require undertaking cooperation between social assistance institutions and labour market institutions. Since only on the basis of collaboration is it possible to create a complex package of services for persons taking advantage of the support, covering not only the employment area but also the social area. Such cooperation is facilitated by the solution prepared by the Bielsko-Biała Social Welfare Centre.

■ Innovative product / final product

The product prepared within the project is a “model of cooperation of social assistance and labour market institutions”, which allows creation of social diagnosis by such institutions for the given area. The most important element of the product are the “maps of social and resource problems of the local environment” (i.e. institutions, associations, communities or organizations operating in the given town) enabling diagnosis and monitoring social phenomena and problems. Thanks to the computer programme provided gratuitously on the website it will be easier to collect and put in order the statistical data, which will then be automatically shifted to maps and diagrams, creating a graphical picture of the scale of problems occurring in the given town or in another selected area.

Wall maps will be prepared, and their electronic versions will be made available on a dedicated website (www.kooperacjaplus.eu). Maps on the website allow selecting the town, municipality, district, and selection of maps defining the problems in the area (e.g. alcoholism and other addictions, unemployment, crime). The social problem maps allow conducting a comparable analysis of the maps with various phenomena and social problems, and selecting the most threatened areas of the municipality or town or street. On that basis, it will be possible to create effective tailor-made programmes as well as preventive and prophylactic actions.

Maps will be used by diagnosis steering committees, organized within the model. The task of those teams, comprising members of social assistance institutions and labour market institutions, will be a detailed specification of social phenomena and problems and their diagnosis in the scale of a municipality, town or even a street. Strategies for solving social problems, prepared on the basis of diagnoses, will contribute to creating effective programmes for solving local problems. Within the model, also a training programme will be prepared for committee member candidates.

➔ FOR WHOM?

The recipients of the final product will be persons threatened with social exclusion, and the users will be public and non-public labour market institutions, public social assistance institutions, and NGOs operating in the sphere of social assistance in the entire country.

➔ PURPOSE

The purpose of implementing the innovative product is to increase the scope of, and improve the quality of, mechanisms of cooperation of the employees of public and non-public institutions operating in the area of social assistance, social integration and the labour market.



Priority I – Employment and social integration

Central component

■ Contact

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
w Bielsku-Białej
(Bielsko-Biała Social Welfare Centre)
ul. Karola Miarki 11
43-300 Bielsko-Biała
ph. +48 33 499 56 50
e-mail: sekretariat@mops.bip.wizja.net
www.mops.bip.wizja.net

■ National partners

- Powiatowy Urząd Pracy w Bielsku-Białej
(Powiat Labour Office in Bielsko-Biała)
- Wyższa Szkoła Administracji w Bielsku-Białej
(The School of Administration in Bielsko-Biała)

■ Project website

www.kooperacjaplus.eu

24

Case Simulator

➔ DLA KOGO?

Odbiorcami rozwiązania są studenci ostatnich lat studiów, a użytkownikami – nauczyciele akademicy.

➔ CEL

Celem produktu finalnego jest zwiększenie umiejętności budowania postaw przedsiębiorczych wśród studentów ostatniego roku studiów, co przełoży się na poprawę ich pozycji na rynku pracy, także jako potencjalnych pracodawców.

Zadaniem zaproponowanego w ramach projektu nowoczesnego narzędzia dydaktycznego, którym jest komputerowa symulacja biznesowa i studia przypadku dotyczące polskich realiów ekonomicznych, jest pobudzenie w absolwentach szkół wyższych przedsiębiorczości i umiejętności kreowania pomysłów, a także zwiększenie ich wiary we własną wiedzę i umiejętności. Tego typu przygotowanie zwiększy ich szanse na lepszy start w dorosłe życie zawodowe.

■ **Innowacyjny produkt / produkt finalny**

Zajęcia z zakresu przedsiębiorczości w trakcie kształcenia w szkole wyższej mają w małym stopniu charakter praktyczny i nie zachęcają do samodzielnej działalności gospodarczej, a ponadto są prowadzone przede wszystkim na kierunkach związanych z ekonomią, zarządzaniem i turystyką. W ramach projektu opracowano nowoczesne narzędzie dydaktyczne – komputerową symulację biznesową wraz z uzupełniającymi ją studiami przypadków (*case studies*) – innowacyjne pod względem technicznym oraz metodologicznym, przeznaczone dla studentów ostatnich lat studiów, nie tylko na kierunkach ekonomicznych.

Opracowana w ramach projektu symulacyjna gra biznesowa, osadzona w polskich realiach rynkowych, pozwoli studentom na sprawdzenie się w roli przedsiębiorców. Dzięki temu będą oni lepiej przygotowani do wejścia na rynek pracy, i to nie tylko jako pracownicy, ale także jako twórcy własnych przedsięwzięć. Nacisk w tym rozwiązaniu położony jest przede wszystkim na praktykę biznesową i realia życia gospodarczego, czyli kształtowanie konkretnych umiejętności, nie zaś nabywanie tylko wiedzy teoretycznej. Grę uzupełniają starannie opracowane studia przypadku, pozwalające na wykształcenie konkretnych umiejętności.

■ **Współpraca ponadnarodowa**

Partner ponadnarodowy (University of Applied Sciences z Drezna) zapewnia dostęp do najnowszych rozwiązań oraz praktycznej wiedzy dotyczącej rozwijania przedsiębiorczości i kształtowania postaw proprzedsiębiorczych w środowisku akademickim poprzez wykorzystanie symulacji komputerowych.

Priorytet VI – Rynek pracy otwarty dla wszystkich

Województwo pomorskie

■ **Kontakt**

Uniwersytet Gdański
ul. Bażyńskiego 1a
80-952 Gdańsk
tel. 58 523 24 00
www.ug.edu.pl

■ **Partner krajowy**

Regionalna Izba Gospodarcza Pomorza



Case Simulator

24

The task of the modern educational tool proposed within the project, namely the computer business simulation and case studies concerning Polish economic reality, is to stimulate entrepreneurship, idea creation skills and increase of trust in own knowledge and skills with university graduates. This will increase their chances for a better start in adult professional life.

■ Innovative product / final product

Entrepreneurship lectures during university studies are practical only to an insignificant degree. They do not encourage to start own businesses and are offered mainly in faculties connected with economics, management and tourism. Within the project, a modern educational tool was prepared – computer business simulations along with supplementing case studies – innovative in technological and methodological terms, addressed to last year students, not only in economic faculties.

The simulation business game, created within the project, is embedded in the Polish market reality, and will allow students to prove themselves in the role of entrepreneurs. Thanks to this, they will be better prepared to enter the labour market, not only as employees but also creators of own businesses. Emphasis in this solution is placed mainly on business practices and the reality of economic life, that is shaping concrete skills, not only gaining theoretical knowledge. The game is supplemented by carefully prepared case studies, which allow building particular skills.

■ Transnational cooperation

The transnational partner (University of Applied Sciences in Dresden) ensures access to newest solutions and practical knowledge on development of entrepreneurship and shaping entrepreneurial attitudes in the academic environment through using computer simulations.

➔ FOR WHOM?

Recipients of the solution are last years' students and users are academic teachers.

➔ PURPOSE

The purpose of the final product is the increase of skills of building entrepreneurial attitudes among last year students, which will improve their position on the labour market, also in the role of future employers.

Priority VI – *The labour market open for all*

Pomorskie voivodship

■ Contact

Uniwersytet Gdański
(The University of Gdańsk)
ul. Bażyńskiego 1a
80-952 Gdańsk
ph. +48 58 523 24 00
www.ug.edu.pl

■ National partner

Regionalna Izba Gospodarcza Pomorza
(Regional Business Chamber of Pomorze)

25

Elastyczne rozwiązania na rynku pracy



Elastyczne formy zatrudnienia są w Polsce nadal mało popularne. Dotychczas nie realizowano projektów, które w sposób kompleksowy obejmowałyby promocję i upowszechnianie tego rodzaju form zatrudnienia oraz metod organizacji pracy. Obawa przed stosowaniem elastycznych rozwiązań na rynku pracy wynika przede wszystkim z braku odpowiedniej wiedzy zarówno wśród pracodawców, jak i pracowników. O tym, że sytuację tę warto zmienić, przekonują realizatorzy projektu „Elastyczne rozwiązania na rynku pracy”, którzy, we współpracy z partnerem duńskim, zamierzają przetestować na polskim gruncie wybrane modele elastycznych form zatrudnienia.

■ Informacja o projekcie

Wojewódzki Urząd Pracy w Łodzi przygotował projekt, który ma potwierdzić w praktyce, że elastyczne formy zatrudnienia mogą ożywić rynek pracy oraz zwiększyć konkurencyjność firm i regionu. W testowaniu i upowszechnianiu elastycznych form zatrudnienia w województwie łódzkim pomagają eksperci z Danii – kraju, w którym narodziła się idea elastycznego i bezpiecznego rynku pracy.

W projekcie uczestniczą firmy i instytucje działające na terenie województwa łódzkiego, które zadeklarowały chęć wykorzystania w praktyce elastycznych form zatrudnienia. Pracodawcy biorący udział w projekcie, nie ponosząc żadnych kosztów (pokrywają je realizatorzy projektu), zyskują pracownika, który przez okres do sześciu miesięcy odbywa staż w jednej z trzech elastycznych form: skróconego dziennego wymiaru czasu pracy (*sparejob*), skróconego tygodnia pracy (*flexjob*) lub pracy wykonywanej poza firmą (telepraca). Osoby pozostające bez zatrudnienia, uczestniczące w projekcie, zyskują możliwość sprawdzenia się na nowym stanowisku pracy. Często są to osoby, które z różnych względów nie mogą być pracownikami pełnoetatowymi – niestandardowe formy zatrudnienia są dla nich szansą powrotu na rynek pracy.

■ Współpraca ponadnarodowa

Współpraca ponadnarodowa została nawiązana z duńskim partnerem działającym w obszarze rynku pracy, który reprezentuje instytucję sektora publicznego – Jobcenter Aarhus. Podstawowym celem współpracy jest adaptowanie rozwiązań duńskich w zakresie aktywizacji grup defaworyzowanych na rynku pracy (osoby niepełnosprawne, osoby po 50. roku życia, młode mamy) oraz zastosowanie alternatywnych form zatrudnienia.

W ramach współpracy ponadnarodowej realizowane są m.in. następujące działania:

- adaptacja trzech modeli elastycznych form zatrudnienia w grupie 140 przedstawicieli osób znajdujących się w trudnej sytuacji na rynku pracy;
- 3 wizyty studyjne mające na celu podniesienie wiedzy z zakresu flexicurity wśród 36 pracowników publicznych służb zatrudnienia z województwa łódzkiego;
- spotkania informacyjne w poszczególnych powiatach województwa łódzkiego, w których uczestniczyło blisko 600 firm i instytucji zainteresowanych elastycznymi formami zatrudnienia, seminaria upowszechniające, konferencja podsumowująca;
- wydanie trzech publikacji na temat elastycznych form zatrudnienia;
- funkcjonowanie 22 Punktów Informacyjnych w 21 powiatach województwa łódzkiego.

Priorytet VI – Rynek pracy otwarty dla wszystkich

Województwo łódzkie

■ Kontakt

Wojewódzki Urząd Pracy w Łodzi
ul. Wólczańska 49
90-608 Łódź
tel. 42 638 91 67
e-mail: elastyczni@wup.lodz.pl

■ Strona internetowa projektu

www.elastyczni.wup.lodz.pl

Flexible solutions on the labour market

Flexible forms of employment are still not very popular in Poland. Projects, which would comprehensively cover promotion and popularise such type of employment and methods of work organization, have not been yet implemented. The resistance to apply flexible solutions on the job market mainly results from the lack of sufficient knowledge, both among employers and employees. Executors of the project on “Flexible solutions on the labour market”, who in cooperation with a Danish partner intend to test flexible labour market rules in the Polish reality, convince that it is worth changing the situation.

■ Information about the project

The Voivodship Labour Office in Łódź prepared a project, which is to confirm in practice that flexible forms of employment may enliven the labour market and increase the competitiveness of companies and the region. Testing and propagating flexible forms of employment in the Łódzkie voivodship is supported by experts from Denmark – a country where the concept of flexible and safe labour market was created.

In the project participate companies and institutions operating in the Łódzkie voivodship, which declared to test flexible employment forms in practice. Employers participating in the project, without incurring any costs (which are covered by project executors), gain an employee, who trains for a period of up to six months within the scope of one of flexible employment forms: short working hours (sparejob), short work week (flexjob) or work performed outside of the company’s seat (telecommuting). Unemployed persons, who participate in the project, have the opportunity to test their skills in new positions. Often this includes people who for various reasons cannot be full-time employees – non-standard forms of employment are an opportunity to return to the labour market.

■ Transnational cooperation

Transnational cooperation was commenced with a Danish partner operating in the area of the labour market represented by a public sector institution – Jobcenter Aarhus. The main purpose of cooperation is adapting Danish solutions in the scope of activating disadvantaged groups on the labour market (disabled, persons aged 50 years and over, young mothers) and applying alternative forms of employment.

The following tasks are executed within the scope of transnational cooperation:

- adaptation of the three models of flexible forms of employment in the group of 140 representatives of the people in a difficult situation on the labour market;
- 3 studio visits aiming at raising the level of knowledge in the area of flexicurity among 36 workers of public employment services in the Łódzkie voivodship;
- information meetings in individual poviats of the Łódzkie voivodship, attended by almost 600 companies and institutions interested in flexible forms of employment, promotional seminars, summary conference;
- preparation of three publications concerning flexible forms of employment;
- functioning of 22 Information Points in the 21 poviats of the Łódzkie voivodship.



Priority VI – *The labour market open for all*

Łódzkie voivodship

■ Contact

Wojewódzki Urząd Pracy w Łodzi
(Voivodship Labour Office in Łódź)
ul. Wólczańska 49
90-608 Łódź
ph. +48 42 638 91 67
e-mail: elastyczni@wup.lodz.pl

■ Project website

www.elastyczni.wup.lodz.pl

26

Fundusz pożyczkowy ES

➔ DLA KOGO?

Odbiorcami produktu będą podmioty ekonomii społecznej (fundacje, stowarzyszenia, spółdzielnie i inne, które prowadzą działalność gospodarczą lub odpłatną), a użytkownikami bezpośrednio – fundusze pożyczkowe, fundusze doradcze, a pośrednio – instytucje wspierające podmioty ekonomii społecznej oraz jednostki samorządu terytorialnego.

➔ CEL

Celem wprowadzenia nowego rozwiązania jest zwiększenie stabilności funkcjonowania podmiotów ekonomii społecznej dzięki umożliwieniu im dostępu do zwrotnego finansowania zewnętrznego.

Brak wystarczających środków finansowych to problem, z którym zmagają się wiele podmiotów ekonomii społecznej (fundacji, stowarzyszeń, spółdzielni). To właśnie dla nich powstało rozwiązanie „Pożyczka z poręczeniem – szyte na miarę”, dostosowane do specyfiki funkcjonowania tych organizacji, umożliwiające im pozyskanie funduszy na sfinansowanie celów, których osiągnięcie nie byłoby możliwe z innych źródeł (np. funduszy europejskich czy dotacji celowej samorządu województwa). Zakres udzielanych pożyczek nie będzie stanowił katalogu zamkniętego, będzie można je wykorzystać m.in. na zakup surowców, sprzętu, inwestycje, adaptację pomieszczeń, a także na utrzymanie płynności finansowej. Projekt realizuje CISTOR Stowarzyszenie Partnerstwo Społeczne (organizacja pozarządowa z doświadczeniem w dziedzinie ekonomii społecznej) we współpracy z Kujawsko-Pomorskim Funduszem Pożyczkowym, mającym doświadczenie w zakresie finansowania zwrotnego.

■ Innowacyjny produkt / produkt finalny

Produktem finalnym będą specjalne procedury udzielania pożyczek wyłącznie dla podmiotów ekonomii społecznej przez istniejące fundusze pożyczkowe. Opracowane rozwiązanie obejmuje wszystkie aspekty związane z udzielaniem pożyczek, w tym szczegółowe mechanizmy i zasady rozliczeń, które mogą wystąpić we współpracy z podmiotami ekonomii społecznej. Produkt, ze względu na swój specyficzny zakres, obejmuje dwa typy procedur i dostosowanych do nich formularzy dotyczących współdziałania między (1) funduszem pożyczkowym a potencjalnym pożyczkobiorcą oraz (2) funduszem pożyczkowym a funduszem poręczeniowym. Dzięki współpracy funduszu pożyczkowego i poręczeniowego eliminowana jest konieczność podwójnej oceny wnioskodawcy – dokumenty dotyczące pożyczki składane są w jednym miejscu i na jednym formularzu, od razu też podejmowana jest wstępna decyzja.

W skład innowacyjnego produktu wchodzi:

- regulaminy i procedury udzielania pożyczek dla podmiotów ekonomii społecznej;
- formularze dokumentów niezbędnych w procesie udzielania pożyczek.

Produkty będą zaprezentowane w publikacji oraz rozpowszechniane i włączane do głównego nurtu polityki, dzięki czemu rozwiązania wdrożone i przetestowane w województwie kujawsko-pomorskim będą mogły być wykorzystywane przez fundusze pożyczkowe i poręczeniowe na terenie całego kraju.

Priorytet VII – Promocja integracji społecznej

Województwo kujawsko-pomorskie

■ Kontakt

CISTOR – Stowarzyszenie Partnerstwo Społeczne
ul. Stokrotkowa 22
87-100 Toruń
tel. 56 654 92 79
e-mail: cistor@cistor.pl
www.cistor.pl

■ Partner krajowy

Kujawsko-Pomorski Fundusz Pożyczkowy

■ Strona internetowa projektu

www.cistor.pl/
strona-326-Fundusz_Pożyczkowy_ES.html

ES Loan Fund

Lack of sufficient funds is a problem of many social economy entities (foundations, associations, cooperatives). The solution of "Guaranteed loan – custom made" is just for them, adjusted to the specificity of their operation and enabling obtaining of funds to finance goals, achieving which would not be possible from other sources (for example, EU funds or earmarked subsidies from the voivodship government). The range of the loans will not be limited, it will be possible to use them for the purchasing materials, equipment, investments, adaptation of premises and also to keep solvency. This project is implemented by the CISTOR Association of Social Partnership (non-governmental organization, with experience in the field of social economy) in cooperation with Kujawsko-Pomorskie Loan Fund (organization experienced in reverse financing).

■ Innovative product / final product

The final product will comprise special procedures for granting loans solely for social economy entities by existing loan funds. The prepared solution covers all aspects connected with granting loans, including detailed mechanisms and rules of settlement, which may occur in cooperation with social economy entities. Due to its specific nature, the product covers two types of procedures and adjusted forms concerning formalities between (1) the loan fund and the potential borrower, and (2) the loan fund and the guarantee fund. Thanks to cooperation of loan and guarantee funds the need of double applicant evaluation is eliminated – documents can be analyzed only once and the decision can be made immediately.

The innovative product includes:

- regulations and procedures for granting loans to social economy entities;
- forms of documents required in the loan granting process.

Products will be grouped in a publication, promoted and mainstreamed into politics, thanks to which solutions implemented and tested in the Kujawsko-pomorskie voivodship can be promoted among loan and guarantee funds throughout the country.

➔ FOR WHOM?

Recipients of the product will be social economy entities (foundations, associations, cooperatives and other institutions that operate in business area), and users will be loan funds, guarantee funds, also institutions that support social economy entities, as well as self-government entities.

➔ PURPOSE

The purpose of implementing the new solution is increasing the stability of operation of social economy entities thanks to providing them with access to external reverse financing.

Priority VII – Promoting of social integration

Kujawsko-Pomorskie voivodship

■ Contact

CISTOR – Stowarzyszenie Partnerstwo Społeczne
(CISTOR Social Partnership Society)
ul. Stokrotkowa 22
87-100 Toruń
ph. +48 56 654 92 79
e-mail: cistor@cistor.pl
www.cistor.pl

■ National partner

Kujawsko-Pomorski Fundusz Pożyczkowy
(Kujawsko-Pomorskie Loan Fund)

■ Project website

www.cistor.pl/strona-326-Fundusz_Pożyczkowy_ES.html

27

Holownik – nowa usługa aktywizacji zawodowej

➔ DLA KOGO?

Odbiorcami metody są osoby zagrożone wykluczeniem społecznym („trudnozatrudnialne”), takie, które najtrudniej zaktzywizować – zwłaszcza długotrwale bezrobotni, osoby niepełnosprawne, kobiety powracające na rynek pracy, osoby z grupy 50+.

Użytkownikami metody są pracownicy małopolskich instytucji rynku pracy oraz instytucji pomocy i integracji społecznej (przede wszystkim doradcy zawodowi, pośrednicy pracy, liderzy klubów pracy, specjaliści pracy socjalnej, trenerzy pracy).

➔ CEL

Metoda pracy trenera zatrudnienia wspieranego to rozwiązanie, dzięki któremu zyskują instytucje rynku pracy oraz instytucje pomocy i integracji społecznej (zwiększenie efektywności działań na rzecz klientów, rozszerzenie oferty usług, stworzenie sieci współpracy z innymi instytucjami działającymi na rynku pracy), doradcy zawodowi, pośrednicy pracy, specjaliści pracy socjalnej czy trenerzy pracy (wzbogacenie warsztatu pracy, zwiększenie efektywności działań, możliwość indywidualnego podejścia do klienta oraz rozwoju zawodowego), a wreszcie osoby bezrobotne (wzmocnienie potencjału psychicznego, kształtowanie postaw przedsiębiorczych, możliwość podniesienia kwalifikacji zawodowych, poprawa umiejętności komunikacyjnych).

Metoda pracy trenera zatrudnienia wspieranego to innowacyjne rozwiązanie, dzięki któremu osoby bezrobotne otrzymują efektywne wsparcie w trakcie powrotu na rynek pracy. Oryginalność tego rozwiązania polega na zastosowaniu coachingu do aktywizacji zawodowej i społecznej.

■ Innowacyjny produkt / produkt finalny

Metoda pracy trenera zatrudnienia wspieranego to kompleksowy sposób przywracania na rynek pracy osób zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz wykluczonych społecznie. Innowacyjność i oryginalność metody polega na zastosowaniu coachingu do aktywizacji społecznej i zawodowej osób długotrwale bezrobotnych. Rozwiązanie to pozwala na wyrwanie osób bezrobotnych z „zakłętą kręgą” – braku pracy, ubóstwa i bierności – poprzez dostarczenie kwalifikacji, zmianę postaw, a także stworzenie możliwości szkolenia i zatrudnienia w miejscu pracy połączonych ze wsparciem trenera oraz monitoringiem postępów w miejscu pracy. W ramach tego rozwiązania trenerzy zatrudnienia wspieranego mają możliwość bezpośredniego dotarcia do podopiecznych. Pracując z klientem, trener pełni rolę doradcy zawodowego, pośrednika pracy, pracownika socjalnego, coacha, a w niektórych przypadkach psychoterapeuty, korzystając z takich narzędzi jak sesje indywidualne i grupowe czy sesje integracyjne. Trenerzy ułatwiają również kontakty swoich podopiecznych z pracodawcami, a także pomagają im przy załatwianiu formalności związanych z podjęciem zatrudnienia oraz wprowadzają w środowisko pracy.

Zastosowanie metody pracy trenera zatrudnienia wspieranego nie wymaga dodatkowych nakładów w infrastrukturę (trener pracuje głównie „w terenie”). Metoda jest tańsza od zatrudnienia subsydiowanego, kosztownych zajęć integracyjnych oraz programów szkoleniowo-doradczych. Osoby zainteresowane tym rozwiązaniem mogą skorzystać ze wsparcia jego twórców, w tym ze szkoleń z metody pracy trenera zatrudnienia wspieranego. Dostępne są również trzy podręczniki dotyczące tego rozwiązania: *Materiały metodyczne i szkoleniowe opracowane według metody MES*, *Podręcznik do pracy z klientem* oraz *Program szkoleń z metody pracy trenera zatrudnienia wspieranego*.

Priorytet VII – Promocja integracji społecznej

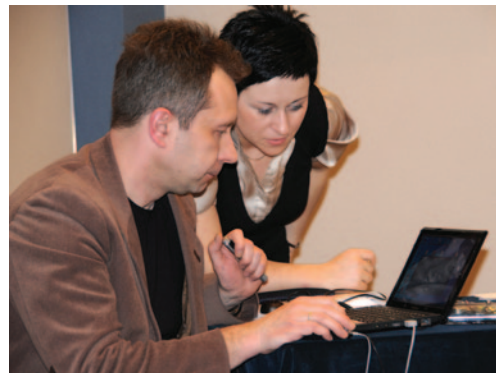
Województwo małopolskie

■ Kontakt

Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie
Plac Na Stawach 1
30-107 Kraków
tel. 12 422 27 110
e-mail: sekretariat@wup-krakow.pl
www.wup-krakow.pl

■ Strona internetowa projektu

<http://holownik.org>



The Tug – new professional activation service

The method of work of a supported labour trainer is an innovative solution, thanks to which unemployed persons will receive effective support during their return to the labour market. The originality of this solution consists of applying coaching to aid professional and social activation.

■ Innovative product / final product

The method of work of a supported labour trainer is a complex manner of reinstatement, on the labour market, of persons threatened with social exclusion and those socially excluded. Innovation and originality of the method consists in applying coaching for social and professional activation in case of persons unemployed for a longer term. This solution allows breaking free of the poverty strap – lack of job, poverty, and passivity – by way of providing qualifications, change of attitudes, as well as creating possibilities to train and employ in a work place, combined with support of the trainer and monitoring progress at the work place. Within that solution, supported labour trainers have the possibility of directly reaching those in need. Working with a client, the trainer fulfils the role of a professional advisor, labour agent, social worker, coach, and, in some cases, a psychotherapist, using tools such as individual and group sessions or integration sessions. Trainers also facilitate contact of their charges with employers, and help deal with formalities connected with undertaking employment, and introduce their charges to the labour environment.

The application of the supported labour trainer's method does not require any additional expenditures on infrastructure (the trainer mainly works "in field"). This method is cheaper than subsidized employment, costly integration activities, and training & advisory programmes. Persons interested in such solution may take advantage of the support of its creators, including training on methods of work of a supported labour trainer. Three manuals concerning this solution are available: *Methodical and training materials prepared according to the method by the Ministry of Education and Sports*, *Manual for working with the client* and *Programme of courses on the method of work of a supported labour trainer*.



➔ FOR WHOM?

The recipients of this method are persons threatened with social exclusion (difficult to employ), i.e. those that are hardest to activate – especially persons unemployed for a long time, the disabled, women returning to the labour market, persons aged 50+.

Users of the method are employees of labour market institutions, social support and integration institutions (mainly professional advisors, labour agents, labour club leaders, social work specialists, work trainers) in the Małopolskie region.

➔ PURPOSE

The method of the supported labour trainer's work is a solution profitable for labour market institutions, as well as social support and integration institutions (increasing effectiveness of actions to the benefit of clients, expanding the service offer, creating a cooperation network with other institutions operating on the labour market), professional advisors, labour agents, social work specialists or labour trainers (enriching the job workshop, increasing effectiveness of actions, possibility of applying individual client approach, and possibility of professional development), and finally for unemployed persons (strengthening the mental potential, shaping entrepreneurial attitudes, improvement of communication skills).

Priority VII – Promoting of social integration

Małopolskie voivodship

■ Contact

Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie
(Voivodship Labour Office in Kraków)
Plac Na Stawach 1
30-107 Kraków
ph. +48 12 422 27 110
e-mail: sekretariat@wup-krakow.pl
www.wup-krakow.pl

■ Project website

<http://holownik.org>

28

Indywidualne ścieżki zatrudnienia

➔ DLA KOGO?

Odbiorcami produktu finalnego są osoby bezrobotne i nieaktywne zawodowo po 45. roku życia (zarówno pełnosprawne, jak i niepełnosprawne), a użytkownikami – publiczne i niepubliczne instytucje rynku pracy. Metoda może także być wykorzystywana przez pracodawców lub kadre zarządzającą mającą bezpośredni wpływ na zatrudnianie potencjalnych pracowników i zarządzanie przedsiębiorstwem.

➔ CEL

Twórcy produktu, wprowadzając go do praktyki, zakładali trzy najważniejsze cele: zwiększenie skuteczności usług instytucji rynku pracy w zakresie wsparcia osób bezrobotnych po 45. roku życia; wzrost atrakcyjności zawodowej osób długotrwale bezrobotnych lub niepracujących po 45. roku życia, a także przełamanie barier występujących wśród pracodawców w zatrudnianiu osób po 45. roku życia.

Problemy osób w wieku 45+ na rynku pracy są traktowane jak „gorące ziemniaki”, czyli przerzucane między różnymi instytucjami, bo nie udaje się ich „chwycić w garść” (tzn. skutecznie rozwiązać). Dlatego też wiek 45+ nazywany jest „wiekiem gorącego ziemniaka”. Realizatorzy projektu, wprowadzając nowe rozwiązanie – „Model zatrudnienia wspomaganego osób po 45. roku życia – wiek gorącego ziemniaka” – postanowili przełamać ten schemat.

■ Innowacyjny produkt / produkt finalny

Model zatrudnienia wspomaganego jest nową metodą wspierania zatrudniania osób długotrwale bezrobotnych po 45. roku życia. Tradycyjne podejście do zatrudnienia osób niepracujących odbywało się w ramach dwóch działań: wyszkolić (wyposażyć w kwalifikacje zawodowe) i zatrudnić (zgodnie z uzyskanymi kwalifikacjami). Nowy model został wzbogacony o elementy „wzmocnienia” i „utrzymania w zatrudnieniu”, co pozwala na zwiększenie szans na dalsze funkcjonowanie na rynku pracy.

Działania w ramach modelu – dostosowane indywidualnie do potrzeb odbiorców – są prowadzone w kilku etapach. Pierwszym z nich jest rekrutacja osób bezrobotnych, przeprowadzana przez zespół specjalistów (psycholog, doradca zawodowy, lekarz), co pozwala na dokonanie kompleksowej oceny sytuacji zdrowotnej i psychospołecznej oraz perspektyw zawodowych osoby bezrobotnej. Na podstawie tej diagnozy powstaje „Plan Rozwoju Osobistego”, opracowywany przez trenera pracy, przy współpracy osoby bezrobotnej. W planie uwzględnione są wszystkie istotne sfery życia osoby bezrobotnej, nie tylko uwarunkowania zawodowe. Po stworzeniu planu następuje etap przygotowania do wejścia osoby bezrobotnej na rynek pracy, przy współudziale trenera, który wzmacnia jej umiejętności psychospołeczne i zawodowe, tak aby osoba trafiająca na rynek pracy potrafiła je odpowiednio wykorzystać w środowisku zawodowym. Trener pomaga we wdrożeniu się do pracy, dobranej zgodnie z predyspozycjami podopiecznego, a także w monitorowaniu dalszego zatrudnienia.

Osoby zainteresowane wykorzystaniem modelu będą mogły skorzystać z publikacji – *Podręcznika wdrażania modelu zatrudnienia wspomaganego osób po 45. roku życia „Wiek gorącego ziemniaka”*.

■ Współpraca ponadnarodowa

Współpraca ponadnarodowa w ramach projektu oparta jest na wykorzystaniu w polskim modelu zatrudnienia rozwiązań partnera z Finlandii – stowarzyszenia Kynnys ry Turun Toimikunta.

Priorytet VI – Rynek pracy otwarty dla wszystkich

Województwo warmińsko-mazurskie

■ Kontakt

Elbląska Rada Konsultacyjna Osób
Niepełnosprawnych
ul. Związku Jaszczurczego 15
82-300 Elbląg
tel. 55 232 69 35
e-mail: erkon@softel.elblag.pl
www.erkon.elblag.com.pl

■ Partner krajowy

Powiatowy Urząd Pracy w Elblągu

■ Strona internetowa projektu

www.erkon.elblag.com.pl



Individual career paths

Problems of persons aged 45+ on the labour market are treated as “hot potatoes”, that is passed on between various institutions, since they cannot be “grasped” (i.e. effectively solved). Therefore, the age of 45+ is referred to as the “hot potato age”. Implementing the project “Model of supported employment for persons aged over 45 «The Hot Potato Age», project executors decided to break the scheme.

■ Innovative product / final product

The model of supported employment of persons aged 45 and over is a new method of supporting employment of long-term unemployed post 45 years of age. Traditional approach to engaging people who are not working took place within two tasks: train (equip with professional qualifications) and employ (in accordance with obtained qualifications). The new model was enriched with elements of “strengthening” and “maintaining employment”, which allows increasing the chances for further functioning on the labour market.

Activities within the model – tailored to the needs of recipients – are conducted in a few stages. The first one is recruitment of unemployed persons, conducted by a team of specialists (psychologist, professional advisor, doctor), which allows performing a complex assessment of the health and psychosocial situation of the unemployed person. On the basis of the diagnosis, the “Personal Development Plan” is prepared by a trainer with cooperation of the unemployed person. The plan accounts for all significant spheres of life of the unemployed person, not only professional conditions. After the preparation of the plan, the stage of preparation of the unemployed person to enter the labour market commences, with participation of the trainer who strengthens the person’s psychosocial and professional skills, so that such person can take proper advantage of such skills in the professional environment. The trainer helps in implementation to work, pursuant to the capacities of the given person, and in monitoring further employment.

Persons interested in application of the model will be able to use the publication – *Manual of implementation of supported employment for persons aged 45 and over – “The Hot Potato Age”*.

■ Transnational cooperation

Transnational cooperation within the project is based on using in the Polish model the solutions of the partner from Finland – the Kynnys ry Turun Toimikunta association.



➔ FOR WHOM?

Recipients of the final product are persons unemployed and professionally inactive, aged 45 and over (both able bodied and disabled), and users are public and non-public institutions on the labour market. The method can also be used by employers or the management who have direct influence on engaging potential employees and managing enterprises.

➔ PURPOSE

Implementing the product, its creators assumed three most important goals: increasing the effectiveness of services of institutions on the labour market in the scope of support for unemployed persons aged 45 and over; increase of professional attractiveness of long-term unemployed persons aged 45 and over, as well as breaking the barriers among employers in terms of employing people aged 45 and over.

Priority VI – *The labour market open for all*

Warmińsko-mazurskie voivodship

■ Contact

Elbląska Rada Konsultacyjna Osób Niepełnosprawnych (Elbląg Consultation Board for the Disabled)
ul. Związku Jaszczurczego 15
82-300 Elbląg
ph. +48 55 232 69 35
e-mail: erkon@softel.elblag.pl
www.erkon.elblag.com.pl

■ National partner

Powiatowy Urząd Pracy w Elblągu
(Poviat Labour Office in Elbląg)

■ Project website

www.erkon.elblag.com.pl

29

Innowacyjne programy nauczania szansą na awans edukacyjny

➔ DLA KOGO?

Odbiorcami programu nauczania SignWriting są osoby głuche i głuchonieme, dla których język migowy jest ich pierwszym językiem oraz osoby niedosłyszące porozumiewające się językiem migowym, a użytkownikami – pracownicy instytucji szkoleniowych i prowadzących doradztwo dla osób z dysfunkcjami słuchu (m.in. organizacji zrzeszających osoby niesłyszące), a także pracownicy szkół dla osób niesłyszących.

➔ CEL

Celem wprowadzenia programu nauczania SignWriting jest ograniczenie zjawiska wykluczenia społecznego (w tym wykluczenia cyfrowego) oraz wsparcie procesu edukacyjnego osób niesłyszących.

Stosowane obecnie w Polsce formy nauczania osób głuchych i niedosłyszących są bardzo kosztowne. Edukacja prowadzona jest głównie w szkołach specjalnych, przy wykorzystaniu zarówno języka migowego (w „mowie”), jak i języka polskiego (w piśmie). Taka sytuacja stanowi dodatkową barierę komunikacyjną – uczniowie, dla których język migowy jest tym, który znają i z którego korzystają na co dzień, zmuszeni są do dokonywania zapisów w „obcym” sobie języku polskim, którego zarówno składnia, jak i gramatyka są inne niż w języku migowym. Usunięcie tej bariery będzie możliwe dzięki wprowadzeniu w Polsce nowego rozwiązania – programu SignWriting (SW) – znanego i z powodzeniem wykorzystywanego w wielu krajach na świecie.

■ Innowacyjny produkt / produkt finalny

Produktem finalnym projektu jest program nauczania SignWriting – rozwiązanie umożliwiające zapis każdego języka migowego, w tym również polskiego języka migowego. Jest to szczególnie przydatne narzędzie dla osób niesłyszących, które posługują się językiem migowym i w tym języku „myślą”, ponieważ dzięki niemu zyskują możliwość łatwego zapisu swoich myśli.

Dzieci niesłyszące, korzystające z programu SignWriting, podobnie jak ich słyszący rówieśnicy, zapoznają się z „literkami”, ćwiczą pisanie i czytanie w SW, a przy okazji zdobywają wiedzę o świecie oraz poznają język narodowy w piśmie, gdyż w większości przypadków książki drukowane w SW mają dodatkowe tłumaczenia na mówiony język narodowy. Umiejętność pisania w SW stwarza osobom niesłyszącym możliwość wczesnej integracji ze światem słyszących oraz zwiększa ich szanse na funkcjonowanie zarówno w systemie edukacyjnym, jak i na rynku pracy.

W skład produktu finalnego – programu nauczania SignWriting – wchodzi następujące elementy: opis materiału dydaktycznego, cele zajęć, treści nauczania, metody i formy pracy, użyte środki dydaktyczne oraz pomoce naukowe, a także charakterystyka przebiegu zajęć. W ramach projektu powstanie również podręcznik do nauki SignWriting wraz z konspektami zajęć.

Priorytet IX – Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach

Województwo małopolskie

■ Kontakt

Centrum Zespołów Analityczno Strategicznych
Sp. z o.o.
ul. Myśliwska 4c/8
33-300 Nowy Sącz
e-mail: biuro@czas.sacz.pl
www.czas.sacz.pl

■ Partner krajowy

Polski Związek Głuchych, Oddział Małopolski
w Krakowie

■ Strona internetowa projektu

www.signwriting.pl



Innovative education plans as a chance for educational promotion

Methods of teaching deaf and hearing-impaired persons, currently applied in Poland, are very costly. Education is conducted mainly in special schools, using both sign language (for “speaking”), and Polish (in writing). This situation constitutes an additional communication barrier – students for whom the sign language is the one they know and use everyday are forced to write in Polish being a “foreign” language for them, the grammar and syntax of which is different than in sign language. Removing this barrier will be possible thanks to implementing a new solution in Poland – the SignWriting (SW) programme – known and successfully applied in many countries worldwide.

■ Innovative product / final product

The final product of the project is the SignWriting education plan – a solution enabling recording each sign language, including Polish sign language. This is a particularly useful tool for hearing-impaired people who use the sign language and “think” only in that language, since thanks to the plan they gain the possibility to easily record their thoughts.

Hearing-impaired children who use the SignWriting (SW) programme, similarly to their hearing peers, will become acquainted with “letters”, practice writing and reading in SW, and gain knowledge about the world and learn their national language in writing, since in most cases books printed in SW come with an additional translation to the national language. The ability to write in SW for hearing-impaired persons creates the possibility of early integration with the world of hearing people and increases their chances to function in the educational system and on the labour market.

The final product – the SignWriting educational plan – includes the following elements: description of teaching material, purpose of activities, teaching content, methods and forms of work, applied teaching measures and teaching aids, as well as description of the process of activities. The project also provides for preparation of a SignWriting learning guide along with synopsis of activities.



➔ FOR WHOM?

Recipients of the SignWriting programme are deaf and deaf-mute persons, for whom the sign language is their first language, and hearing-impaired persons who communicate using the sign language, and users are employees of training institutions and advisory institutions for hearing-impaired persons (amongst others, organizations associating hearing-impaired people), and employees of schools for hearing-impaired people.

➔ PURPOSE

The purpose of the implementation of the SignWriting programme is the limitation of social exclusion (including digital exclusion) and support for the educational process of hearing-impaired persons.

Priority IX – Development of education and competencies in the regions

Małopolskie voivodship

■ Contact

Centrum Zespołów Analityczno Strategicznych
Sp. z o.o. (Center for Strategic Analytical Teams)
ul. Myśliwska 4c/8
33-300 Nowy Sącz
e-mail: biuro@czas.sacz.pl
www.czas.sacz.pl

■ National partner

Polski Związek Głuchych, Oddział Małopolski
w Krakowie (Polish Association of the Deaf,
Małopolskie Branch in Kraków)

■ Project website

www.signwriting.pl

30

Model działań systemowych

➔ DLA KOGO?

Odbiorcą produktu jest młodzież zagrożona wykluczeniem społecznym (w wieku 15–20 lat), m.in. zamieszkująca tereny zubożałe, obciążona problemami społecznymi i psychologicznymi, zaniedbana edukacyjnie, bezrobotna lub nieaktywna zawodowo, zagrożona przestępczością i uzależnieniami, znajdująca się pod opieką kuratorów sądowych i pracowników innych instytucji z powodu ubóstwa, niewydolności rodzin, konfliktów z prawem.

Użytkownikami modelu są pracownicy i wolontariusze świetlic środowiskowych w województwie łódzkim zorientowani na pracę środowiskową, nastawieni na kontakt z młodzieżą wykluczoną, gotowi do podjęcia kształcenia i pracy nad sobą.

➔ CEL

Głównym celem wprowadzenia innowacyjnego produktu do praktyki jest zwiększenie skuteczności przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu młodzieży.

Model działań systemowych to narzędzie, które pozwoli zapobiegać wykluczeniu społecznemu dzieci i młodzieży. Model nie koncentruje się na mało skutecznych próbach rozwiązywania pojedynczych, wyizolowanych problemów, takich jak **przemoc, uzależnienia czy bezrobocie, ale zakłada pracę z młodzieżą w jej środowisku naturalnym, z uwzględnieniem występującej tam różnorodności i wszystkich pojawiających się problemów.**

■ Innowacyjny produkt / produkt finalny

W ramach projektu zostanie opracowany, przetestowany i wdrożony w świetlicach środowiskowych model działań systemowych przeciwdziałający wykluczeniu społecznemu i wykluczeniu z rynku pracy młodzieży w wieku 15–20 lat, oparty na założeniach społeczności korekcyjnej (czyli takiej, którą na równych prawach tworzą wszyscy wychowawcy i wychowankowie, zakładającej pozytywny wpływ grupy rówieśniczej na młodych ludzi). W ramach nowego rozwiązania społeczność korekcyjna – dotychczas stosowana w terapii uzależnień – będzie po raz pierwszy wykorzystana do pracy z młodzieżą zagrożoną wykluczeniem społecznym. Model zakłada również objęcie oddziaływaniem otoczenia młodych osób zagrożonych wykluczeniem społecznym (wsparcie rodzin, współpracę z pracodawcami oraz wprowadzenie osobistego asystenta/opiekuna koordynującego działania poszczególnych służb wobec dziecka i rodziny).

W skład produktu finalnego wchodzi:

- podręcznik zawierający opis głównych idei i elementów metody, a także technik pracy w ramach modelu działań systemowych;
- filmy instruktażowe pokazujące realną pracę z klientem w ramach modelu, zawierające komentarze specjalistów;
- program szkolenia kadr świetlic, zawierający elementy warsztatów umiejętności praktycznych dotyczących modelu działań systemowych oraz program stażu w społeczności korekcyjnej.

Priorytet VII – Promocja integracji społecznej

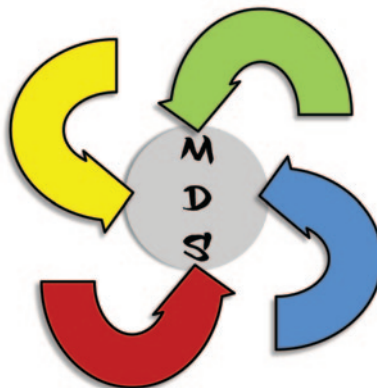
Województwo łódzkie

■ Kontakt

Projektodawca
Stowarzyszenie MONAR
ul. Hoża 57
00-681 Warszawa

Realizator
NZOZ MONAR
ul. Tuszyńska 106
93-305 Łódź
tel. 501 041 184 (koordynator projektu)
601 269 791 (specjalista ds. upowszechniania i wdrażania)
e-mail: biuro@mds.monar.edu.pl

■ Strona internetowa projektu
www.mds.monar.edu.pl



System-based action model

A system-based action model is a tool, which will allow preventing social exclusion of children and youth. The model is not concentrated on hardly effective attempts to solve single isolated problems, such as violence, addictions or unemployment, but assumes working with the young people in their natural environment, accounting for the occurring diversity and other issues.

■ Innovative product / final product

Within the project, system-based model will be prepared, tested and implemented in community halls, which will prevent social exclusion and exclusion from the labour market of young people aged 15–20. The model will be based on corrective community assumptions (i.e. created, on equal rights, by all educators and wards, assuming a positive influence of the peer group on young people). Within the new solution, the corrective community – applied to date in therapy of addictions – will be used for the first time during work with young people threatened with social exclusion. This model also assumes covering with the influence also the environment of the young people threatened with social exclusion (support for families, cooperation with employers and introducing a personal assistant/guardian coordinating the activities of individual services towards the child and his/her family).

The final product includes:

- a manual with description of the main ideas and elements of the method, as well as techniques of work within the system-based action model;
- how-to videos, presenting real work with a client within the model, including comments from experts;
- a programme for training community hall staff, including elements of workshops on practical skills concerning the system-based action model, and a programme on training in the corrective community.

➔ FOR WHOM?

Recipients of the product are young people threatened with social exclusion (aged 15–20), who live in poor areas, have social and psychological problems, are neglected in terms of education, unemployed or professionally inactive, threatened with crime and addictions, under the charge of probation officers and employees of other institutions due to poverty, ineptitude, conflicts with the law. Users of the model are employees and volunteers of community halls in the Łódzkie voivodship, oriented on community work, contact with excluded youth, ready to undertake education and self-development.

➔ PURPOSE

The main purpose of introducing the innovative product is to increase the effectiveness of prevention of youth's social exclusion.

Priority VII – Promoting of social integration

Łódzkie voivodship

■ Contact

Project designer

Stowarzyszenie MONAR (MONAR Association)

ul. Hoża 57

00-681 Warsaw

Executor

NZOS MONAR

ul. Tuszyńska 106

93-305 Łódź

ph. +48 501 041 184 (project coordinator)

+48 601 269 791 (promotion and implementation

specialist)

e-mail: biuro@mds.monar.edu.pl

■ Project website

www.mds.monar.edu.pl

31

Model współpracy instytucji rynku pracy i instytucji pomocy społecznej narzędziem efektywnej aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych

➔ DLA KOGO?

Odbiorcami produktu są osoby zagrożone wykluczeniem społecznym, odznaczające się niskim poziomem aktywności zawodowej i niedostatecznymi kompetencjami w stosunku do potrzeb zgłaszanych przez rynek pracy, zwłaszcza osoby długotrwale bezrobotne, nie mające kwalifikacji zawodowych, samotnie wychowujące dzieci, niepełnosprawne, bezrobotne do 25. i powyżej 50. roku życia, a użytkownikami – publiczne i niepubliczne instytucje rynku pracy oraz instytucje pomocy społecznej, w tym również organizacje z sektora pozarządowego.

➔ CEL

Celem wprowadzenia innowacyjnego rozwiązania jest zwiększenie efektywności działań instytucji rynku pracy oraz instytucji pomocy społecznej aktywizujących zawodowo osoby bezrobotne będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy.

Innowacyjny model współpracy umożliwi przygotowanie ścieżek wsparcia osób bezrobotnych, ustalonych przez instytucje rynku pracy i instytucje pomocy społecznej. Uzupełniające model narzędzia elektroniczne ułatwiają współpracę instytucji publicznych i niepublicznych podczas planowania działań aktywizujących.

■ Innowacyjny produkt / produkt finalny

Produktami finalnymi działań projektowych są: model współpracy publicznych i niepublicznych instytucji rynku pracy oraz instytucji pomocy społecznej, a także e-narzędzie „Lokalna platforma współpracy”, służące poprawie komunikacji między wymienionymi instytucjami.

Model współpracy instytucji rynku pracy i instytucji pomocy społecznej jest to schemat współdziałania wraz z opisami, instrukcjami i metodologią oraz optymalne rozwiązania w zakresie pozyskiwania, gromadzenia, przekazywania i aktualizowania informacji na temat lokalnego rynku pracy. Model zakłada współpracę urzędu pracy i ośrodków pomocy społecznej oraz lokalnych organizacji pozarządowych w zakresie segmentacji klientów, w zależności od zidentyfikowanych problemów i potrzeb osoby bezrobotnej. Istotą działań jest tworzenie niewielkich jednorodnych grup, o wspólnych cechach demograficznych i społecznych, wobec których można zastosować kompleksowe działania aktywizacji zawodowej i/lub społecznej. W skład produktu, oprócz schematu współpracy, wchodzi również materiały dotyczące szkoleń dla pracowników instytucji rynku pracy, instytucji pomocy społecznej oraz organizacji pozarządowych z zakresu wdrożenia produktu finalnego.

Uzupełnieniem modelu jest nowe e-narzędzie „Lokalna platforma współpracy” wraz z instrukcją, umożliwiające sprawny przepływ informacji między publicznymi i niepublicznymi instytucjami rynku pracy i instytucjami pomocy społecznej oraz pozwalające na udzielanie osobom bezrobotnym indywidualnego, kompleksowego i długoterminowego wsparcia (w tym skonstruowanie indywidualnej ścieżki powrotu na rynek pracy czy zapewnienie dostępu do usług rynku pracy).

Model współpracy publicznych i niepublicznych instytucji rynku pracy i instytucji pomocy społecznej oraz e-narzędzie zostały szczegółowo opisane i udostępnione w wersji demo pod adresem <http://portal.modelwspolpracy.pl>.

Priorytet I – Zatrudnienie i integracja społeczna

Komponent centralny

■ Kontakt

Stowarzyszenie Ruch Społeczno-Samorządowy
„Nasza Metropolia”
ul. Czapli 19a
02-781 Warszawa
tel. 22 828 06 92
e-mail: biuro@modelwspolpracy.pl
<http://naszametropolia.org.pl>

■ Partner krajowy

Stowarzyszenie „Nasza Inicjatywa”

■ Strona internetowa projektu

www.modelwspolpracy.pl



Model of cooperation of labour market institutions and social assistance institutions as a tool for effective vocational activation of unemployed persons

The innovative cooperation model enables preparing cooperation paths for the unemployed, as determined by labour market institutions and social assistance institutions. The supplementary e-tools facilitate cooperation of public and non-public institutions during planning the activation.

■ Innovative product / final product

The final products of the project tasks include: model of cooperation of public and non-public institutions on the labour market and social assistance institutions, and an e-tool "Local cooperation platform", serving for improvement of communication between the aforementioned institutions.

The model of cooperation of the labour market and social assistance institutions is a scheme of collaboration, including descriptions, instructions and methodology, as well as optimum solutions in the scope of obtaining, collecting, forwarding and updating information on the local labour market. The model assumes cooperation of labour offices and social assistance centres, as well as local NGOs, in the scope of segmentation of clients, depending on the problems identified and the needs of the unemployed person. The essence of operation is to create small uniform groups, with common demographic and social attributes, towards whom complex actions in the scope of professional and/or social activation may be applied. The product, apart from cooperation scheme, includes also materials on trainings for the staff of the labour market institutions, social assistance institutions and NGOs, in the scope of implementation of the final product.

A supplement to the model is the new e-tool "Local cooperation platform" along with an instruction allowing efficient flow of information between public and non-public institutions of the labour market and social assistance institutions, and allowing individual, complex and long-term support for the unemployed (including creation of an individual path for returning to the labour market, or ensuring access to labour market services).

The model of cooperation of public and non-public labour market institutions and social assistance institutions and the e-tool are described in detail and available in a demo version at: <http://portal.modelwspolpracy.pl>.

➔ FOR WHOM?

Recipients of the product are persons threatened with social exclusion, characterized by a low level of professional activity and insufficient competencies in regard to the needs reported by the labour market, in particular long-term unemployed, without professional qualifications, single parents of children under 18, the disabled, unemployed persons up to the age of 25 and above 50, and the users are public and non-public labour market institutions and social assistance institutions, including non-government organizations.

➔ PURPOSE

The purpose of implementing this innovative tool is to increase the effectiveness of operations of the labour market institutions and social assistance institutions, which professionally activate the unemployed persons, who are in a particularly difficult situation on the labour market.

Priority I – Employment and social integration

Central component

■ Contact

Stowarzyszenie Ruch Społeczno-Samorządowy
„Nasza Metropolia” (Our Metropolis Social Self-Government Association)
ul. Czapli 19a
02-781 Warsaw
ph. +48 22 828 06 92
e-mail: biuro@modelwspolpracy.pl
<http://naszametropolia.org.pl>

■ National Partner

Stowarzyszenie „Nasza Inicjatywa”
(„Nasza Inicjatywa” Association)

■ Project website

www.modelwspolpracy.pl

32

Nowe możliwości we wspieraniu przedsiębiorczości osób pozostających bez zatrudnienia, będących w trakcie ostatniego roku nauki

➔ DLA KOGO?

Odbiorcami produktu są osoby młode (poniżej 26. roku życia), zainteresowane uruchomieniem działalności gospodarczej, pozostające bez zatrudnienia (zarejestrowane w powiatowym urzędzie pracy) i równocześnie będące w trakcie ostatniego roku nauki (zarówno w szkołach zawodowych, jak i średnich czy wyższych) w trybie wieczorowym lub zaocznym, a użytkownikami – pracownicy powiatowych urzędów pracy oraz doradcy zawodowi i trenerzy.

➔ CEL

Najważniejszym celem wdrożenia nowego rozwiązania jest wykształcenie w młodych ludziach postaw przedsiębiorczych i przygotowanie ich do funkcjonowania na rynku pracy.



Priorytet VI – Rynek pracy otwarty dla wszystkich

Województwo pomorskie

■ Kontakt

Stowarzyszenie „Wolna Przedsiębiorczość”
Oddział Terenowy w Gdańsku
ul. Piekarnicza 12A
80-126 Gdańsk
tel. 58 751 40 02
e-mail: iwona.r@swp.gda.pl
www.swp.gda.pl

■ Partner krajowy

Regionalna Izba Gospodarcza Pomorza

■ Strona internetowa projektu

www.kierunek-biznes.pl

Narzędzie wypracowane w ramach projektu, czyli nowy, modułowy program wsparcia doradczo-szkoleniowego dla młodych osób zainteresowanych prowadzeniem własnej działalności gospodarczej, to rozwiązanie, które pozwala na zmianę niekorzystnych tendencji związanych z wysokim poziomem bezrobocia wśród osób kończących edukację. Rozwiązanie koncentruje się na wyzwoleniu w młodych ludziach postaw przedsiębiorczych, co w konsekwencji może się przełożyć na zwiększenie liczby nowo powstających firm.

■ Innowacyjny produkt / produkt finalny

Produktem finalnym projektu jest nowy, modułowy program wsparcia doradczo-szkoleniowego dla młodych osób zainteresowanych prowadzeniem własnej działalności gospodarczej, który może funkcjonować równoległe do narzędzi stosowanych obecnie (dotacje, poradnictwo zawodowe, staże). Dzięki temu możliwe jest całościowe wsparcie młodych ludzi w zakresie zakładania własnych firm i funkcjonowania na rynku pracy. W programie zostały wykorzystane nowoczesne technologie w nauce przedsiębiorczości oraz nowoczesne narzędzia diagnozy predyspozycji biznesowych młodych osób.

Na produkt finalny składają się:

- program i scenariusz warsztatu inicjującego pomysły biznesowe;
- metodologia poradnictwa zawodowego ukierunkowanego na wstępną konfrontację pomysłu biznesowego, badanie kompetencji i dobór miejsca stażu menedżerskiego;
- metodologia stażu menedżerskiego oparta na współpracy z mentorem, który wspiera stażystę podczas uruchamiania działalności gospodarczej;
- program i scenariusz symulacji biznesowej – nowe narzędzie edukacyjne wykorzystujące platformę internetową, służące przeciwiczeniu decyzji związanych z prowadzeniem firmy w symulowanych warunkach biznesowych;
- metodologia doboru szkoleń i usług doradczych, uzupełniających luki kompetencyjne wskazane w trakcie poradnictwa zawodowego i staży menedżerskich oraz potwierdzone wynikami symulacji biznesowej.

■ Współpraca ponadnarodowa

W trakcie przygotowań do realizacji projektu nie udało się odnaleźć w Polsce satysfakcjonujących rozwiązań podjętego problemu, w związku z czym wykorzystane zostały doświadczenia partnera hiszpańskiego – Centro Municipal de Empresas de Gijón (Miejskiego Centrum Przedsiębiorczości w Gijón). Dobre praktyki partnera hiszpańskiego w zakresie wsparcia doradczo-szkoleniowego posłużyły do opracowania kluczowych produktów pośrednich opracowanego programu (m.in. warsztatów inicjujących pomysły biznesowe czy symulacji biznesowej i staży menedżerskich).



New possibilities in supporting entrepreneurship of unemployed last-year students

A tool prepared within the project, that is a new modular programme of advisory-training support for young people interested in running their own business activity, is a solution, which allows changing the disadvantageous tendencies of high level of unemployment among people ending education. The solution is mainly concentrated on revealing entrepreneurial attitudes of young people, which as a consequence may result in an increased number of new companies.

■ Innovative product / final product

The project's final product is a new modular programme of advisory-training support for young people interested in running their own business activity, which may operate in parallel with currently applied tools (donations, professional advice, apprenticeships). Thanks to this, it is possible to offer complex support to young people in the scope of establishing their own business and functioning on the job market. The programme takes advantage of modern technologies in the area of teaching entrepreneurship, and modern tools for diagnosing the business potential of young people.

The final product consists of:

- programme and scenario of the workshop initiating business ideas;
- methodology of professional advisory directed at confronting a business idea, testing competencies, and selection of the location for management training;
- methodology of management training based on cooperation with a mentor, who supports the trainee during the establishment of business;
- programme and scenario for a business simulation – new educational tool with the use of the Internet platform, serving for practising decision-making process connected with running a company in simulated business conditions;
- methodology of training and advice selection which supplement competence gaps indicated during professional advisory sessions and management trainings, and confirmed with the results of a business simulation.

■ Transnational cooperation

During the preparation for the project, no satisfactory solutions were found in Poland, therefore experiences of a Spanish partner were applied – Centro Municipal de Empresas de Gijón (The City Entrepreneurship Center in Gijón). Good practices of the Spanish partner in the area of advisory-training support served for preparation of key indirect products for the prepared programme (amongst others workshops initiating business ideas or business simulations and management trainings).

➔ FOR WHOM?

Recipients of the product are young people (below 26 years of age), interested in starting business activity, who remain unemployed (are registered in a poviát labour office) and are last-year students (in both vocational schools, as well as high schools, colleges etc.) studying in evening or weekend classes, and users are the employees of poviát labour offices as well as professional advisors and trainers.

➔ PURPOSE

The most important purposes of the implementation of the new solution is to develop entrepreneurial attitudes of young people, and preparing them to function on the labour market.



Priority VI – *The labour market open for all*

Pomorskie voivodship

■ Contact

Stowarzyszenie „Wolna Przedsiębiorczość”
Oddział Terenowy w Gdańsku (Free Entrepreneurship Association in Gdańsk)
ul. Piekarnicza 12A
80-126 Gdańsk
ph. +48 58 751 40 02
e-mail: iwona.r@swp.gda.pl
www.swp.gda.pl

■ National partner

Regionalna Izba Gospodarcza Pomorza
(Regional Pomeranian Chamber of Commerce)

■ Project website

www.kierunek-biznes.pl

33

Obudź jutro – galeria alternatywna



Galeria alternatywna w Łodzi, działająca w ramach projektu „Obudź jutro...” to miejsce, w którym prezentowane są prace młodych, nieznanych artystów. Mogą się tu odbywać wydarzenia z różnych dziedzin sztuki (wystawy malarstwa, fotografii, instalacje wideo), promocje książek, a także warsztaty i spotkania tematyczne. Istotą funkcjonowania galerii nie jest jednak tylko sama sztuka. W założeniach projektu jest to bowiem także przyjazne miejsce, za prowadzenie którego odpowiedzialność biorą uczestnicy projektu – młodzi ludzie zagrożeni wykluczeniem społecznym i zawodowym – a tym samym mają szansę na rozwój swoich umiejętności społecznych i komunikacyjnych.

■ Informacja o projekcie

Pomysł na projekt „Obudź jutro – galeria alternatywna” zrodził się podczas spotkania przedstawicieli łódzkiego Stowarzyszenia Profilaktyki i Resocjalizacji AD REM z reprezentantem holenderskiej Fundacji Richter w trakcie szkolenia zorganizowanego w Estonii dotyczącego motywowania osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Tam też powstała idea współpracy polegającej głównie na wymianie doświadczeń oraz dobrych praktyk w zakresie przygotowania młodzieży przebywającej w placówkach socjoterapeutycznych do wyjścia z tych instytucji oraz rozpoczęcia samodzielnego życia. Partner holenderski prowadzi galerię artystyczną pełniącą funkcję animatora społeczności lokalnej, stąd pomysł na zainicjowanie podobnej działalności w Łodzi.

W ramach projektu zostanie opracowany i wdrożony program „galerii” – innowacyjnej metody pracy z młodzieżą zagrożoną wykluczeniem społecznym i zawodowym. Młodzież biorąca udział w projekcie ma szansę na wykorzystanie drzemącego w niej potencjału, działając na rzecz galerii. Współtworząc to miejsce – odpowiadając za promocję wydarzenia i kontakty z mediami, przygotowanie wernisaży, profesjonalną obsługę osób wystawiających swoje prace czy opiekę nad pracami – młodzi ludzie uczą się funkcjonować w relacjach społecznych, wyrażać swoje emocje, a także zdobywają umiejętności i doświadczenie zawodowe. Ponadto uczestniczą w intensywnych warsztatach z marketingu i zarządzania – podczas których poznają m.in. narzędzia służące promocji i obsłudze imprez czy sposoby nawiązywania kontaktów z artystami i mediami – a także w spotkaniach z doradcą zawodowym. Dzięki temu mają szansę na wyrwanie się z kręgu niemocy zawodowej i wykluczenia społecznego oraz poznanie nowego środowiska, co może być przydatne w późniejszym, samodzielnym życiu (także w życiu zawodowym).

■ Współpraca ponadnarodowa

Udział w projekcie partnera holenderskiego – Fundacji Richter – ma kluczowe znaczenie dla całego przedsięwzięcia. Polskie rozwiązanie galerii alternatywnej jest oparte na doświadczeniach podobnych tego typu placówek funkcjonujących w Holandii. Dzięki wizytom studyjnym w Fundacji Richter, miesięcznym stażom odbywanym przez uczestników projektu w galerii w Holandii i konsultacjom, a także przekazywanym materiałom istnieje szansa, że powstające rozwiązania sprawdzą się także w polskich warunkach. Współpraca ponadnarodowa przyczyni się do przeniesienia na polski rynek innowacyjnej metody pracy z młodzieżą zagrożoną wykluczeniem społecznym i zawodowym, a także umożliwi przygotowanie programów zawodowych przeznaczonych do pracy z trudną młodzieżą.

Priorytet VII – Promocja integracji społecznej

Województwo łódzkie

■ Kontakt

Stowarzyszenie Profilaktyki i Resocjalizacji
AD REM
ul. Praussa 2
94-203 Łódź
e-mail: poczta@stowarzyszenieadrem.org
www.stowarzyszenieadrem.org

■ Strona internetowa projektu

www.stowarzyszenieadrem.org/galeria_alternatywna

Awake tomorrow – alternative gallery

33

The alternative gallery in Łódź, operating within the “Awake tomorrow...” project is a place, where works of young unknown artists are presented. This is a location of events from various artistic areas (exhibitions of paintings, photography, video installations), promotions of books, as well as workshops and theme meetings. The essence of operation of the gallery is not, however, art itself. The project assumes establishment of a friendly place, where young people threatened with social and professional exclusion may obtain support and help in personal development in the area of social and communication skills.

■ Information about the project

The concept of the “Awake tomorrow – alternative gallery” arose during a meeting of the representatives of the AD REM Association of Prevention and Rehabilitation in Łódź (Stowarzyszenie Profilaktyki i Resocjalizacji AD REM) and the representative of the Dutch Richter Foundation, during a training organized in Estonia on motivating persons threatened with social exclusion. That is where the idea of cooperation arose, consisting mainly in exchange of experiences and good practices in the area of preparing the youth placed in social therapy centers to leave those establishments and start their own lives. The Dutch partner runs an art gallery, acting as the animator of the local community, hence the idea to initiate similar activity in Łódź.

The project foresees preparation and implementation of the “gallery” programme – an innovative method of working with young people threatened with social and professional exclusion. The youth participating in the project has the opportunity to take advantage of their potential, undertaking activities in the gallery. Co-creating that place – taking the responsibility for promotion, events and contacts with the media, preparation of vernissages, professional services for people who exhibit their works, or handling the works – young people learn to function in social relations and to express their emotions, as well as obtain skills and professional experience. In addition, they participate in intensive workshops on marketing and management, where they learn about promotion and events tools, or methods of establishing contacts with artists and the media, as well as in meetings with professional advisors. Thanks to this, they have a chance to break free from the circle of professional incapacity and social exclusion, and meet new people, which can be helpful in future life (also professional life).

■ Transnational cooperation

Participation in the Dutch partner’s project – the Richter Foundation – is of key significance for the entire undertaking. The Polish solution of alternative gallery is based on the experiences of similar institutions operating in Holland. Thanks to studio visits in the Richter Foundation, monthly trainings that took place in gallery in Holland and consultations, as well as provided materials, there is a chance that this solution will be effective also in Polish conditions.

Transnational cooperation will contribute to transferring to the Polish market the innovative method of working with the youth threatened with social and professional exclusion, and will enable preparation of professional programmes aimed at working with difficult youth.



Priority VII – Promoting of social integration

Łódzkie voivodship

■ Contact

Stowarzyszenie Profilaktyki i Resocjalizacji
AD REM (AD REM Association of Prevention
and Rehabilitation)
ul. Praussa 2
94-203 Łódź
e-mail: poczta@stowarzyszenieadrem.org
www.stowarzyszenieadrem.org

■ Project website

www.stowarzyszenieadrem.org/galeria_alternatywna

34

Od modelu do rozwiązań w pracy socjalnej z młodzieżą

➔ DLA KOGO?

Odbiorcami produktu są młodzi ludzie zagrożeni wykluczeniem społecznym (osoby niepełnosprawne, wychowankowie placówek opiekuńczo-wychowawczych, młodzież zaniedbana środowiskowo i bezrobotna), a użytkownikami – organizacje pozarządowe, urzędy pracy, instytucje szkolące, nauczyciele szkół i placówek pracujących z młodzieżą zagrożoną wykluczeniem społecznym, a także osoby przygotowujące się do pracy z tą młodzieżą.

➔ CEL

Celem wprowadzenia „Modelu wczesnej interwencji socjalnej” do praktyki jest przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu młodzieży usamodzielniającej się (w wieku 16–25 lat), a także wzrost jej aktywności społecznej, edukacyjnej i zawodowej.

„Model wczesnej interwencji socjalnej” opracowany w ramach projektu to rozwiązanie, które stwarza młodym ludziom, zagrożonym wykluczeniem społecznym, szansę zaistnienia na rynku pracy i możliwość usamodzielnienia się. Dzięki zastosowaniu modelu opiekunowie, rodzice i wychowawcy otrzymają wiedzę umożliwiającą stymulowanie rozwoju społeczno-zawodowego młodzieży.

■ Innowacyjny produkt / produkt finalny

Produkt finalny – „Model wczesnej interwencji socjalnej” – zawiera zestaw instrumentów wspierających pracę z młodzieżą zagrożoną wykluczeniem społecznym, uwzględniających jej specyficzne potrzeby i wymagania. Model zakłada opracowanie i wdrożenie indywidualnego planu rozwoju dla każdego odbiorcy. Obejmuje pracę nad cechami psychicznymi, społecznymi, zawodowymi i ekonomicznymi w oparciu o posiadany i odkrywany potencjał młodych ludzi, zamiast – jak to było dotychczas – koncentrowania się na rozwiązywaniu doraźnych problemów. Opiera się na wykorzystaniu coachingu w pracy z młodzieżą zagrożoną wykluczeniem społecznym.

Na model składa się proces planowania wprowadzenia programu, opracowanie ścieżki naboru uczestników i odbiorców systemu wsparcia, wyposażenie opiekunów pracujących z młodzieżą zagrożoną wykluczeniem społecznym w narzędzia wykorzystywane w coachingu, coaching młodzieży, opracowanie indywidualnych planów rozwoju oraz ich wdrażanie przy wsparciu coacha. Osoby zainteresowane wykorzystaniem modelu będą mogły skorzystać z opracowanej publikacji oraz płyty CD, na której znajdują się scenariusze zajęć i programów szkoleniowych dla opiekunów.

■ Współpraca ponadnarodowa

Współpraca z partnerem niemieckim – Parytetowym Związkiem Socjalnym Saksonii-Anhalt – oparta jest na modelu wymiany informacji i doświadczeń w formie wizyt studyjnych, konferencji, seminariów, warsztatów i spotkań konsultacyjnych na każdym etapie projektu. Polski projektodawca korzysta z doświadczeń partnera niemieckiego w zakresie pracy metodą coachingu oraz ze stosowanych przez niego rozwiązań techniczno-organizacyjnych.

Priorytet VII – Promocja integracji społecznej

Województwo kujawsko-pomorskie

■ Kontakt

Stowarzyszenie Kujawsko-Pomorski Ośrodek
Wsparcia Inicjatyw Pozarządowych „Tłok”
Plac Św. Katarzyny 9
87-100 Toruń
tel. 56 653 90 65,
e-mail: biuro@tlok.pl
www.tlok.pl

■ Partner krajowy

Stowarzyszenie Inicjatyw Niemożliwych „Motyka”



From the model to solutions in social work with young people

The “Early social intervention model” prepared within the project is a tool, which creates for young people threatened with social exclusion a chance to exist on the labour market and the possibility to become independent. Thanks to the application of the model, carers, parents and educators obtain knowledge enabling stimulation of social and professional development of young people.

■ Innovative product / final product

The final product – “Early social intervention model” – includes a set of instruments, which support work with young people threatened with social exclusion, in account of their specific needs and requirements. The model assumes preparation and implementation of an individual development plan for every recipient. It includes working on psychological, social and economic aspects, as well as the potential of young people instead of concentrating on providing random aid, like to date. It is based on using coaching, i.e. direct cooperation of trainer and his pupil, during working with young people threatened with social exclusion.

The model comprises the process of planning the implementation of the programme, preparation of a strategy of selecting participants and recipients, preparation of coaches – carers working with young people threatened with social exclusion, coaching of youth, preparation of individual action plans and their implementation with the support of the trainer (so called relevant coaching). Persons interested in applying the model can use the publication and the CD with scenarios of lessons and training programmes for carers.

■ Transnational cooperation

Cooperation with the German partner – Paritat Social Welfare Association for Saxony-Anhalt – is based on a model of exchange of information and experience, in the form of studio visits, conferences, seminars, workshops and consultation meetings at each project stage. The Polish project takes advantage of the experiences of the German partner in the area of working by coaching, as well as technical and organizational solutions applied thereby.

➔ FOR WHOM?

Recipients of the product are young people threatened with social exclusion (disabled persons, pupils of social and behavioural centres, neglected and unemployed young people), and users are NGOs, labour offices, training institutions, teachers in schools and institutions working with young people threatened with social exclusion, as well as people preparing to work with young people.

➔ PURPOSE

The purpose of implementation of the “Early social intervention model” is to prevent social exclusion of young people, who are becoming independent (aged 16–25), as well as to increase their social, educational and professional activity.

Priority VII – Promoting of social integration

Kujawsko-Pomorskie voivodship

■ Contact

Stowarzyszenie Kujawsko-Pomorski Ośrodek
Wsparcia Inicjatyw Pozarządowych „Tłok” („Tłok”
NGO Support Association in Kujawsko-Pomorskie)
Plac Św. Katarzyny 9
87-100 Toruń
ph. +48 56 653 90 65,
e-mail: biuro@tlok.pl
www.tlok.pl

■ National partner

Stowarzyszenie Inicjatyw Niemożliwych „Motyka”
(The Association for Impossible Measures
MOTYKA)

35

PI-PWP TRANSADAPT

➔ DLA KOGO?

Odbiorcami przygotowywanego rozwiązania są osoby długotrwale bezrobotne, a użytkownikami – pracownicy powiatowych urzędów pracy.

➔ CEL

Nowe narzędzie aktywizacji zawodowej osób długotrwale bezrobotnych, zastosowane przez urzędy pracy, pozwoli nie tylko na zmotywowanie osób bezrobotnych do działania na rynku pracy, ale także – dzięki zwróceniu uwagi na aspekt samodoskonalenia (dbałość o kondycję fizyczną, zdrowy tryb życia) – będzie zapobiegało wykluczeniu społecznemu tej grupy.

Pracownicy urzędów pracy często zwracają uwagę na nieskuteczność tradycyjnych metod w aktywizacji osób długotrwale bezrobotnych. W koncepcji dotychczasowych szkoleń brakuje skutecznych impulsów dla szkolonych oraz odpowiednich instrumentów dla prowadzących. Potrzebne jest prowadzenie działań prewencyjno-doradczych, w których preferowane są rozwiązania sieciowe oraz systemowe. Opracowanie i wdrożenie innowacyjnego programu do pracy z osobami długotrwale bezrobotnymi pozwoli na zmniejszanie bezrobocia wśród osób znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy.

■ Innowacyjny produkt / produkt finalny

Przygotowywany program do pracy z osobami długotrwale bezrobotnymi będzie się opierał na: modularyzacji etapów kształcenia, indywidualnym procesie uczenia się, nowej formie działań ukierunkowanych na aktywność sportową (poprawa kondycji fizycznej osób bezrobotnych, pobudzenie ich do działania) oraz prewencji zdrowotnej (poprawa zdrowia, indywidualne podejście, opieka zdrowotna), a także na coachingu uczestników programu. Innowacyjnym elementem nowego produktu jest także zawiązanie partnerstwa sieciowego (z pracodawcami), które współuczestniczy w diagnozowaniu potrzeb grupy docelowej na rynku pracy. Program będzie dostosowany do potrzeb i specyfiki osób bezrobotnych. Na produkt będą się składały następujące elementy:

- program pracy z osobami długotrwale bezrobotnymi;
- zbiór instrumentów koniecznych do zakwalifikowania danej osoby do programu;
- wskazówki metodyczne dla trenera do realizacji nowych metod szkoleniowych;
- wskazówki dotyczące warunków technicznych warsztatów szkoleniowych;
- program szkolenia dla trenerów.

■ Współpraca ponadnarodowa

Współpraca ponadnarodowa będzie się opierać przede wszystkim na wymianie informacji, doświadczeń i dobrych praktyk. Partner niemiecki – Deutsche Angestellten Akademie, Institut Brandenburg-Ost – przekaże swoje doświadczenia w dziedzinie rozwiązań sieciowych oraz innowacyjnych metod aktywizacji osób długotrwale bezrobotnych, stosowanych z dużym powodzeniem w Brandenburgii. W polskim produkcie finalnym znajdą się tylko te metody i instrumenty, które będą adekwatne do potrzeb aktywizacji osób długotrwale bezrobotnych na regionalnym rynku pracy.

Priorytet VI – Rynek pracy otwarty dla wszystkich

Województwo lubuskie

■ Kontakt

Projektodawca
Powiat Sulęciński
ul. Lipowa 18a
69-200 Sulęcín

Realizator
Powiatowy Urząd Pracy w Sulęcínie
ul. Lipowa 18b
69-200 Sulęcín
tel. 95 755 23 36
e-mail: efes@pupsulecin.pl
www.pupsulecin.pl

■ Strona internetowa projektu
www.transadapt.pl



PI-PWP TRANSADAPT

Workers of labour offices often note the ineffectiveness of traditional methods of activating of persons, who have been unemployed for a long term. The concept of existing trainings lacks effective impulses for the trained persons and adequate instruments for the educators. It is required to implement preventive & advisory actions, within which network and system-based solutions are preferred. Preparation and implementation of an innovative programme for working with persons unemployed for longer term will allow decreasing unemployment among the people in a particularly difficult situation on the labour market.

■ Innovative product / final product

The prepared programme of work with the long-term unemployed persons will be based on: modularization of education stages, individual learning process, new form of tasks directed at sports activity (improvement of the physical condition of the unemployed, motivating them to take action) as well as health prevention (improvement of health, individual approach, health care), and coaching for programme participants. An innovative element of the new product is also the establishment of a system partnership (with employers), to facilitate participation in diagnosing the needs of the target group on the labour market. The programme will be adjusted to the needs and specificity of the unemployed. The product will consist of the following elements:

- programme of working with long-term unemployed persons;
- set of instruments essential to qualify the given person to the programme;
- methodical guidelines for the trainer to execute new training methods;
- guidelines as to the technical conditions of the training workshops;
- a training programme for trainers.

■ Transnational cooperation

Transnational cooperation will be mainly based on exchange of information, experiences and good practices. The German partner – Deutsche Angestellten Akademie, Institut Brandenburg-Ost – will share its experiences in the area of network solutions and innovative methods of activation of long-term unemployed persons, successively applied in Brandenburg. The Polish final product will include only those methods and instruments, which will be adequate to the need of activation of long-term unemployed persons on the regional labour market.

➔ FOR WHOM?

The recipients of the prepared solution will be persons, who have been unemployed for longer term, and the users are the staff of poviats labour offices.

➔ PURPOSE

The new professional activation tool for the long-term unemployed persons, applied by labour offices, will allow not only to motivate the unemployed to be active on the labour market but also – thanks to noting the self-development aspect (care for physical condition, healthy life style) – will prevent social exclusion of that group.

Priority VI – *The labour market open for all*

Lubuskie voivodship

■ Contact

Project designer
Suleciński Powiat
ul. Lipowa 18a
69-200 Sulecin

Executor
Poviat Labour Office in Sulecin
ul. Lipowa 18b
69-200 Sulecin
ph. +48 95 755 23 36,
e-mail: efes@pupsulecin.pl
www.pupsulecin.pl

■ Project website

www.transadapt.pl

36

Progressus – innowacyjny model klastrów NGO działających z pracodawcami na rzecz aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych

➔ DLA KOGO?

Odbiorcami rozwiązania są osoby niepełnosprawne w wieku 15 i więcej lat, nie mające doświadczenia zawodowego, będące członkami/podopiecznymi organizacji pozarządowych, a użytkownikami – organizacje pozarządowe działające na rzecz osób niepełnosprawnych.

➔ CEL

Celem rozwiązania jest zwiększenie skuteczności dotychczasowych działań aktywizujących skierowanych do osób niepełnosprawnych dzięki wykorzystaniu klastrów, a także ścisłemu współdziałaniu z pracodawcami oraz instytucjami działającymi na rynku pracy.

Zaproponowane w ramach projektu nowe rozwiązanie – portal internetowy – będzie stanowić miejsce spotkań organizacji pozarządowych działających na rzecz aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych z pracodawcami. Nowe formy i metody zapobiegania wykluczeniu społecznemu będą realizowane poprzez zwiększenie oferty organizacji pozarządowych oraz zrzeszanie ich w klastry, czyli grupy podmiotów zajmujących się danym problemem.

■ Innowacyjny produkt / produkt finalny

Produktem finalnym wypracowanym w ramach projektu jest innowacyjny model klastra społecznego, czyli narzędzia zwiększającego skuteczność działań zarówno pracodawców zatrudniających osoby niepełnosprawne, jak i organizacji pozarządowych, które wspierają tę grupę. Klastry społeczne są tworzone dzięki koncentracji podmiotów (w tym przypadku organizacji pozarządowych), działających po to, by osiągnąć wspólny cel. Narzędziem wspomagającym powstawanie klastrów w ramach modelu jest opracowany w ramach projektu portal internetowy (www.progressus.info). Dostępne będą na nim wszelkie informacje na ten temat, w tym materiały dotyczące uwarunkowań tworzenia klastrów, struktury zarządzania klastrem i metody koordynacji czy system informatyczny (opis, architektura, kod programu, płyta instalacyjna, instrukcja instalacji i obsługi) umożliwiający skuteczną integrację i koordynację członków klastra. Ponadto w ramach portalu dostępne będą m.in.: biblioteka wiedzy o problemach związanych z zatrudnianiem osób niepełnosprawnych i istniejących mechanizmach/instytucjach udzielania wsparcia, narzędzia badawcze do tworzenia profili zawodowych osób niepełnosprawnych, a także opis roli, metod oraz ścieżek współpracy z organizacjami pracodawców i pracodawcami.

Osoby zainteresowane przygotowanym modelem będą mogły również skorzystać z dwutomowej publikacji książkowej, w której zostaną zamieszczone wszelkie informacje niezbędne do jego wdrożenia, z dołączoną płytą CD zawierającą przygotowane oprogramowanie, szkolenia e-learningowe oraz bibliotekę wszystkich produktów cząstkowych modelu.

Priorytet VII – Promocja integracji społecznej

Województwo zachodniopomorskie

■ Kontakt

Związek Pracodawców Pomorza Zachodniego
Lewiatan
ul. Ks. Wacława 20c/2
71-667 Szczecin
tel. 91 813 76 80
e-mail: biuro@lewiatan.biz

■ Partner krajowy

Instytut Spraw Społeczno-Gospodarczych
w Szczecinie

■ Strona internetowa projektu

www.progressus.info



Progressus – an innovative model of clusters associating NGOs that collaborate with employers in favor of professional activation of disabled persons

An Internet portal – the new solution proposed within the project – will form the meeting place for NGOs that collaborate with employers in favor of professional activation of disabled persons. New forms and methods of preventing social exclusion will be performed through expanding the offer of NGOs and their grouping into clusters, that is groups of entities dealing with the particular issue.

■ Innovative product / final product

The final product created during the project is an innovative model of a social cluster, that is a tool, which increases the effectiveness of activities performed both by employers engaging disabled persons and by NGOs, which support that group. Social clusters are created thanks to concentration of entities (in this case, NGOs), collaborating in order to achieve a common goal. A tool supporting the creation of clusters within this model is the internet portal created for project purposes (www.progressus.info). It will provide all information concerning this issue, including materials on the conditions for creating clusters, management structure and cluster coordination methods, and the IT system (description, architecture, programme code, installation CD, installation instruction and a manual), enabling effective integration and coordination of cluster members. In addition, the portal will offer: knowledge library concerning problems connected with employing disabled persons, and available support mechanisms/institutions, research tools for creating professional profiles of disabled persons, as well as a description of the role, the method and the paths of cooperation with organizations of employers and with employers.

Persons interested in the prepared model will also be able to take advantage of the book publication in two volumes, which includes all information essential for implementation, including an attached CD with software, e-learning trainings as well as a library with all components included in the model.

➔ FOR WHOM?

Recipients of the solution are disabled persons aged 15 and over, without professional experience, who are members/charges of NGOs, and users are the NGOs operating in favor of disabled persons.

➔ PURPOSE

The purpose of the solution is the increase of the effectiveness of existing activating tasks addressed at disabled persons, thanks to taking advantage of clusters and close cooperation with employers and other institutions operating on the labour market.

Priority VII – Promoting of social integration

Zachodniopomorskie voivodship

■ Contact

Związek Pracodawców Pomorza Zachodniego
Lewiatan (Association of Employers in Pomorze
Zachodnie Region „Lewiatan”)
ul. Ks. Wacława 20c/2
71-667 Szczecin
ph. +48 91 813 76 80
e-mail: biuro@lewiatan.biz

■ National partner

Instytut Spraw Społeczno-Gospodarczych
w Szczecinie (Institute of Social and Economic
Affairs in Szczecin)

■ Project website

www.progressus.info

37

Świat dobrej przyszłości

➔ DLA KOGO?

Odbiorcami innowacyjnego produktu są wychowankowie placówek opiekuńczo-wychowawczych w wieku 15–18 lat, pochodzący z rodzin, w których panowała przemoc bądź uzależnienie od alkoholu lub substancji psychoaktywnych, a użytkownikami – wychowawcy pracujący w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w województwie lubelskim.

➔ CEL

Celem wprowadzenia produktu do praktyki jest zwiększenie skuteczności metod wychowawczych prowadzących do wczesnej interwencji socjalnej i przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu wychowanków domów dziecka.



Priorytet VII – Promocja integracji społecznej

Województwo lubelskie

■ Kontakt

Fundacja Inicjatyw Menedżerskich
ul. I Armii Wojska Polskiego 5/7
20-078 Lublin
tel.: 81 441 33 44
e-mail: biuro@fim.org.pl
www.fim.org.pl

■ Strona internetowa projektu

www.fim.org.pl/projekt/swiat

Innowacyjna metoda opracowana w ramach projektu pozwoli na zwiększenie skuteczności pracy wychowawczej w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, a także na przygotowanie znajdujących się tam dzieci do życia bez wykluczenia i kolizji z prawem. W ramach metody nacisk położony jest na usamodzielnianie się, co sprawia, że dziecko, będąc współkreatorem pomysłu na swoje przyszłe życie, staje się odpowiedzialne za swój los.

■ Innowacyjny produkt / produkt finalny

Produktem finalnym jest nowatorska, zindywidualizowana i wielopłaszczyznowa metoda wychowawcza w domach dziecka. Informacje niezbędne do jej wdrożenia są zawarte w przygotowanym podręczniku *Świat dobrej przyszłości. Innowacyjne metody i narzędzia pracy wychowawczej*.

Produkt finalny składa się z następujących elementów:

- metodologia przygotowania wychowawców, pełniących rolę tutorów (praca tutorów będzie oparta na prowadzeniu indywidualnych sesji z wychowankami);
- metodologia przygotowania byłych wychowanków domów dziecka, pełniących rolę mentorów;
- metodologia diagnozy indywidualnej opartej na „bilansie zasobów” – autorskiej i unikatowej metodzie pracy stosowanej przez włoskich partnerów projektu („bilans zasobów” jest narzędziem doradztwa, które prowadzi do autorefleksji, umożliwia młodzieży aktywację, poznanie i rozwój własnych umiejętności, zidentyfikowanie alternatywnych strategii rozwiązywania problemów, a także realizację indywidualnego planu działania oraz projektu osobistego rozwoju);
- metody i narzędzia pracy tutorów;
- metody i narzędzia pracy mentorów.

Zgodnie z założeniami produkt będzie mógł być stosowany w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie całego kraju. Metody i narzędzia pracy dla tutorów opracowano z myślą o możliwości powszechnego stosowania produktu. Sposób, w jaki zostały ujęte w „scenariuszach sesji dla tutorów” umożliwia ich zastosowanie przez niemal każdego wychowawcę pragnącego pracować indywidualnie z podopiecznym.

Zestawy narzędzi do pracy indywidualnej zostały skatalogowane według trzech obszarów:

- rozwój kompetencji osobistych (kompetencja intrapersonalne);
- rozwój kompetencji społecznych (kompetencje interpersonalne);
- diagnoza i rozwój kompetencji zawodowych (obszar doradztwa zawodowego).

■ Współpraca ponadnarodowa

W projekcie wykorzystano bilans zasobów – autorską metodę pracy stosowaną przez partnerów z Immaginazione e Lavoro (Włochy). Wartością dodaną współpracy ponadnarodowej jest również przekaz wiedzy z zakresu wczesnej interwencji socjalnej i aktywizacji zawodowo-społecznej, wykorzystywany w bieżącej pracy tutora z wychowankiem.

The world of good future

Innovative method prepared within “The world of good future” project will allow increasing the effectiveness of educational work in care & educational centres, as well as preparation of children in those centres to life without exclusion and collision with law. Within the method, emphasis is placed on living on one’s own, which results in the child, being the co-creator of ideas for life, becoming responsible for his/her own faith.

■ Innovative product / final product

The final product is an innovative, tailored and multi-dimension educational method applied in children’s homes. Information essential to implement the product are included in the manual *The world of good future. Innovative methods and tools for educational work*.

The final product consists of the following elements:

- methodology of preparing the carers, acting as tutors (work of tutors will be based on individual sessions with the charges);
- methodology of preparing former charges of children’s homes, acting as mentors;
- methodology of individual diagnosis based on resources (based on the “balance of resources” – authorship unique method of work applied by Italian partners of the project; “balance of resources” is an advisory tool leading to self-reflection; it allows activation, cognition and development of own skills, identification of alternative strategies for problem solving, as well as execution of an individual action plan and creating a personal development plan);
- methods and tools for work of tutors;
- methods and tools for work of mentors;

Pursuant to assumptions, the product can be applied in care & educational centres throughout the country. Concrete work methods and tools for tutors were prepared in account of the possibility of general application of the product. The manner of their inclusion in the “session scenarios for tutors” allows their application by almost every carer who wishes to work individually with his/her charge.

Sets of tools for individual work were categorized according to three areas:

- Development of personal competencies (interpersonal skills).
- Development of social competencies (interpersonal competencies).
- Diagnosis and development of professional competencies (professional advisory area).

■ Transnational cooperation

The project uses the balance of resources – authorship method of work applied by partners from Immaginazione e Lavoro (Italy). The added value of transnational cooperation is also the provision of knowledge in the scope of early social intervention and professional & social activation, applied in ongoing work of the tutor and the charge.

➔ FOR WHOM?

Recipients of the innovative product are the charges of care and educational centres aged 15–18, from families affected with violence and poverty or alcohol addiction or psychoactive substances, and users are carers in care and educational centres in the Lubelskie voivodship.

➔ PURPOSE

The purpose of implementing the product is the increase of the effectiveness of educational methods, leading to early social intervention and preventing social exclusion of the charges of children’s homes.



Priority VII – Promoting of social integration

Lubelskie voivodship

■ Contact

Fundacja Inicjatyw Menedżerskich
(Managerial Initiatives Foundation)
ul. I Armii Wojska Polskiego 5/7
20-078 Lublin
ph. +48 81 441 33 44
e-mail: biuro@fim.org.pl
www.fim.org.pl

■ Project website

www.fim.org.pl/projekt/swiat

38

Terapia w piaskownicy – rozwój innowacyjnych form wsparcia

➔ DLA KOGO?

Odbiorcami opracowywanego rozwiązania są młodzi ludzie (w wieku 15–25 lat), kwalifikujący się do uczestnictwa w psychoterapii, a użytkownikami – psychologowie mający uprawnienia do prowadzenia psychoterapii.

➔ CEL

Najważniejszym celem wdrożenia nowego rozwiązania jest zwiększenie dostępu do innowacyjnych metod wczesnej interwencji psychosocjalnej i przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu młodzieży.



„Terapia w piaskownicy” to skuteczna metoda uzupełniająca i wspierająca terapię młodzieży z zaburzeniami psychicznymi, stosowana dotychczas z powodzeniem w wielu krajach na świecie. Dzięki innowacyjnemu projektowi realizowanemu w województwie zachodniopomorskim metoda ta trafia także do Polski.

■ Innowacyjny produkt / produkt finalny

Produktem finalnym projektu będzie wykorzystywana dotychczas za granicą, przystosowana do warunków polskich innowacyjna metoda terapeutyczna dla młodzieży „Psychoterapia w piaskownicy” wraz z instrukcją. Uczestnicy terapii pracują z wykorzystaniem specjalnych piaskownic, a także bogatego zestawu symboli i figurek, tworząc scenki, w których odnajdywane są głębokie znaczenia leżące u podstaw problemów oraz stanowiące drogę do ich przezwyciężania. Istotne jest, że uczestnik sesji nie musi mówić o swoich problemach, tylko wyraża się za pomocą symboli, dzięki czemu pozostaje w „bezpiecznym oddaleniu” od rozwiązywanego problemu. O rewolucyjności „terapii w piaskownicy” stanowi przede wszystkim fakt przeniesienia procesu terapeutycznego na obszar zabawy.

W skład produktu finalnego wchodzi następujące elementy:

- opracowana i przystosowana do warunków polskich „Metoda terapii w piaskownicy”;
- ramy standardów szkolenia w dziedzinie posługiwania się „Metodą terapii w piaskownicy”, w tym program szkolenia dla terapeutów wraz z dokumentacją szkoleniową oraz dokumentacją weryfikującą ich umiejętności;
- metody kwalifikowania uczestników do objęcia „terapią w piaskownicy”;
- metoda kwalifikowania terapeutów do objęcia szkoleniem w dziedzinie stosowania „Metody terapii w piaskownicy”;
- materiały niezbędne do przeprowadzenia „terapii w piaskownicy”;
- strona internetowa poświęcona „Metodzie terapii w piaskownicy” (z materiałami do pobrania).

■ Współpraca ponadnarodowa

W ramach współpracy ponadnarodowej partner niemiecki – Deutschen Gesellschaft für Sandspieltherapie (Niemieckie Towarzystwo Psychoterapii w Piaskownicy) – przyczynia się wydatnie do przygotowania polskiej wersji „Metody terapii w piaskownicy”, m.in. przekazuje dokumentację na temat tej metody, informuje o dobrych praktykach, uczestniczy w opiniowaniu poszczególnych faz realizacji projektu oraz wspomaga proces rekrutacji niemieckich ekspertów w dziedzinie „terapii w piaskownicy”.

Priorytet VII – Promocja integracji społecznej

Województwo zachodniopomorskie

■ Kontakt

Towarzystwo Wspierania Inicjatyw Kulturalno-Społecznych „TWIKS”
ul. Władysława Jagiełły 7/2
70-260 Szczecin
tel. 91 434 07 88
e-mail: biuro@twiks.pl

■ Partner krajowy

Stowarzyszenie na rzecz Rozwoju Psychospołecznego i Psychoprofilaktyki „Pracownia Psychoedukacji”

■ Strona internetowa projektu

<http://terapiawpiaskownicy.pl>



Sandpit therapy – development of innovative forms of support

“Sandpit therapy” is an effective method, which supplements and supports therapy for young people with mental disorders, to date applied effectively in many countries worldwide. Thanks to the innovative project realized in the Zachodniopomorskie Voivodship, this method is also promoted in Poland.

■ Innovative product / final product

The final product will be a therapeutic method for young people, “Psychotherapy in the sandpit” with instructions, applied abroad and adjusted to Polish conditions. Therapy participants work using special sandpits, as well as a large set of symbols and figures, creating scenes which indicate the underlying meanings of problems and the paths to overcome them. It is significant that session participants do not have to talk about their problems but can express themselves using symbols, thus remaining at a “safe distance” from the problem being solved. The revolutionary character of the “Sandpit therapy” mainly consists of the fact of moving the therapeutic process to a play zone.

The final product consists of the following elements:

- “Method of Sandpit therapy”, prepared and adjusted to Polish conditions;
- training standard framework in the area of applying the “Method of Sandpit therapy”, including training programme for therapists along with training documentation and skills verification;
- methods of qualifying participants to be included in the “Sandpit therapy”;
- method of qualifying therapists to be trained in the area of applying the “Method of Sandpit therapy”;
- materials essential to conduct the “Sandpit therapy”;
- internet website dedicated to the “Method of Sandpit therapy” (including materials for downloading).

■ Transnational cooperation

Within the scope of transnational cooperation, the German partner, Deutschen Gesellschaft für Sandspieltherapie (German Association of Psychotherapy in the Sandpit) – significantly contributes to the preparation of the Polish version of “Method of Sandpit therapy”, amongst others provides documentation on the method, informs about good practices, participates in the process of issuing opinions on individual stages of project execution, and supports the process of recruiting German “sandpit therapy” experts.

➔ FOR WHOM?

Recipients of the proposed solutions are young people (aged 15–25), qualified for psychotherapy, and users are psychologists and therapists entitled to run a psychotherapy.

➔ PURPOSE

The most important purpose of implementation of the new solution is the increase of access to innovative methods of early psycho-social intervention, and prevention of social exclusion of youth.



Priority VII – Promoting of social integration

Zachodniopomorskie voivodship

■ Contact

Towarzystwo Wspierania Inicjatyw Kulturalno-Społecznych „TWIKS” (The TWIKS Society of Support for Cultural and Social Initiatives)
ul. Władysława Jagiełły 7/2
70-260 Szczecin
ph. +48 91 434 07 88
e-mail: biuro@twiks.pl

■ National partner

Stowarzyszenie na rzecz Rozwoju Psychospołecznego i Psychoprophylaktyki „Pracownia Psychoedukacji” (The Psycho-education Studio – Association of Psycho-social Development and Psycho-prevention)

■ Project website

<http://terapiawpiaskownicy.pl>

39

TORO – w poszukiwaniu skutecznych metod wsparcia instytucji ekonomii społecznej

➔ DLA KOGO?

Odbiorcami produktu są pracownicy instytucji ekonomii społecznej, a użytkownikami – pracownicy jednostek samorządu terytorialnego.

➔ CEL

Celem wprowadzenia innowacji jest wielowymiarowe i długofalowe wsparcie instytucji ekonomii społecznej, tak aby mogły one skutecznie działać w ramach partnerstwa publiczno-społecznego.



Priorytet VII – Promocja integracji społecznej

Województwo mazowieckie

■ Kontakt

Urząd m.st. Warszawy
Biuro Pomocy i Projektów Społecznych
ul. Niecała 2
00-098 Warszawa
e-mail: m.wojtowicz@um.warszawa.pl
www.um.warszawa.pl

■ Partnerzy krajowi

- WYG International Sp. z o.o.
- Stowarzyszenie Interwencji Prawnej
- Polsko-Amerykański Fundusz Pożyczkowy Inicjatyw Obywatelskich
- Wspólnota Robocza Związków Organizacji Socjalnych
- Fundacja Gospodarcza im. Karola Marcinkowskiego w Ciechanowie
- Bank Ochrony Środowiska SA

Instytucje ekonomii społecznej (fundacje, stowarzyszenia, spółdzielnie) to ważne ogniwa funkcjonowania społeczności lokalnych, uzupełniające dostępną ofertę usług jednostek samorządu terytorialnego. Niezwykle istotne jest zatem zwiększenie stabilności funkcjonowania i potencjału tych podmiotów, a tym samym wzrost ich udziału w realizacji polityk publicznych. Rozwiązania wypracowane w ramach projektu „TORO” stanowią odpowiedź na te postulaty.

■ Innowacyjny produkt / produkt finalny

Produktem finalnym opracowanym w ramach projektu jest zintegrowany system narzędzi oraz mechanizmów wpływających zarówno na zwiększenie stabilności instytucji ekonomii społecznej, jak i na wzrost efektywności świadczonych przez nie usług społecznych.

Zintegrowany system narzędzi i mechanizmów składa się z czterech następujących produktów:

- Instrument Finansowy (IF) w postaci systemu pożyczkowo-poręczeniowego wspierającego płynność finansową instytucji ekonomii społecznej. Na instrument ten składają się narzędzia dostosowane do potrzeb instytucji ekonomii społecznej, w tym: pożyczki/kredyty obrotowe i pomostowe, kredyt uzupełniający i pożyczka inwestycyjna (służąca finansowaniu planowanych inwestycji, np. remont siedziby, zakup środka transportu).
- System Monitoringu Realizowanych Przedsięwzięć dotyczący zadań publicznych, ze zintegrowaną bazą danych o instytucjach ekonomii społecznej oraz ich udziale w konkursach i przetargach z różnych źródeł publicznych. W ramach opracowanego systemu informatycznego możliwe będzie m.in. monitorowanie procedur procesu przyznawania dotacji organizacjom pozarządowym oraz rozliczanie przyznanych środków, rozliczanie umów, a także monitorowanie kosztów pracowniczych związanych z realizacją programów miejskich.
- Wieloletni Program Współpracy z Instytucjami Ekonomii Społecznej wprowadzający wieloletnie plany finansowe i wspólne procedury wypracowywania podstawowych kierunków działania. Jest to dokument regulujący warunki i zasady współpracy między jednostką samorządu terytorialnego a instytucją ekonomii społecznej.
- Mechanizm Wsparcia Instytucji Ekonomii Społecznej w prowadzeniu działalności pożytku publicznego, tak aby działania podmiotów łączyły w sobie stabilność finansowania zarówno w wymiarze gospodarczym, jak i działalności pożytku publicznego. W ramach tego mechanizmu instytucja ekonomii społecznej będzie mogła skorzystać z przyznanego na preferencyjnych warunkach lokalu, w którym, oprócz działalności statutowej, będzie mogła prowadzić działalność ekonomiczną.

■ Współpraca ponadnarodowa

W ramach współpracy ponadnarodowej ze Stowarzyszeniem Niemiecko-Polskiej Współpracy Socjalnej przedstawiciele polskiego projektodawcy wzięli udział w dwóch wizytach studyjnych. Informacje uzyskane podczas tych wizyt – dobre praktyki dotyczące finansowania instytucji ekonomii społecznej w Niemczech – posłużyły do opracowania produktów finalnych.

TORO – search for effective methods of supporting social economy institutions

Social economy institutions (foundations, associations and cooperatives) are important links for local communities, which supplement the offer of self-government units. It is therefore essential to increase the stability of operation and potential of such entities, thus their increased participation in the execution of public policies. The solution prepared within the scope of the “TORO” project is the answer to such postulates.

■ Innovative product / final product

The final product prepared within the scope of the project is an integrated system of tools and mechanisms, affecting both the increase of the stability of social economy institutions, and the increase of the effectiveness of social services provided thereby.

The integrated system of tools and mechanisms consists of the following four products:

- Financial Instrument (IF) in the form of a loan/guarantee system, supporting the financial liquidity of social economy institutions. This instrument consists of several tools adjusted to the needs of social economy institutions, including: revolving and bridging loans/credits, supplementary credits, and investment loan (to finance planned investments, e.g. renovation of the office, purchase of transport vehicles).
- System of Monitoring Ongoing Undertakings, concerning public tasks, including a database on social economy institutions and their participation in contests and tenders, from various public sources. Within the scope of the prepared IT system, it will be possible, amongst others, to monitor the procedures within the process of granting donations to NGOs and settlement of provided funds, settlement of contracts, as well as monitoring personnel costs connected with executing city programmes.
- Long-term Programme of Cooperation with Social Economy Institutions, implementing long-term financial plans and joint procedures of basic directions for operation. This is a document regulating the conditions and rules of cooperation between self-government units and social economy institutions.
- Support Mechanism for Social Economy Institutions in conducting public purpose activity, so that operations of entities combine financing stability both in economic and public utility areas. Within this mechanism, a social economy institution will be able to use premises provided on preferential terms, where, apart from statutory activity, it may also run business activity.

■ Transnational cooperation

Within the scope of transnational cooperation with the Association of the German-Polish Social Cooperation, project creators participated in two study visits. Information obtained during the visits – good practices on financing social economy institutions in Germany – helped in the preparation of final products.

➔ FOR WHOM?

Recipients of the product are employees of social economy institutions, and users are employees of self-government units.

➔ PURPOSE

The purpose of innovation is multi-dimension and long-term support for social economy institutions, so that they may operate effectively within the scope of the public and social partnership.

Priority VII – Promoting of social integration

Mazowieckie voivodship

■ Contact

Urząd m.st. Warszawy , Biuro Pomocy i Projektów Społecznych (Council of the City of Warsaw, Office of Aid and Social Projects)
ul. Niecała 2
00-098 Warszawa
e-mail: m.wojtowicz@um.warszawa.pl
www.um.warszawa.pl

■ National partners

- WYG International Sp. z o.o.
- Stowarzyszenie Interwencji Prawnej (Legal Intervention Association)
- Polsko-Amerykański Fundusz Pożyczkowy Inicjatyw Obywatelskich (Polish-American Community Assistance Fund)
- Wspólnota Robocza Związków Organizacji Socjalnych (Working Community of Associations of Social Organisations (WRZOS)
- Fundacja Gospodarcza im. Karola Marcinkowskiego w Ciechanowie (K. Marcinkowski Economic Foundation in Ciechanów)
- Bank Ochrony Środowiska SA (Bank for Environmental Protection)

40

Wsparcie instytucji ekonomii społecznej na podstawie doświadczeń polsko-szkockich

➔ DLA KOGO?

Produkt skierowany jest do liderów młodzieżowych pomorskich organizacji pozarządowych – członków organizacji, jej pracowników i wolontariuszy pracujących bezpośrednio z młodymi ludźmi.

➔ CEL

Dzięki wprowadzeniu produktu do praktyki liderzy młodzieży będą mieli łatwiejszy dostęp do rzetelnych informacji oraz do funduszy na realizację ich inicjatyw, a ponadto zyskają możliwość podniesienia swojej wiedzy, umiejętności i wzbogacenia warsztatu, co ostatecznie przełoży się na podniesienie jakości inicjatyw kierowanych do dzieci i młodzieży.



Priorytet VII – Promocja integracji społecznej

Województwo pomorskie

■ Kontakt

Stowarzyszenie Morena
ul. Jaśkowa Dolina 7
80-252 Gdańsk
tel. 58 344 41 11
e-mail: morena@morena.org.pl
www.morena.org.pl

■ Partner krajowy

Polskie Stowarzyszenie Projektów Młodzieżowych

■ Strona internetowa projektu

www.scot.morena.org.pl

Organizacje pozarządowe, które działają na rzecz dzieci i młodzieży zmagają się z wieloma problemami, np. finansowymi lub kadrowymi, które niejednokrotnie doprowadzają do zawieszenia, ograniczenia ich działalności. Głównym celem projektu jest przeciwdziałanie takim sytuacjom poprzez opracowanie, przetestowanie i upowszechnienie modeli zwiększających trwałość oraz stabilność funkcjonowania pomorskich organizacji pracujących z dziećmi i młodzieżą.

■ Innowacyjny produkt / produkt finalny

Produktem finalnym jest system-model wsparcia trwałości funkcjonowania instytucji ekonomii społecznej – organizacji pozarządowych pracujących na rzecz dzieci i młodzieży. System, zaproponowany przez Stowarzyszenie Morena i partnerów, składa się z kilku komplementarnych elementów. Jednym z nich jest **Pomorski Fundusz Młodzieżowy**, czyli narzędzie wsparcia finansowego projektów organizacji pozarządowych. Wypłata środków na działania odbywa się w oparciu o regionalny konkurs na małe dotacje, na lokalne projekty młodych osób. Dzięki uproszczeniu procedur i formularzy fundusz jest łatwo dostępny dla organizacji.

Kolejną częścią produktu finalnego jest **Karta Euro26 Lider**, czyli specjalna edycja popularnej wśród młodych ludzi w całej Europie Karty Euro26, której operatorem w Polsce jest Polskie Stowarzyszenie Projektów Młodzieżowych – partner projektowy Stowarzyszenia Morena. Karta jest przeznaczona dla liderów młodzieżowych działających w organizacjach pozarządowych. Dla posiadaczy karty przygotowany będzie także specjalny newsletter, w którym znajdą informacje o szkoleniach, czy zbliżających się wydarzeniach.

W skład produktu finalnego wchodzi również **Skrypt lidera** – publikacja zawierająca materiały dla liderów młodzieżowych. Można w niej znaleźć omówienie zagadnień ważnych w ich pracy na rzecz dzieci i młodzieży (np. komunikacja, rozwiązywanie konfliktów, autoprezentacja, motywacja). Oprócz opisów zagadnień teoretycznych, są także ćwiczenia i informacje potrzebne w codziennej pracy lidera. Publikacja projektowa Stowarzyszenia Morena ma formę segregatora, jest także dostępna w wersji elektronicznej.

Ostatnią częścią proponowanego rozwiązania jest narzędzie wsparcia informacyjnego liderów młodzieżowych z województwa pomorskiego – **Subregiony Sieci Eurodesk Pomorze**. W oparciu o stworzoną przez Stowarzyszenie Morena, największą w Europie regionalną sieć informacji europejskiej dla młodzieży Eurodesk, młodzież w województwie pomorskim ma lepszy dostęp do informacji. W punktach subregionalnych udostępniany będzie biuletyn „Eurodesk Pomorze”. Powstanie również strona internetowa oraz standardy działania subregionów.

■ Współpraca ponadnarodowa

Partnerem szkockim Stowarzyszenia Morena jest organizacja Young Scot. Podczas spotkań, konsultacji, warsztatów i wizyt studyjnych partner przekazał know-how, niezwykle przydatne podczas przygotowywania polskiego produktu – m.in. w zakresie Karty Euro26, Pomorskiego Funduszu Młodzieżowego, ale także standardów pracy punktów informacyjnych.

Support for social economy institutions based on Polish-Scottish experiences

NGOs acting for the benefit of children and youth face many problems, e.g. of financial or personnel nature, which repeatedly lead to suspension of their activity. The main purpose of the project is to prevent such situations through preparation, testing and propagating models, which ensure permanence and stability of the operation of entities in the Pomorskie region, which work with children and youth.

■ Innovative product / final product

The final product is the system supporting the permanence of operation of social economy institutions – NGOs working for the benefit of children and youth. The system consists of several complimentary elements. One of them is the **Pomeranian Youth Fund** – a financial support tool for NGO projects. Disbursement of funds takes place on the basis of a regional contest for small donations for regional projects of young people. Thanks to the simplification of procedures and forms, the fund is available for many NGOs acting for the benefit of children and youth.

Other parts of the final product include the **“Euro 26 Leader Card”**, which is a special edition of the “Euro 26 Card” popular among young people throughout Europe. The card is addressed to youth leaders in NGOs. Persons who possess the card will receive a special newsletter with information on trainings or approaching events.

The final product also includes the **Script of the Leader** – publication with materials for youth leaders. It includes description of important issues for work with children and youth (e.g. communication, solving conflicts, autpresentation, motivation), as well as descriptions of theoretical issues, exercises and information required in everyday work of the leader. The publication has the form of a folder, and it is also available in electronic version.

The last part of the proposed solution is an IT support tool for youth leaders from the Pomorskie voivodship – **“Eurodesk Pomorze Subregions Network”**. Thanks to the Europe’s largest information network, created by Morena Association, young people from Pomorania have better access to information. At subregional points the bulletin “Eurodesk Pomorze” will be provided. A website will also be created, as well as work standards for subregions.

■ Transnational cooperation

The Scottish partner – the Young Scot organization – during the meetings, consultations, workshops and study visits, provided the know-how, which is extremely useful during the preparation of the Polish product (amongst others, in the scope of the “Euro 26 Card”, Pomeranian Youth Fund and standards of information points functioning).



➔ FOR WHOM?

The product is addressed to youth leaders (members of the organization, its employees and volunteers working directly with young people) from the Pomorskie Voivodship, who work in NGOs.

➔ PURPOSE

Thanks to implementing the product, youth leaders will have easier access to reliable information concerning the region and to funds for the execution of their initiatives and, in addition, will obtain the possibility to increase knowledge and skills, which will finally lead to increasing the quality of the initiatives to the benefit of children and youth.



Priority VII – Promoting of social integration

Pomorskie voivodship

■ Contact

Stowarzyszenie Morena
(Morena Association)
ul. Jaškowa Dolina 7
80-252 Gdańsk
ph. +48 58 344 41 11
e-mail: morena@morena.org.pl
www.morena.org.pl

■ National partner

Polskie Stowarzyszenie Projektów Młodzieżowych
(Youth Projects Managements)

■ Project website

www.scot.morena.org.pl

41

Wybierz przyszłość – innowacyjne narzędzia wspierające interwencję socjalną

➔ DLA KOGO?

Odbiorcami zaproponowanych narzędzi są osoby w trakcie usamodzielniania się (w wieku 18–25 lat), młodzieży zagrożona wykluczeniem społecznym (w wieku 15–25 lat), usamodzielniający się wychowankowie rodzin zastępczych oraz wychowankowie placówek opiekuńczo-wychowawczych, a użytkownikami – podmioty i pracownicy systemu pomocy społecznej.

➔ CEL

Celem wdrożenia produktu finalnego jest poprawa skuteczności procesu usamodzielniania wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz ich lepsze funkcjonowanie w życiu społecznym i gospodarczym, a także wzrost skuteczności pracy socjalnej i wychowawczej z tą grupą.



Priorytet VII – Promocja integracji społecznej

Województwo zachodniopomorskie

■ Kontakt

Fundacja Nauka dla Środowiska
ul. Raclawicka 15-17
75-620 Koszalin
tel. 94 341 10 98; 509 523 529
e-mail: biuro@ndsfund.org
www.ndsfund.org

■ Partnerzy krajowi

– Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Białogardzie
– Starostwo Powiatowe w Białogardzie

■ Strona internetowa projektu

www.wybiezprzyszlosc.eu

Wychowankowie placówek opiekuńczo-wychowawczych albo młodzi ludzie w dysfunkcyjnych rodzinach stają w pewnym momencie przed koniecznością samodzielnego pokierowania swoim życiem. Dokonywane przez nich wybory nie zawsze jednak są dobre. Niezwykle istotne jest zatem jak najlepsze przygotowanie ich do funkcjonowania w rzeczywistości gospodarczej. Obecnie w Polsce brakuje spójnych narzędzi do edukacji społeczno-finansowej, które mogłyby zostać wykorzystane w ramach systemu polityki społecznej, dlatego realizatorzy projektu „Wybierz przyszłość...” zaproponowali nowy model kompleksowych działań wobec osób zagrożonych wykluczeniem. Działania te byłyby prowadzone od najmłodszych lat życia do wieku usamodzielniania się, czyli w okresie kształtowania świadomości i nawyków finansowych.

■ Innowacyjny produkt / produkt finalny

Produktem finalnym projektu jest model przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu dzieci i młodzieży, którego najistotniejszym elementem jest nowatorski zestaw instrumentów wczesnej interwencji. Zaproponowane narzędzia umożliwiają wczesną edukację społeczno-finansową, tak aby przygotować fundament edukacji finansowej dzieci i młodzieży, dający podstawy do samodzielnego życia w określonych uwarunkowaniach społeczno-gospodarczych. Model obejmuje także wsparcie pracy asystenta rodziny, który – za pomocą narzędzia edukacji społeczno-finansowej – będzie mógł pracować nad przerwaniem dziedziczenia wyuczonej bezradności w rodzinach dysfunkcyjnych, podejmując edukację społeczno-finansową zarówno z całymi rodzinami, jak i osobno z dziećmi i dorosłymi.

Produkt finalny składa się z następujących elementów:

- przygotowanie metodyczne i merytoryczne pracowników systemu pomocy społecznej do prowadzenia zajęć z zakresu edukacji społeczno-finansowej (tzw. edukatorów);
- wystandaryzowane narzędzie wsparcia dla dorosłych beneficjentów pomocy społecznej, zwłaszcza osób objętych procesem usamodzielniania, adresowane do osób w wieku 16–25 lat (w ramach rozwiązania dostępny jest pakiet edukacyjny pt. *Wybierz przyszłość – podręcznik dla prowadzących warsztaty z edukacji finansowej*);
- wystandaryzowane narzędzie wsparcia dla dzieci i młodzieży, ze szczególnym uwzględnieniem młodzieży wykluczonej społecznie, adresowane do młodych osób w wieku 6–15 lat (dostępny jest pakiet edukacyjny pt. *Kształtowanie umiejętności społecznych i finansowych u dzieci*).

■ Współpraca ponadnarodowa

Współpraca ponadnarodowa z partnerem rumuńskim – Integra Romania – opiera się na adaptowaniu rozwiązań wypracowanych w Unii Europejskiej. Partner jest odpowiedzialny za przekazanie modelu najlepszych praktyk w stosowanych w Rumunii i Europie oraz doradztwo przy tworzeniu nowego rozwiązania.



FUNDACJA
NAUKA DLA
ŚRODOWISKA

WYBIERZ
PRZYSZŁOŚĆ

Choose your future – innovative tool for supporting social intervention

Charges of care and education centers, or young people from dysfunctional families at some point face the need to independently manage their own lives. Their choices, however, are not always good. It is, therefore, essential to prepare them in the best way possible to function in the present economic reality. Currently in Poland we have a shortage of tools for social and financial education, which could be applied in the social policy system, therefore, the creators of the project „Choose your future ...” proposed a new model of complex activities addressed to persons threatened with exclusion. These activities would be conducted from youngest years until becoming independent, i.e. during the period of formation of awareness and financial habits.

■ Innovative product / final product

The final product of the project is a model of preventing social exclusion of children and young people, the most significant element of which is an innovative set of early intervention instruments. Proposed tools enable early social and financial education, so as to prepare the foundations of financial education of children and young people, which constitute the basis of independent life in certain social and economic conditions. The model also provides for supporting the work of a family assistant, who, using the social and financial education tool, will be able to work on breaking the circle of inheritance of learned helplessness in dysfunctional families, conducting social and financial education for entire families and individually for children and adults.

The final product consists of the following elements:

- methodical and content-related preparation of employees of the social assistance system to conduct activities in the area of social and financial education (so called educators);
- standardized support tools for grown-up beneficiaries of social services, in particular persons at the stage of becoming independent, addressed to persons aged 16–25 (the solution also provides an educational package titled *Choose your future – a guide for financial education workshop tutors*);
- standardized support tool for children and young people, with particular consideration of socially excluded youth, addressed to young people aged 6–15 (educational package available *Shaping children's social and financial capabilities*).

■ Transnational cooperation

Transnational cooperation with the Romanian partner – Integra Romania – is based on adapting solutions worked out in the European Union. The partner is responsible for providing a model of best practices applied in Romania and in Europe, as well as advisory services during the process of elaborating the new solution.

➔ DLA KOGO?

Recipients of the proposed tools are persons becoming independent (aged 18–25), youth threatened with social exclusion (aged 15–25), foster children and charges of care and educational centers, who are becoming independent, and users are social assistance entities employees.

➔ CEL

The purpose of implementation of the final product is the improvement of the effectiveness of the process of becoming independent by charges of care and education centers and their better functioning in social and economic life, as well as an increase of the effectiveness of social and educational work with this group.



Priority VII – Promoting of social integration

Zachodniopomorskie voivodship

■ Contact

Fundacja Nauka dla Środowiska
(Science for Environment Foundation)
ul. Raclawicka 15-17
75-620 Koszalin
ph. +48 94 341 10 98; 509 523 529
e-mail: biuro@ndsfund.org
www.ndsfund.org

■ National partner

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Białogardzie (Poviat Family Support Center in Białogard)
- Starostwo Powiatowe w Białogardzie (Poviat Starosty in Białogard)

■ Project website

www.wybierzprzyszosc.eu

42

Zintegrowany model kulturoterapii w pedagogice młodzieży zagrożonej wykluczeniem społecznym

➔ DLA KOGO?

Projekt skierowany jest do młodzieży gimnazjalnej w wieku 13–16 lat (w szczególnych przypadkach niedostosowania społecznego do 18. roku życia), zagrożonej wykluczeniem społecznym, u której występują problemy adaptacyjne w środowisku szkolnym oraz istnieje niebezpieczeństwo wcześniejszego opuszczenia systemu edukacji. Użytkownikami produktu są nauczyciele szkół gimnazjalnych.

➔ CEL

Celem działań innowacyjnych jest ograniczenie zjawiska zagrożenia wykluczeniem społecznym młodzieży gimnazjalnej.

Uwrażliwienie na piękno zawarte w muzyce, sztuce czy literaturze czyni człowieka bogatszym wewnątrznie i nadaje sens jego życiu. Czynny udział w kulturze stanowi także wyznacznik jakości życia społecznego i rodzinnego każdego człowieka. Opracowany model jest nowatorską metodą przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu dzieci i młodzieży poprzez kulturoterapię.

■ Innowacyjny produkt / produkt finalny

„Zintegrowany model kulturoterapii w pedagogice młodzieży zagrożonej wykluczeniem społecznym” jest to zestaw przetestowanych procedur, technik i programów edukacyjnych umożliwiających budowanie u młodzieży systemu wartości i systemu kompetencji społecznych (czyli umiejętności życiowych). Istotą tego rozwiązania jest zastosowanie nowoczesnych technik i narzędzi edukacyjnych z wykorzystaniem oddziaływań poprzez kulturę: arteterapii, dramatoterapii i muzykoterapii.

W skład modelu wchodzi następujące elementy:

- Podręcznik *Zintegrowany model kulturoterapii młodzieży zagrożonej wykluczeniem społecznym*.
- Zestaw technik i narzędzi edukacyjnych z dziedziny dramatoterapii, muzykoterapii i arteterapii, wchodzących w skład komponentu wychowania przez kulturę i kształtowania kompetencji artystycznych u młodzieży. W proponowanym modelu funkcje wychowawcze i terapeutyczne kultury są wykorzystywane do budowania systemu pożądanego wartości u młodzieży. Arteterapia jest powiązana z naukami społecznymi i medycznymi oraz sztukami pięknymi i poprzez swoje działania służy osobom, które chcą zadbać o własną psychikę, uzyskać odpężenie i radość życia, w celu lepszej adaptacji społecznej.
- Zestaw technik, narzędzi i dobrych praktyk przeznaczonych do budowy systemu wartości (takich jak dobro, piękno, prawda, miłość, rodzina czy przyjaźń) i systemu kompetencji społecznych (takich jak zdolność do nawiązywania więzi i przyjaźni, zdolność do wychodzenia z sytuacji konfliktowych bez uciekania się do stosowania przemocy, asertywność czy zdolność do nawiązywania prawidłowych relacji z osobami dorosłymi) u młodzieży zagrożonej wykluczeniem społecznym.
- Zestaw innowacyjnych narzędzi pracy wychowawczej, wraz z materiałami do warsztatów dla nauczycieli, którzy chcą wykorzystać kulturoterapię w pracy z młodzieżą. Nauczyciele, którzy zdecydują się na zastosowanie modelu otrzymają do dyspozycji nowoczesne narzędzia potrzebne w pracy wychowawczej. W modelu uwzględniono również wykorzystanie gier dydaktycznych (symulacyjnych, strategicznych oraz gier z podziałem na role).

Priorytet VII – Promocja integracji społecznej

Województwo lubelskie

■ Kontakt

Wyższa Szkoła Zarządzania i Administracji
w Zamościu
ul. Akademicka 4
22-400 Zamość
tel. 84 677 67 45
e-mail: poczta@wszia.edu.pl
www.wszia.edu.pl

■ Strona internetowa projektu

<http://zmk.wszia.edu.pl>

Integrated model of cultural therapy applied in pedagogy in regard to youth threatened with social exclusion

Sensitivity to beauty contained in music, art or literature makes a man internally richer and brings sense to his life. Active participation in cultural life also constitutes a discriminant of the quality of social and family life of every human being. The prepared model is an innovative method of preventing social exclusion of children and youth through cultural therapy.

■ Innovative product / final product

The „Integrated model of cultural therapy applied in pedagogy in regard to youth threatened with social exclusion” is a set of tested procedures, techniques and educational programmes, which enable creating by a young person a system of values and social competences (i.e. life skills). The essence of this solution is the application of modern techniques and educational tools using cultural influence: art therapy, drama therapy and musical therapy.

The model includes the following elements:

- Manual: *Integrated model of cultural therapy applied in pedagogy in regard to youth threatened with social exclusion*;
- Set of educational techniques and tools in the area of: drama therapy, musical therapy and art therapy, included in the component of education through culture and development of art competencies in young people. In the proposed model, educational and therapeutic functions of culture are used to create a system of desired values with young people. Art therapy is connected with social and medical science, as well as fine arts, and it serves people who want to take care of their own psyche, gain relaxation and happiness, for better social adaptation;
- Set techniques, tools and good practices for creating a system of values (such as good, beauty, truth, love, family or friendship) and a system of social competencies (such as ability to build relations and friendships, ability to solve conflicts without violence, assertiveness or ability to build proper relations with grown ups) for young people threatened with social exclusion;
- Set of innovative educational tools, along with workshop materials for teachers, who want to apply cultural therapy in their work with the youth. Teachers who decide to apply the Model will receive modern tools required in educational work. The model also provides for application of educational games (simulations, strategic and role games).

➔ FOR WHOM?

The project is addressed to intermediate-school youth aged 13–16 (in special cases of social maladjustment, up to 18), threatened with social exclusion, with adaptation problems in the school environment and likely to become drop-outs at an early stage. Users of the product are teachers of intermediate schools.

➔ PURPOSE

The purpose of innovative activities is the limitation of social exclusion among intermediate school students.

Priority VII – Promoting of social integration

Lubelskie voivodship

■ Contact

Wyższa Szkoła Zarządzania i Administracji
w Zamościu (University of Management
and Administration in Zamość)
ul. Akademicka 4
22-400 Zamość
ph. +48 84 677 67 45
e-mail: poczta@wszia.edu.pl
www.wszia.edu.pl

■ Project website

<http://zmk.wszia.edu.pl>

Indeks Beneficjentów / Index of Beneficiaries

■ ASM – Centrum Badań i Analiz Rynku sp. z o.o.	34,35
■ Caritas Polska	8, 9
■ Centrum Kompetencji Grupa Szkoleniowo-Doradcza A. Gawrońska Sp.j.	40, 41
■ Centrum Zespołów Analityczno Strategicznych Sp. z o.o.	70, 71
■ CISTOR – Stowarzyszenie Partnerstwo Społeczne	64, 65
■ Dolnośląska Federacja Organizacji Pozarządowych	18, 19
■ ECORYS Polska Sp. z o.o.	44, 45
■ Elbląska Rada Konsultacyjna Osób Niepełnosprawnych	68, 69
■ Firma Handlowo-Usługowa „Jar-Mar”, Centrum Kształcenia „Wiedza dla Wszystkich”	50, 51
■ Forum Inicjatyw Rozwojowych	36, 37
■ Forum Związków Zawodowych	12, 13
■ Fundacja Inicjatyw Menedżerskich	26, 27, 86, 87
■ Fundacja Nauka dla Środowiska	94, 95
■ Fundacja Naukowa Instytut Badań Strukturalnych	24, 25
■ Instytut Badań nad Gospodarką Rynkową	28, 29
■ Małopolskie Centrum Doskonalenia Nauczycieli	32, 33
■ Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bielsku-Białej	58, 59
■ Nowa Era Sp. z o.o.	42, 43
■ NSZZ „Solidarność”, Komisja Krajowa	16, 17
■ Politechnika Koszalińska	52, 53
■ Powiat Sulęciński	82, 83
■ Profutura s.c. Monika Nowakowska-Twaróg, Mikołaj Nowakowski	14, 15
■ Samodzielne Koło Terenowe nr 64 Społecznego Towarzystwa Oświatowego	38, 39
■ Stowarzyszenie Kujawsko-Pomorski Ośrodek Wsparcia Inicjatyw Pozarządowych „Tłok”	80, 81
■ Stowarzyszenie MONAR	72, 73
■ Stowarzyszenie Morena	92, 93
■ Stowarzyszenie Profilaktyki i Resocjalizacji AD REM	78, 79
■ Stowarzyszenie Ruch Społeczno-Samorządowy „Nasza Metropolia”	74, 75
■ Stowarzyszenie „Wolna Przedsiębiorczość”, Oddział Terenowy w Gdańsku	76, 77
■ Śląski Związek Gmin i Powiatów	22, 23
■ Towarzystwo Wspierania Inicjatyw Kulturalno-Społecznych „TWIKS”	88, 89
■ Uniwersytet Gdański	60, 61
■ Uniwersytet Śląski w Katowicach	10, 11
■ Uniwersytet Warszawski, Wydział Zarządzania	56, 57
■ Urząd m.st. Warszawy, Biuro Pomocy i Projektów Społecznych	90, 91
■ Wojewódzki Dom Kultury im. Józefa Piłsudskiego w Kielcach	48, 49
■ Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie	66, 67
■ Wojewódzki Urząd Pracy w Łodzi	62, 63
■ Wyższa Szkoła Informatyki i Zarządzania z siedzibą w Rzeszowie	46, 47
■ Wyższa Szkoła Zarządzania i Administracji w Zamościu	96, 97
■ Związek Pracodawców Pomorza Zachodniego “Lewiatan”	84, 85



KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI



CENTRUM PROJEKTÓW
EUROPEJSKICH

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY



Publikacja współfinansowana przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego
w ramach realizacji Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki